

444
447

การศึกษา คำนวณในอาชีพของผู้ปกครอง กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

จังหวัดตราดบุรี

ปริญญาโท

ของ

คุณรัตน์ วัชรกุลกุล

26 ส.ย. 2524

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร 3921575, 3915058

เล่มต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2523

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษา คำนวณในอาชีพของผู้ปกครอง กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

จังหวัดราชบุรี

บทคัดย่อ

ของ

ผู้ศึกษาค้นคว้าวิจัย รศ.ดร.สุวิมล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2523

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวโน้มของค่านิยมในอาชีพและเปรียบ เทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียน และระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับ ม ค 3 ปีการศึกษา 2522 ในจังหวัดตราดจำนวน 742 คน และผู้ปกครองของนักเรียนจำนวน 742 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบทดสอบความเกรงใจ และแบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ ซึ่งแบ่งออกเป็น แก๊ต้าน คือ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน สถิติที่ใช้คือ t-test และ F-test ปรากฏผลดังนี้

- 1 ผู้ปกครองมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลมากที่สุด ส่วนนักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากที่สุด
- 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า มากกว่าผู้ปกครองของตน แต่พบว่าผลการ เปรียบ เที่ยบระหว่างผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน กับนักเรียนของตน ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกับนักเรียนของตน และนักเรียนที่มีความเกรงใจสูงกับผู้ปกครองของตน ต่างมีค่านิยมในอาชีพแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
- 3 นักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ และด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ และด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่านักเรียนชาย

นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ และด้านความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ

A STUDY OF PARENTS' AND M.S.III STUDENTS'
OCCUPATIONAL VALUES IN RATCHABURI

ABSTRACT

BY

CHUTIRAT WACHARAJARASKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September, 1980

The purposes of this study were to investigate the trend of the occupational values; and to compare those occupational values among the students and with their parents. The samples were 742 M.S.III students in the academic year 1979 in Ratchaburi and 742 parents. The instruments for collecting data were the Krengchai test and the occupational value questionnaire which composed of 9 areas. They were honour reputation and progress, social service and personal contact, security, income, freedom, power and leadership, working in natural environment and materialistic environment, ability and organized structure. The t-test and F-test were employed in analysis of data. The finding were:

1. The social service and personal contact area was listed as offering the most occupational value of the parents but the honour reputation and progress area was listed as offering the most occupational value of the students.

2. Most of the students chose honour reputation and progress more than their parents; but there were no statistically significant difference in occupational values between the parents working in companies and their students; the parents with high education and their students; the students with high consideration (krengchai) and their parents.

3. The boys chose power and leadership, and ability more than the girls. The girls chose honour reputation and progress, social service and personal contact, security, freedom and organized structure more than the boys.

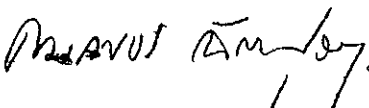
The students with low consideration (krengchai) chose income, power and leadership, ability and organized structure more than those with high consideration (krengchai).

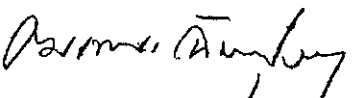
The students with high academic achievement chose nonour reputation and progress, power and leadership, and ability more than the average and the lower ones.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการ สอบโด้พิจารณาปริญญาบัตร
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

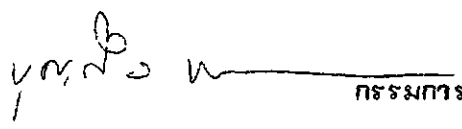
คณะกรรมการ สอบ

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมเพชร ธีตรศุภกุล)

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมเพชร ธีตรศุภกุล)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเฮ็ด ภิญโญนนตพงษ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเฮ็ด ภิญโญนนตพงษ์)

 กรรมการ
(ศาสตราจารย์บุญถึง นันทนา)

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุน

จาก

โครงการพัฒนาระบบค่าสมัครที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์ด้านทุนอุดหนุนการวิจัยจาก "โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์
ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ" และ "ทุนงบประมาณแผ่นดิน"
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

อนึ่ง ประณิธานฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความเมตตาของผู้ช่วยศาสตราจารย์
คมเพชร ศัตรุกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ ที่กรุณาตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนราช
โบริกานุเคราะห์ โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง โรงเรียนกรับใหญ่ องค์การศึกษาคัม และโรงเรียน
วัดดอนตูม ที่ให้ความสะดวกและความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณที่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ตลอดจนลูกศิษย์ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจ
ในการทำประณิธานครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ แม่ ที่เห็นความสำคัญและสนับสนุนการศึกษาของ ลูก ตลอดมา

ชุตีรัตน์ วัชรศรีสกุล

—

—

การรวบรวมข้อมูลและการจัดทำกับข้อมูล	26
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
การลำดับต้นค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองและนักเรียน	29
การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองตามตัวแปรต่าง ๆ	32
การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนตามตัวแปรต่าง ๆ	86
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	103
กลุ่มตัวอย่าง	103
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	103
การวิเคราะห์ข้อมูล	104
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
อภิปรายผล	112
ข้อเสนอแนะ	150
บรรณานุกรม	153
ภาคผนวก	162

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	อันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองในจังหวัดราชบุรี	30
2	อันดับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี .	31
3	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เชื้อชาติไทย	32
4	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เชื้อชาติจีน	35
5	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพค้าขาย	38
6	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพรับราชการ	41
7	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพเกษตรกรรม	44
8	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพในบริษัทเอกชน	47
9	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพรับจ้าง	50
10	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล	53
11	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล	56
12	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล	59

13	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาต่ำ	62
14	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษานกลาง	65
15	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาสูง	68
16	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ที่มีความเกรงใจสูง	71
17	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ที่มีความเกรงใจต่ำ	74
18	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	77
19	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	80
20	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	83
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง	86
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนที่มีความ เกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ	88
23	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	91

24	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่	92
25	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน . , ...	93
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	94
27	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	95
28	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน . . .	96
29	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	97
30	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่	98
31	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	99
32	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	100
33	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่	101
34	การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพ ด้านความมีระเบียบแบบแผน ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	102

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

๑. เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่ามนุษย์ทั้งหลายควรจะทำงานหรือประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งตามแนวของความสามารถ ความถนัด และความสนใจ การทำงานนั้นนอกจากจะให้ผลตอบแทนเป็นเงินเดือน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตแล้ว ยังสามารถสนองความต้องการทางด้านจิตใจของบุคคลได้ด้วย เราอาจจะเคยพบว่าบุคคลบางคนแม้จะได้รับเงินเดือนน้อย ก็มีความสุขในการทำงาน เพราะความปรารถนาในจิตใจของเขานั้นต้องการที่จะได้รับสิ่งอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเงินเดือน เช่น การได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำงาน มีโอกาสเป็นผู้บังคับบัญชาในสายงานเหล่านี้ เป็นต้น (คัมเพอร์ สัตร์คฤกุล 2521 : 51) ดังนั้น จะเห็นได้ว่าอาชีพนั้นนอกจากจะเป็นวิถีทางที่จะได้มาซึ่งค่าตอบแทนเพื่อนำไปซื้อปัจจัยต่าง ๆ มาสนองความต้องการทางกายแล้ว ยังเป็นกิจกรรมที่จะสนองความต้องการทางด้านจิตใจ และความต้องการด้านสังคมของบุคคลนั้น ๆ ด้วย (Roe. 1966 : 35),

๒. เนื่องจากอาชีพทั้งหลายประเภท บุคคลจึงจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งเป็นหลัก ซึ่ง กิลส์เบอร์ก (Ginzberg. 1965 : 254 - 257) กล่าวว่า แต่ละคนย่อมเลือกอาชีพตามองค์ประกอบแตกต่างกัน, หนึ่งจากการศึกษาของ เอ็ดดี้ (Eaddy. 1969 : 2958 - 2959) พบว่า บิดา มารดา เพื่อน บุคคลในอาชีพที่เขาเลือก ญาติ บุคคลในโรงเรียน และพระ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนมากขึ้นตามลำดับกัน /นอกจากนี้ การ์ริสัน (Garrison. 1956 : 415 - 423) ยังพบว่า เพศ ระดับสติปัญญา และค่านิยมที่นักเรียนยึดถือ เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนด้วย✓]

๓. เมื่อบุคคลมีค่านิยมในอาชีพด้านใด ก็จะมีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับค่านิยมนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ค่านิยมในอาชีพจึงนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บุคคลจะใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณลักษณะของอาชีพ และจากการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนนั้น ปรากฏว่า

นักเรียนส่วนมากมีค่านิยมทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง สูงกว่าค่านิยมทางด้านอื่น ๆ (จิตรอารี เนตรดิน 2513 : 76) ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของตน ตลอดจนมีค่านิยม บางด้านไม่เหมาะสมสอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ ที่จะใช้เป็นหลักในการดำรงชีวิตในอนาคต จึงเป็น เรื่องที่น่าวิตกว่าจะก่อให้เกิดความผิดหวัง ความล้มเหลวในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน ต่อไป และจะเป็นผลเสียต่อการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศในด้านการใช้กำลังคน อนึ่งจากการ ศึกษาของ เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 254 - 257) พบว่าทั้งบิดา มารดา และ นักเรียนต่างก็มีความคิดเห็นตรงกันว่า ค่านิยมทางอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สุด มีอิทธิพลมากที่สุด ต่อ ค่านิยมต่าง ๆ ของนักเรียนนั้นเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง (ทองหล่อ วิชาวิน 2516 : 9) ดังผลการศึกษาของ บุพพธรณี คู่ย์สมบัติ (บุพพธรณี คู่ย์สมบัติ 2510 : 68) พบว่าค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดามารดา นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กส่วนมากเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา และปฏิบัติตามเป็นอย่างดี (ดวงเดือน พันธมนาวิน 2517 : 6) ถ้าพิจารณาตามสภาพลักษณะของสังคมไทย ซึ่ง ความสำคัญของญาติพี่น้อง ยึดถืออาวุโสเป็นใหญ่ ทำให้ขาดอิสรภาพในการตัดสินใจ สังคมจะไม่ ยอมรับบุคคลที่ไม่มีความเกรงใจ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เคเพลน (Kaplan. 1961 : 647) ที่ว่าส่วนใหญ่ของการดำเนินชีวิต น้องจะทำตามพี่ บุตรจะทำตามบิดามารดาโดยไม่แสดง ความคิดเห็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นชอบหรือไม่ชอบ จะถนัดหรือไม่ถนัดก็ตาม /

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มี บุคลิกภาพความ เกรงใจต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้อาจจะเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียน ซึ่งจะ เป็นกำลังคนที่สำคัญของประเทศต่อไป และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่อยู่ในวงการ ศึกษาและ การแนะแนวในการจัดบริการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาและจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองและนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองในแต่ละ เชื้อชาติ

อาชีพ ภูมิสำเนา และระดับการศึกษา

3. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีความเกรงใจ
สูงและต่ำ

4. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ

5. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนตามตัวแปรดังนี้

5.1 เพศ

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 ความเกรงใจ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะช่วยให้ครู นักแนะแนว ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง
ได้เข้าใจค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครอง ค่านิยมในอาชีพของนักเรียน และความสัมพันธ์ของ
บุคลิกภาพความเกรงใจ กับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการแนะแนวอย่างมี
ประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมให้นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพที่
สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยนี้ศึกษาถึงอาชีพของผู้ปกครองที่ทำประจำอยู่ หากมีอาชีพมากกว่าหนึ่งอาชีพ
จะศึกษาถึงอาชีพที่ทำรายได้สูงสุด

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชาย และหญิง ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2522 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดราชบุรี จำนวน 1,000 คน และ
ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 อาชีพของผู้ปกครอง

3.2 เชื้อชาติของผู้ปกครอง

- 3.3 ภูมิสำเนาของผู้ปกครอง
- 3.4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
- 3.5 เพศของนักเรียน
- 3.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 3.7 ความกระตือรือร้นของนักเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชายหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของรัฐบาล ในจังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2522
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียน ซึ่งได้จากผลการสอบปลายปีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยถือเกณฑ์ดังต่อไปนี้
  - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 75 เปอร์เซนต์ หรือคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
  - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ระหว่าง 60 - 74.99 เปอร์เซนต์ หรือคะแนนเฉลี่ย 2.40 - 2.99
  - 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า 60 เปอร์เซนต์ หรือคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.40 ลงมา
3. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดาหรือมารดา หรือผู้ที่ให้ความอุปการะด้านการครองชีพ และด้านการเรียนแก่นักเรียน เป็นระยะเวลายาวนาน และยังคงสภาพเช่นนี้อยู่ในปัจจุบัน
4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดที่ผู้ปกครองได้รับ แยกเป็นสามระดับ
  - 4.1 ระดับต่ำ (ต่ำกว่า ป.5 หรือเทียบเท่า)
  - 4.2 ระดับกลาง (ป.5 - ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า)
  - 4.3 ระดับสูง (สูงกว่า ม.ศ. 3 หรือเทียบเท่า)

5. เชื้อชาติของผู้ปกครอง แยกเป็นสองเชื้อชาติ คือ

5.1 ผู้ปกครองเชื้อชาติไทย หมายถึง ผู้ปกครองที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพ่อแม่เป็น
คนเชื้อชาติไทย มีชนบทรรมนิยม ประเพณี ตลอดจนภาษาพูดในบ้านเป็นภาษาไทย

5.2 ผู้ปกครองเชื้อชาติจีน หมายถึง ผู้ปกครองที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพ่อแม่เป็น
คนเชื้อชาติจีน มีชนบทรรมนิยม ประเพณี ตลอดจนภาษาพูดในบ้านเป็นภาษาจีน

6. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพหลักของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งแบ่งเป็น
ห้าอาชีพ คือ

6.1 อาชีพค้าขาย หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพทางการค้าขายทุกชนิด ตั้งแต่ร้าน
ขนาดเล็กขึ้นไป

6.2 อาชีพรับราชการ หมายถึง ผู้รับราชการ หรือทำงานของรัฐวิสาหกิจ

6.3 อาชีพเกษตรกรรม หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพในการทำนา ทำไร่ ทำสวน
หรือเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย

6.4 อาชีพในบริษัทเอกชน หมายถึง ผู้ดำเนินการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด
หรือผู้ทำงานในบริษัทในฐานะผู้ประกอบการ

6.5 อาชีพรับจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน เช่น
ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

7. ภูมิลำเนาของผู้ปกครอง หมายถึง ที่อยู่ปัจจุบันของผู้ปกครอง ได้แก่

7.1 ในเขตเทศบาล หมายถึง ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครองในเขตเทศบาล

7.2 ในเขตสุขาภิบาล หมายถึง ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครองในเขตสุขาภิบาล

7.3 นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล หมายถึง ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง
นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล

8. ค่านิยมในอาชีพ หมายถึง การเลือกคุณลักษณะของอาชีพตามความชอบ ความสนใจ
และความปรารถนา ซึ่งการเลือกดังกล่าวได้รับการประเมิน โดยการสังเกต และพิจารณาอย่าง
รอบคอบแล้วว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด คุณลักษณะของอาชีพที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น
เก้าด้าน ดังนี้

- 8.1 ด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า
- 8.2 ด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล
- 8.3 ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ
- 8.4 ด้านรายได้
- 8.5 ด้านความเป็นอิสระ
- 8.6 ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ
- 8.7 ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ
- 8.8 ด้านความสามารถ
- 8.9 ด้านความมีระเบียบแบบแผน

9. ความเกรงใจ หมายถึง คุณลักษณะทางความรู้สึกชนิดหนึ่งที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งใช้เป็นกลวิธีทางจิตวิทยา เพื่อรักษาบรรยากาศทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีอยู่ให้คงเดิม ทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด ค่านิยม ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นอย่างอื่น ที่มิใช่พฤติกรรมความคิด ค่านิยม ที่ตนอยากตอบสนอง หรือตอบสนองไม่ตรงกับความต้องการหรือความต้องการของตนเอง และบางครั้งก็ต้องระงับไป ไม่ทำตามความตั้งใจหรือความต้องการของตนเอง ความเกรงใจแปรเปลี่ยนไปตามสภาพของบุคคล สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

ความเกรงใจที่ใช้ในการศึกษานี้วัดได้จากแบบสอบถามวัดความเกรงใจ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ค่านิยมและค่านิยมในอาชีพ

การศึกษาเรื่องค่านิยม (Values) นับเป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานในการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคล เพราะพฤติกรรมหรือการแสดงออกต่าง ๆ ของบุคคล ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะค่านิยมที่เขาถืออยู่ (ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ 2515 : 39) ในบางครั้งบุคคลต้องเผชิญกับการตัดสินใจว่าเขาต้องการอะไร หรือในบางสถานการณ์เขาต้องตัดสินใจว่าเขาต้องปฏิบัติอย่างไร การเลือกในสิ่งที่เขาต้องการหรือการเลือกในสิ่งที่เขาต้องปฏิบัติก็คือ "ค่านิยม" ของบุคคลนั่นเอง (อาณนัท อภาภิรม 2517 . 19)

ลุ่มทร นุชนาถ (ลุ่มทร นุชนาถ 2514 : 10) อธิบายว่า ค่านิยม หมายถึงความรู้สึกซึ่งประกอบด้วย ความชอบ ความพอใจ ความสนใจ และความต้องการต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ถ้าความรู้สึกเหล่านี้เกิดขึ้นต่อสิ่งใด สิ่งนั้นก็จะมีค่านิยมต่อผู้นั้น ดังนั้นค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่เขาปรารถนาจะได้ ความปรารถนาจะเป็นค่านิยมรวมไปถึงจุดหมายหมาย และความต้องการในชีวิต สอดคล้องกับคำอธิบายของ การ์เรทท์ (Garrett 1961 . 573) ซึ่งกล่าวว่า ค่านิยมหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลปรารถนา เมื่อค่านิยมเกิดเป็นพฤติกรรมโต้ตอบกับบุคคลหรือสังคมใด เราเรียกว่าความต้องการ ตามความรู้สึกโดยทั่วไปแล้วจะรู้สึกว่ ค่านิยมเป็นสิ่งที่มาก่อนความต้องการ ค่านิยมเป็นเสมือนสิ่งนำทางให้แก่ความต้องการ เมื่อบุคคลต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็เพราะว่าสิ่งนั้นเป็นค่านิยมของเขาหรือสิ่งนั้นมีเกียรติ เกียรติภูมิอยู่ในตัวของมันเอง บุคคลแต่ละคนจะวางค่านิยมของตนไว้ ซึ่งค่านิยมที่วางไว้นั้นอาจจะเกิดขึ้นจากการนึกคิดขึ้นมาเอง หรืออาจจะเกิดจากการที่เขาหมายใจเอาไว้

บีช (Beech. 1967 . 1125) ได้วิจัยเกี่ยวกับระบบค่านิยม ทัศนคติ และสิ่งดึงดูดใจในระหว่างบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า ยิ่งบุคคลได้รับสิ่งต่าง ๆ จากผู้อื่นที่คล้ายกับตนมากเท่าไร สิ่งเหล่านั้นจะเป็นเครื่องดึงดูดใจให้เขามีแนวโน้มเหมือนกับผู้นั้นมากยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่เขาได้รับมาจาก

ผู้อื่นนั้น จะต้องตรงกับทัศนคติ และระบบค่านิยมที่เขาถืออยู่ โดยทั่ว ๆ ไปแล้วค่านิยมของผู้ใดจะแสดงออกมาตามที่ทัศนคติของเขา บุคคลจะมีค่านิยมเหมือนกับผู้อื่น ก็ต่อเมื่อบุคคลสองคนมีระบบค่านิยมที่คล้ายคลึงกัน และมีพฤติกรรมโต้ตอบกันในระยะยาวนาน

สำหรับค่านิยมทางอาชีพนั้น บุพพรณี คูขลัมิต (บุพพรณี คูขลัมิต 2510 : 4)

สรุปได้ว่า ค่านิยมทางอาชีพคือความสำคัญของอาชีพนั้น ๆ ที่มีต่อบุคคลในระดับต่าง ๆ กัน บุคคลย่อมใช้ค่านิยมเป็นเกณฑ์หรือแนวทางในการเลือกอาชีพ/ในด้านการวิจัยค่านิยมทางอาชีพปรากฏว่า ในปี ค.ศ. 1956 - 1957 วิลสัน (Wilson. 1959 . 213 - 218) ให้นิยามที่ 4 แห่งมหาวิทยาลัยฮาวาร์ด 165 คน ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามนั้นเป็นค่านิยมทางอาชีพรวม 16 ข้อ ปรับปรุงตามแบบสอบถามของเชนเตอร์ส กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่มาจากโรงเรียนรัฐบาล 88 คน และจากโรงเรียนราษฎร์ 77 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มาจากโรงเรียนรัฐบาล เลือกค่านิยมเกี่ยวกับโอกาสที่จะได้ปฏิบัติงานด้วยความสามารถ การถูกศรัทธาให้กับสังคมเป็นส่วนใหญ่ และการสะสมความรู้ ส่วนนิสิตที่มาจากโรงเรียนราษฎร์เลือกค่านิยมเกี่ยวกับโอกาสในด้านการตัดสินใจ และออกคำสั่ง มีความรับผิดชอบ และมีโอกาสได้ติดต่อกับคนอื่นอยู่เสมอ

นอกจากนี้ แชนเนย์ (Channey. 1969 . 2957 - 2959) ได้ศึกษาวิจัยค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนเกรด 5 เกรด 7 และเกรด 9 ในรัฐโอไฮโอ จำนวน 960 คน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมทางอาชีพเจ็ดข้อคือ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความมีอิสระ เงินเกียรติยศ ความมั่นคงปลอดภัย การควบคุมงาน และการรู้จักตนเองในเรื่องงาน ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กนักเรียนจากชุมชนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เลือกค่านิยมทางอาชีพทางการเงิน การควบคุมงาน และเกียรติยศของงาน สูงกว่านักเรียนที่มาจากชุมชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า ซึ่งพวกเขาส่งผลจะมีค่านิยมสูงในด้านการรู้จักตนเองในเรื่องงาน

2. เด็กเกรด 5 มีค่านิยมสูงในด้านความเห็นอกเห็นใจ และเกียรติของงานมากกว่าเด็กเกรด 7 และเกรด 9

3. การเลือกอาชีพของเด็กสะท้อนให้เห็นค่านิยมทางอาชีพ คือ เด็กที่เลือกอาชีพชั้นสูงมีค่านิยมทางด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการรู้จักตนเองมากกว่าคนที่ไม่ได้เลือกอาชีพชั้นสูง

ด้านการวิจัยของไทยนั้น จิตรอารี เนตรหิน (จิตรอารี เนตรหิน 2513 : 74) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคศึกษา 11 จำนวน 450 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมทางอาชีพจำนวน 42 ข้อ พบว่า นักเรียนมีค่านิยมทางอาชีพพิจารณาตามลำดับความสำคัญดังนี้คือ ความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง ทางด้านบริการสังคม ทางด้านความเป็นผู้นำ ทางด้านความเป็นอิสระ ทางด้านความมั่นคงปลอดภัย ทางด้านรายได้ และทางด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ

ส่วน ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 : 103) ได้ศึกษาวิจัยค่านิยมทางอาชีพ และการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 531 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมทางอาชีพ จำนวน 65 ข้อความ พบว่า นักเรียนในจังหวัดนครสวรรค์โดยส่วนรวม มีค่านิยมทางอาชีพเรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ คือ ด้านบริการสังคม ด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านรายได้ และด้านความมีระเบียบแบบแผน

✓ เพศและค่านิยมในอาชีพ

ดิพบอย และ แอนเดอร์สัน (Dipboye and Anderson. 1959 121 - 124) ศึกษาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนเกรด 9 และเกรด 12 ของนักเรียนมัธยมส่วนกลาง รัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า นักเรียนชายเลือกค่านิยมในอาชีพทางด้านการมีรายได้ดี ความก้าวหน้าในการทำงาน และการมีอิสระในการทำงาน ส่วนนักเรียนหญิงจะเลือกค่านิยมในอาชีพด้านความมีเกียรติในสังคม ความน่าสนใจในอาชีพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และสภาพของการทำงาน

จากการเลือกค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชายดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กริบบอน และ โลเนส (Gribbons and Lohnes. 1965 : 248 - 252) ที่ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่านิยมในอาชีพของเด็กวัยรุ่นโดยทำการศึกษาระยะยาว ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1958 - 1963 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชาย หญิง ในเมืองบอลตัน 111 คน วิธีการเก็บข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ โดยมีคำถาม 43 ข้อ แสดงถึงค่านิยมในอาชีพ 12 ด้าน พบว่า นักเรียนชาย

เลือกคำนิยมด้านรายได้และความมีเกียรติ นักเรียนหญิงเลือกคำนิยมในอาชีพด้านการติดต่อกับคน การบริการสังคม การมีเวลาให้ครอบครัว ซึ่งการเลือกคำนิยมในอาชีพของนักเรียนหญิงดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ แวกแมน (Wagman. 1965 258 - 262) ที่ได้ทำการวิจัย กับนักศึกษาชายหญิง ของมหาวิทยาลัยวิลลิมสเบิร์ก 259 คน โดยใช้แบบสอบถามของเชนเตอร์ล์ พบว่า นักศึกษาชายเลือกคำนิยมในอาชีพด้านความนิยมนับถือ ส่วนนักศึกษาหญิง เลือกคำนิยม ในอาชีพด้านการบริการสังคม

เนื่องจากผลการศึกษาของ กริบบอน และ โลเนส (Gribbons and Lohnes. 1965 . 248 - 252) และ แวกแมน (Wagman. 1965 258 - 262) สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ คูเกอร์ (Cooker. 1972 . 6121) ที่ได้ศึกษาคำนิยมในอาชีพของนักเรียน ชาย หญิง เกรด 4, 5 และ 6 จำนวน 240 คน โดยใช้แบบสำรวจคำนิยมในอาชีพ พบว่า นักเรียนชายเลือกคำนิยมในอาชีพด้านการมีอำนาจบังคับบัญชา และเงิน มากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งเลือกคำนิยมในอาชีพด้านคำนึงถึงประโยชน์ของผู้อื่น

จากผลการศึกษาของต่างประเทศดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างเพศกับ คำนิยมในอาชีพ นับว่าสอดคล้องกับผลการศึกษาของไทย กล่าวคือ จากผลการศึกษาของ ยุพรรณี คู่ขลุมิตติ (ยุพรรณี คู่ขลุมิตติ 2510 : 49) ที่ได้ศึกษาคำนิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 300 คน ใช้แบบสอบถามคำนิยมทางอาชีพ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ในการเลือกคำนิยมทางอาชีพที่เกี่ยวกับการ ทำงานกับวัตถุ ความต้องการของประเทศ ความเหมาะสมกับความรู้ที่ได้เรียนมา การเป็น หัวหน้าใหญ่ ความมีเกียรติ การมีสถานที่และสิ่งแวดล้อมดี การได้รับชื่อเสียงและเกียรติยศ การมีเวลาสนใจสิ่งอื่น ๆ และงานอดิเรก ความเหมาะสมกับบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย การ สามารถหารายได้พิเศษ การเป็นผู้ให้คำแนะนำคนอื่น อาชีพที่สุจริต และการไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย มาก

ในทำนองเดียวกันจากผลการศึกษาของ จิตรอารี เนตรหิน (จิตรอารี เนตรหิน 2513 : 74 - 75) พบว่ามีความแตกต่างระหว่างเพศ กับการเลือกคำนิยมทางอาชีพ นอกจากนี้ ยังพบว่านักเรียนชายมีคำนิยมทางด้านรายได้ และความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิง

มีค่านิยมทางด้านเกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า และทางด้านบริการสังคมสูงกว่านักเรียนชาย ส่วนค่านิยมทางอาชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความเป็นอิสระ และด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ทั้งเพศหญิง และเพศชาย ไม่ต่างกันเลย

อนึ่งจากผลการศึกษาของ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 :

116 - 118) ที่ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพ และการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2519 จำนวน 531 คน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลพบว่า

1. ค่านิยมในอาชีพที่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแตกต่างกันคือ ด้านบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล ซึ่งนักเรียนหญิงมีมากกว่านักเรียนชาย ตรงกับผลการศึกษาของ แวกแมน (Wagman. 1965 258 - 262) กริบบอน และ โลเนล (Gribbons and Lohnes. 1965 . 248 - 252) คูเกอร์ (Cooker. 1972 : 6121) ยุพธรณี คู่ขล่สมิต (ยุพธรณี คู่ขล่สมิต 2510 : 49) และ จิตรอารี เนตรดิน (จิตรอารี เนตรดิน 2513 : 74 - 75)

2. นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ จิตรอารี เนตรดิน (จิตรอารี - เนตรดิน 2513 : 74 - 75) ที่พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพไม่แตกต่างกัน

3. ค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำของนักเรียนชายมีมากกว่านักเรียนหญิง ตรงกับผลการศึกษาของ คูเกอร์ (Cooker. 1972 . 6121) และ จิตรอารี เนตรดิน (จิตรอารี เนตรดิน 2513 : 74 - 75)

4. ค่านิยมในอาชีพที่ไม่แตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ซึ่งนับได้ว่าแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ได้แก่ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความสามารถ

สำหรับด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า นั้น ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ กริบบอน และ โลเนล (Gribbons and Lohnes. 1965 248 - 252) ที่พบว่านักเรียนชาย มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่านักเรียนหญิง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่านิยมในอาชีพ

เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 248 - 252) ศึกษาวิจัยค่านิยมและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 7 และ 8 จำนวน 196 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เลือกค่านิยมในอาชีพด้านการได้แสดงออก และด้านอาชีพที่นำความพอใจส่วนตัวมาให้ ทั้งยังต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพื่อนำตนไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิตที่ตั้งไว้ ตรงข้ามกับนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะไม่สนใจด้านการแสดงออก และตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตที่ไม่เหมาะสมกับความสามารถ

สวอน ทอมสัน (Thompson. 1966 : 850 - 851) ได้ศึกษาวิจัยค่านิยมในอาชีพของนักเรียนในแคลิฟอร์เนีย 10 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนเกรด 9 จำนวน 2,287 คน โดยใช้แบบสอบถามของเฮนเตอร์ล์ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เลือกค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สำหรับผลการศึกษาของ บุพพรณี คู่ขลิมิติ (บุพพรณี คู่ขลิมิติ 2510 : 40) พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างระดับสติปัญญากับค่านิยมในอาชีพของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง ให้ความสำคัญแก่ค่านิยมในอาชีพด้านการมีผู้บังคับบัญชา เป็นนักบริหารที่ดี การมีอาชีพที่สุจริต มีความสนใจในการทำงาน และการมีอิสระในการทำงานมากกว่านักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำ

ในทำนองเดียวกันที่ สุมกร นุชนาถ (สุมกร นุชนาถ 2514 : 99 - 100) ซึ่งได้ศึกษาค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2513 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2513 ในโรงเรียนรัฐบาล ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 23 โรงเรียน จำนวน 440 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล พบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมสูงต่อวิชาที่เรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพที่เป็นที่นิยมของประชาชน มีอิสระ มีรายได้ดี เป็นงานที่มีเกียรติ มีความก้าวหน้า ส่วนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและปานกลาง มีค่านิยมสูงต่ออาชีพที่มีเกียรติ

มีอำนาจ เป็นผู้นำ มีรายได้ดี ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ เปรี๊อง จันดา (เปรี๊อง จันดา

2519) : 93) ที่ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคเหนือ ทั้งหญิงและชาย จำนวน 506 คน ในปีการศึกษา 2518 ด้วยแบบสอบถาม พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความต้องการในด้านความก้าวหน้า ความมั่นคง และปลอดภัย ในอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและสูง

นอกจากนี้ผลการศึกษาของ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520) : 122 - 123) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจ การเป็นผู้นำ และด้านความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 248 - 252) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการแสดงความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในอาชีพของนักเรียนกับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครอง

จากผลการวิจัยของ บุพธรณี คู่ยลัสมิตี (บุพธรณี คู่ยลัสมิตี 2510 : 45) พบว่า บิดา มารดา และบุตร ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับเกณฑ์ในการเลือกอาชีพ , ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา และบุตร เกี่ยวกับการไม่จำเจจนเกิดความเบื่อหน่าย ความต้องการของประเทศ การไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย การมีประสบการณ์ในการทำงาน การไม่ต้องการรับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งใด การมีผู้ร่วมงานเป็นที่พอใจ การมีอาชีพที่น่าสนใจ การได้รับชื่อเสียงและเกียรติยศ การมีเวลาสนใจสิ่งอื่น และงานอดิเรก การมีอิสระในการทำงาน การทำงานตามกำหนดเวลา การทำงานกับวัตถุ การมีระบบการทำงานดี ความสามารถเป็นหัวหน้าใหญ่ และการมีเวลาสำหรับครอบครัว มีนัยสำคัญในทางเดียวกันที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่าบิดามารดามีอิทธิพลต่อการยึดถือค่านิยมทางอาชีพอยู่ไม่น้อย

อนึ่งจากการให้บิดามารดาและนักเรียนเลือกค่านิยมที่สำคัญที่สุด กับไม่สำคัญเลย อย่างละหนึ่งข้อ ปรากฏว่าทั้ง บิดา มารดา และนักเรียน เลือกอาชีพที่ลู่จลิตมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ

อาชีพที่ประเทศชาติต้องการ แต่สำหรับนักเรียนเลือกความมั่นคงของอาชีพสำคัญเป็นอันดับที่สองด้วย อาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ที่ได้เรียนมาเป็นอันดับที่สาม และสำหรับข้ออื่น ๆ ก็มีลำดับที่ใกล้เคียงกัน ทางด้านค่านิยมทางอาชีพที่ไม่สำคัญเลยนั้นปรากฏว่าทั้งบิดามารดา และนักเรียนเลือกอาชีพที่ผจญภัย และเสี่ยงไม่สำคัญเป็นอันดับแรก อาชีพที่มีวันหยุดมาก และอาชีพที่ไม่ต้องใช้ความคิดไม่สำคัญเป็นอันดับที่สองและสามตามลำดับ สรุปได้ว่าทั้งบิดามารดา และนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องกัน เกี่ยวกับความสำคัญของค่านิยมทางอาชีพ

เมื่อเปรียบเทียบการวิจัยนี้กับการวิจัยของ เพอร์โรเน (Perrone. 1965 · 248 - 252) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตรเกี่ยวกับค่านิยมบางประการ เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น การทำงานกับวัตถุ ฯลฯ เป็นต้น ได้ผลตรงกัน และค่านิยมบางข้อ เช่น การมีรายได้ดีกับการมีอาชีพที่มั่นคง ถึงแม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร จะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็มีแนวโน้มว่าบิดามารดากับบุตรจะมีความเห็นคล้อยตามกัน

อาชีพของผู้ปกครองและค่านิยมในอาชีพ

ไลออน (Lyon. 1959 · 1269) ศึกษาองค์ประกอบด้านประสบการณ์ แรงสนใจ และบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ที่ตัดสินใจเลือกอาชีพไว้แล้วจำนวน 82 คน กับพวกที่ยังตัดสินใจไม่ได้ จำนวน 87 คน ปรากฏผลที่น่าสนใจคือ กลุ่มนิสิตที่เลือกอาชีพไว้แล้ว มีความคุ้นเคยกับอาชีพของบิดา และต้องการมีอาชีพตามบิดามารดามากกว่ากลุ่มที่ยังตัดสินใจไม่ได้

ในทำนองเดียวกัน ทอมสัน (Thompson. 1966 · 850 - 851) ศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในอาชีพของนักเรียนกับอาชีพของบิดา นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพที่ใช้วิชาขั้นสูง จะเลือกค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพใช้แรงงาน และค้าขาย ซึ่งจะเลือกค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัย และด้านการมีรายได้ดี มากกว่านักเรียนที่มารดาออกทำงานนอกบ้านจะเลือกค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัย มากกว่านักเรียนที่มารดาไม่ได้ทำงานนอกบ้าน

สำหรับการศึกษาของ บุพพรณี คู่ขสมิติ (บุพพรณี คู่ขสมิติ 2510 : 50) พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดามารดา กับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนเพียงบางด้านเท่านั้น เช่น นักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพระดับสูง เห็นความสำคัญของการมีอิสระในการทำงาน มากกว่านักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพในระดับต่ำ

ส่วนผลการศึกษาของ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 : 124) พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพต่างกันเป็นเพียงเล็กน้อย

เชื้อชาติ และค่านิยมในอาชีพ

การวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านเชื้อชาติ ที่มีผลต่อค่านิยมในอาชีพนั้น ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาโดยตรง แต่มีเอกสารและการวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

ในประเทศไทยปัจจุบัน มีชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่มอาศัยอยู่ แต่ชาวสินนับเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนมากที่สุด (ขจิตภัย บุรุษพัฒน์ 2515 : 356) คนจีนและคนไทยมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สกินเนอร์ (Skinner. 1957 : 91) ที่ได้สรุปไว้ว่า คนจีนเป็นผู้ที่มีความอดกลั้น ขยันขันแข็ง เต็มใจ ทำงานทุกชนิด มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีความทะเยอทะยาน อยากร่ำรวย รักความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ชอบทำสิ่งใหม่ ๆ กล้าเสี่ยง และรักความเป็นอิสระ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยโดยทั่วไปแล้ว คนไทยขยันน้อยกว่า ทำงานเพื่อสนองความต้องการของตนในระยะเวลาลั้น พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่แล้ว ไม่สนใจเรื่องเงินหรือความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับทัศนคติของ บลันชาร์ด (Blanchard. 1958 : 485) ที่กล่าวว่าคนไทยมีชีวิตอยู่เพื่อปัจจุบัน คนจีนมีความอดกลั้นในความต้องการ ในวันนี้เก็บเงินไว้เพื่อความสบายในวันหน้า ยึดแย้งกับรายงานของ ก่อ สวัสดิพิพาธิย์ (ก่อ สวัสดิพิพาธิย์ 2514 : 8) ที่กล่าวไว้ในบทความเรื่องค่านิยมที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมไทย ว่าแนวโน้มของสังคมไทย มีการนับถือ อำนาจ และฐานะการเงินสูงยิ่งกว่าเดิม

ภูมิสำเนา และค่านิยมในอาชีพ

ศิริลักษณ์ จินดากุล (ศิริลักษณ์ จินดากุล 2509 : 106 - 108) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งมั่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพระนครศรีอยุธยา กับต่างจังหวัด โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนจำนวน 1,170 คน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอุบลราชธานี พบว่านักเรียนชายในพระนครศรีอยุธยาต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูงหางานทำได้ง่าย มีอำนาจ ส่วนนักเรียนชายต่างจังหวัดต้องการประกอบอาชีพที่มีเกียรติ มีมั่นคงหางานง่าย สำหรับนักเรียนหญิงในพระนครศรีอยุธยาต้องการประกอบอาชีพที่อิสระ ไม่ต้องการความอิสระแบบวิเศษ ไม่คำนึงถึงเกียรติและความนิยมของสังคมโดยทั่วไป ต้องการประกอบอาชีพที่รายได้ดี ส่วนนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดต้องการประกอบอาชีพที่มีเกียรติ หางานหาง่าย

นอกจากนี้ สุ่มทร นุชนาถ (สุ่มทร นุชนาถ 2514 : 106) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตลูกเสืออาสา จะมีค่านิยมสูงต่อวิชารัฐศาสตร์ แสดงแนวโน้มว่านักเรียนที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตลูกเสืออาสา มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่ากลุ่มอื่น และเป็นที่น่าสังเกตว่าวิชาเกษตรศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยในลำดับที่ 3 ซึ่งเป็นของกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิสำเนานอกเขต ในกลุ่มที่มีภูมิสำเนาในเขตเทศบาล วิชานี้มีคะแนนเฉลี่ยเป็นลำดับที่ 13 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่นอกเขต มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ

ระดับการศึกษาและค่านิยมในอาชีพ

สุ่มทร นุชนาถ (สุ่มทร นุชนาถ 2514 : 104) ศึกษาพบว่าระดับการศึกษาของมารดา มีผลต่อค่านิยมทางอาชีพของนักเรียน กล่าวคือกลุ่มนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาต่ำมาก ต่ำ และปานกลาง มีค่านิยมสูงต่อวิชาที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง การมีและใช้อำนาจ ต้องการงานอาชีพที่มีเกียรติ มีอำนาจ และได้รับการยกย่องจากสังคม ส่วนนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมสูงต่อวิชาที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรม ความเสียสละ ความเป็นอิสระ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมพงษ์ อาภาพันธุ์ (สัมพงษ์ อาภาพันธุ์ 2519 :

115) ที่ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประหลัม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประหลัมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2518 จำนวน 620 คน โดยใช้แบบสอบถามถามการเลือกอาชีพ และเหตุผลในการเลือกอาชีพ พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนทำให้นักเรียนให้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพต่างกัน

ความเกรงใจและค่านิยมในอาชีพ

การวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านความเกรงใจกับค่านิยมในอาชีพนั้น ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาโดยตรง แต่มีเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเกรงใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องความเกรงใจกับความคล้อยตาม ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยมทางอาชีพ ให้นักเรียนมีความคิดคล้อยตาม

สังคมไทยมีลักษณะเป็นสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ คือเป็นสังคมที่เคร่งครัดต่อระเบียบประเพณีดั้งเดิม มีระบบเจ้าขุนมูลนาย และเคารพยำเกรงผู้อาวุโส พยายามรักษาไมตรี หรือความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ให้สนิทแน่น ไม่เป็นอิสระแก่ตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นโต้แย้งคนอื่น เพราะมีความเคารพหรือความเกรงใจ ประเทศไทยมักจะสอนให้เป็นคนว่านอนสอนง่าย เชื่อฟังและปฏิบัติตามความคิดเห็นและทำตามผู้ใหญ่โดยปราศจากข้อโต้แย้ง (วีรบุรุษ วิเชียรโชติ 2513 : 35 - 42) ความเกรงใจนับเป็นคุณธรรมหรือค่านิยมอย่างหนึ่งของคนไทย การรู้จักเกรงใจเป็นเครื่องบ่งว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ดี มีมารยาทงาม มีการศึกษา มีสัมมาคารวะ เป็นที่ชื่นชอบของผู้ใหญ่ (ลูจันต์ ปรีชาผาทร 2515 : 16)

การศึกษาเรื่องความเกรงใจในคนไทย เริ่มมีครั้งแรกโดย ดร.วีรบุรุษ วิเชียรโชติ และ ดร.นวลเทีย วิเชียรโชติ (บุญศรี ศรีสุทริสอาด 2516 : 15 อ้างอิงมาจาก วีรบุรุษ วิเชียรโชติ 2513 : 1 - 23) โดยศึกษาถึงลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจในกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวบ้านจากจังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี จำนวน 150 คน และ

ฉลิตปี 1 วิทยาลัยอาชีวการศึกษา จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีสัมพัทธ์คำกับพฤติกรรม และเขียน Critical Incidence เกี่ยวกับความเกรงใจ แล้วนำมาวิเคราะห์ตามโครงหุ่น พบว่าความเกรงใจเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่เก็บกด สาเหตุของความเกรงใจมักจะมาจากบุคคลที่มีบุญคุณต่อเรา ผู้มีอาวุโสกว่าทั้งวัยวุฒิ คุณวุฒิ และชาติวุฒิ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ผลที่ได้รับจากความเกรงใจทำให้เป็นคนโลเล ตัดสินใจไม่ถูก และต้องฝืนทำสิ่งที่ตนไม่ชอบ ในบางครั้ง ส่วนผลของความไม่เกรงใจ ทำให้เกิดความคิดว่าเรามีสิทธิจะทำ ทำให้กล้าคิดกล้าทำ แต่เราก็มีผลเสียในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

นอกจากนี้ วิราพร เทพวีระพงศ์ (วิราพร เทพวีระพงศ์ 2514 : 170 - 181)

ได้ศึกษาเรื่องความเกรงใจกับพฤติกรรมและการแก้ปัญหาในกลุ่ม โดยใช้ฉลิตชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ประสานมิตร จำนวน 532 คน พบว่าฉลิตที่มีความเกรงใจสูง จะแสดงความคิดเห็นคล้อยตามความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม ส่วนคนอื่นที่มีความเกรงใจต่ำ มักจะทำสิ่งที่ตนคิดโดยไม่คำนึงถึงบุคคลอื่น หมายความว่าตัวเอง กล้าแสดงความคิดเห็น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ตำรง คำกรวิมล (ตำรง คำกรวิมล 2516 : 67 - 77) ที่ได้ศึกษาเรื่องการทำตาม (Conformity) ของนักเรียนฝึกหัดครูชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาปีที่ 2 โดยใช้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูนครปฐม จำนวน 90 คน และวัดการทำตามโดยวิธีการทดลอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความเกรงใจสูง มีลักษณะการทำตามมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความเกรงใจต่ำ และผู้ที่มีระดับความเกรงใจสูง มีการทำตามสูง ส่วนผู้ที่มีความเกรงใจระดับต่ำ มีการทำตามระดับต่ำ และตรงกับผลการศึกษาของ นรินทร ลู้อำไพฉัตร (นรินทร ลู้อำไพฉัตร 2518 : 39) ที่ได้ศึกษาความเกรงใจและขนาดของกลุ่มที่มีผลต่อการทำตาม โดยใช้นักเรียนอาชีวศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จำนวน 80 คน พบว่ากลุ่มที่มีความเกรงใจสูง มีพฤติกรรมทำตามสูงกว่ากลุ่มที่มีความเกรงใจต่ำ

สำหรับ มุกดา ศิริยงค์ (มุกดา - ศิริยงค์ 2515 : 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทย และเด็กจีน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กไทย 150 คน เด็กจีน 150 คน พบว่าคนไทยเกรงใจมากกว่าคนจีน

คนไทยและคนจีนหญิง มีความเกรงใจสูงกว่าคนไทยและคนจีนชาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิคม ตั้งคะพิภพ (นิคม ตั้งคะพิภพ 2516 : 113) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพความเกรงใจ และความคิด/สร้างสรรคของนักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวไทยและจีนในจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นไทย 40 คน เด็กวัยรุ่นจีน 40 คน โดยใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ แบบสอบถามวัดความเกรงใจ และแบบสอบถามวัดความคิดสร้างสรรค์ พบว่าความเกรงใจของวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวไทยสูงกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวจีน

ซึ่งผลการศึกษาของ มุกดา ศรีสงัด (มุกดา ศรีสงัด 2515 : 1) ดังกล่าวขัดแย้งกับผลการศึกษาของ บุญงา วชิรศักดิ์มงคล (บุญงา วชิรศักดิ์มงคล 2516 : 80) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ การรักษาหน้า และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนไทย เชื้อสายไทย กับนักเรียนไทย เชื้อสายจีน ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคเหนือ โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.3 และ ป.ศ.สูง ปีการศึกษา 2515 ในกรุงเทพฯ และในภาคเหนือ จำนวน 228 คน ด้วยแบบทดสอบวัดความเกรงใจ แบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบทดสอบวัดการรักษาหน้า พบว่าความเกรงใจระหว่างนักเรียนไทย เชื้อสายไทย และนักเรียนไทย เชื้อสายจีน ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า เพศหญิงมีความเกรงใจสูงกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มุกดา ศรีสงัด (มุกดา ศรีสงัด 2515 : 1)

ส่วน ไสว สดใส (ไสว สดใส 2517 . 54 - 55) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สันโดษ ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 2 ปีการศึกษา 2516 ของวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน 300 คน วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 300 คน และวิทยาลัยครูจันทร์เกษม อีก 190 คน รวม 790 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสันโดษ และแบบทดสอบวัดความเกรงใจ พบว่า

1 เพศชายมีความเกรงใจน้อยกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มุกดา ศรีสงัด (มุกดา ศรีสงัด 2515 . 1) และ บุญงา วชิรศักดิ์มงคล (บุญงา วชิรศักดิ์มงคล 2516 : 80)

2. นักศึกษาในส่วนภูมิภาคกับนักศึกษาในส่วนกลางมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกรรม และรับราชการ มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความเกรงใจสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และสูง สำหรับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และสูง มีความเกรงใจพอ ๆ กัน

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. ผู้ปกครองในแต่ละอาชีพ มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างจากนักเรียน

2. ผู้ปกครองในแต่ละเชื้อชาติ มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างจากนักเรียน

3. ผู้ปกครองในแต่ละภูมิภาค มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างจากนักเรียน

4. ผู้ปกครองในแต่ละระดับการศึกษา มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างจากนักเรียน

5. ค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนที่มีความเกรงใจสูงกับผู้ปกครองไม่มีความแตกต่างกัน

6. ค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำกับผู้ปกครอง มีความแตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างจากผู้ปกครอง

8. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และเกรงใจต่ำมีค่านิยมในอาชีพแตกต่างกัน

9. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างกัน

10. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2522 ในจังหวัดราชบุรี และผู้ปกครองของนักเรียน ส่วนวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มโดยสะดวก เพื่อให้ได้นักเรียนจำนวน 1,000 คน ปรากฏว่าได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลพิทยาคม และโรงเรียนวัดดอนตูม รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชายและหญิง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน และผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

- ✓ 1. แบบสอบถามรายละเอียดทั่วไป
- ✓ 2. แบบสอบถามวัดค่านิยมในอาชีพ
- 3. แบบทดสอบวัดความเกรงใจ

รายละเอียดจะได้แยกกล่าวทีละฉบับดังนี้

1. แบบสอบถามรายละเอียดทั่วไป แบบสอบถามนี้จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน/ตลอดจนอาชีพ ระดับการศึกษา เชื้อชาติ และภูมิสำเนาของผู้ปกครอง รวมทั้งรายละเอียดในด้านอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในชั้นแปลผล แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งจะถามเฉพาะข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

✓ 2. แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ ใช้แบบสอบถามวัดค่านิยมในอาชีพของ ประมวลวิทยากร ซึ่งจากการหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha)

ได้ .9592 (ประมวล วิทยากร 2520 : 39) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราการ
 ระดับ (Rating Scale) มีจำนวนข้อความ 65 ข้อความ เกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพกักด่าน
 คือ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคง
 ปลอดภัย ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับ
 ธรรมชาติและวัตถุ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน

ในการตอบแบบสอบถามวัดค่านิยมในอาชีพนี้ กำหนดให้ผู้ตอบตอบเป็นน้ำหนักมากน้อย
 ตามความรู้สึกของตน โดยการเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในแต่ละช่อง ดังตัวอย่าง

ลักษณะอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. อาชีพที่มีรายได้ประจำแม้จะไม่มากนัก		✓			
00. อาชีพที่มีรายได้มาก ๆ แม้จะต้องทำงานหนัก			✓		
000. อาชีพที่ต้องทำด้วยตัวเองไม่ต้องมีใครสั่ง	✓				

ความหมายของมาตราส่วน

ขีดช่อง มากที่สุด	หมายถึงข้อความนั้น <u>ตรง</u>	กับความชอบของท่าน <u>มากที่สุด</u>
ขีดช่อง มาก	หมายถึงข้อความนั้น <u>ตรง</u>	กับความชอบของท่าน <u>ค่อนข้างมาก</u>
ขีดช่อง ปานกลาง	หมายถึงข้อความนั้น <u>ตรง</u>	กับความชอบของท่าน <u>บ้าง</u>
ขีดช่อง น้อย	หมายถึงข้อความนั้น <u>ไม่ตรง</u>	กับความชอบของท่าน <u>ค่อนข้างมาก</u>
ขีดช่อง น้อยที่สุด	หมายถึงข้อความนั้น <u>ไม่ตรง</u>	กับความชอบของท่าน <u>มากที่สุด</u>

เกณฑ์ในการให้คะแนน

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน

ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

น้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพ

นำแบบสอบถามคำนิยามในอาชีพไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง จังหวัดราชบุรี จำนวน 126 คน และผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 126 คน คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์จากนักเรียนได้ 100 ฉบับ และผู้ปกครองของนักเรียนได้ 100 ฉบับ แล้วดำเนินการดังนี้

✓ 1. ตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายข้อ และรวมคะแนนแต่ละฉบับ

✓ 2. นำมาวิเคราะห์ให้เป็นรายข้อโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพรดัก โมเมนต์ (Product Moment) (บุญเชิด วิทยุโณนันทพงษ์ 2521 , ก. 123) ปรากฏว่า

ฉบับที่ใช้กับนักเรียน

ได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 จำนวน 63 ข้อ

ได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำนวน 2 ข้อ

ฉบับที่ใช้กับผู้ปกครอง

ได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 จำนวน 62 ข้อ

ได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำนวน 3 ข้อ

แสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้ทั้ง 65 ข้อ มีความแม่นยำตรงรายข้อสูงพอที่จะเป็นแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ได้

3. นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) (บุญเชิด วิทยุโณนันทพงษ์ 2521 , ข. 299) ได้ผลดังนี้

ฉบับที่ใช้กับนักเรียน

ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .8548

ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้าน คือ

ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	ได้ค่าความเชื่อมั่น .5585
ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	ได้ค่าความเชื่อมั่น .7162
ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .5588
ด้านรายได้	ได้ค่าความเชื่อมั่น .4225
ด้านความเป็นอิสระ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .4521
ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .6056
ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .5687
ด้านความสามารถ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .7405
ด้านความมีระเบียบแบบแผน	ได้ค่าความเชื่อมั่น .5879

ฉบับที่ใช้กับผู้ประกอบการ

ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .8715

ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้าน คือ

ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	ได้ค่าความเชื่อมั่น .6506
ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	ได้ค่าความเชื่อมั่น .6894
ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .5863
ด้านรายได้	ได้ค่าความเชื่อมั่น .4180
ด้านความเป็นอิสระ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .5861
ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .6786
ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .4653
ด้านความสามารถ	ได้ค่าความเชื่อมั่น .5963
ด้านความมีระเบียบแบบแผน	ได้ค่าความเชื่อมั่น .6407

3. แบบทดสอบวัดความเกรงใจ ใช้แบบทดสอบวัดความเกรงใจของ ดร.วีรยุทธ

วิเชียรโชติ และคนอื่น ๆ ก็ได้สร้างขึ้น จากผลการใช้แบบทดสอบฉบับนี้ โดย วีรยุทธ เทพวิระพงศ์ ได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบแบ่งครึ่ง (Split-Half) โดยใช้สูตรของสเปียร์แมน บราวน์

ได้ค่าความเชื่อมั่น .9036 จากการใช้กลุ่มตัวอย่าง 225 คน (วิราพร เทพวิระพงศ์ 2514 : 38 - 39) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราการจำแนกบทบาท (Role Differential Scale) มีจำนวน 55 ข้อความ เกี่ยวกับความรู้สึกและบทบาทของบุคคลในสถานการณ์ และ สถานภาพต่าง ๆ กัน เช่น ในฐานะที่เป็นศิษย์ปฏิบัติต่อครู ในฐานะที่เป็นบุตรมีความสัมพันธ์กับบิดามารดา เป็นต้น

ในการตอบแบบทดสอบฉบับนี้ ให้ผู้ตอบอ่านข้อความที่กำหนดสถานการณ์มาให้ และพิจารณาว่าถ้าผู้ถูกทดสอบมีบทบาท เช่น ที่กำหนดให้ และอยู่ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ นั้น จะมีความรู้สึกอย่างไร แล้วจึงวงกลมรอบตัวเลขที่แสดงระดับความรู้สึก ซึ่งตรงกับความรู้สึกของผู้ถูกทดสอบ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์มีความสัมพันธ์กับอาจารย์

0. เข้าห้องเรียนสายกว่าอาจารย์	กล้า	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
00. ขอยืมข้าวของเงินทอง	ขอยืม	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่ขอยืม

เกณฑ์ในการให้คะแนน

ในการตรวจให้คะแนนคำตอบ จะถือเอาจากความรู้สึกที่แสดงออกเป็นเกณฑ์ จะพบว่า คำที่ใช้กำกับมาตราส่วนในแบบทดสอบนี้มีสองประเภท

ประเภทหนึ่ง เป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีความเกรงใจมาก ถ้าบุคคล แสดงความรู้สึกตรงกับคำนั้น เช่น เกรง อาย ไม่กล้า ไม่ปฏิเสธ ในกรณีเช่นนี้ จะให้คะแนนดังนี้ 7 คะแนน สำหรับผู้ที่ตอบแสดงความรู้สึกว่ามีความเกรงใจมาก รองลงไปจะให้คะแนน 6, 5, 4, 3, 2 หรือ 1 ตามลำดับ

ประเภทที่สอง เป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้เกรงใจน้อย ถ้าบุคคลนั้น แสดงความรู้สึกตรงกับคำนั้น เช่น กระทำ ต่อว่า โต้แย้ง ไม่เกรง ในกรณีเช่นนี้ จะให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับผู้ที่ตอบแสดงความรู้สึกว่ามีความเกรงใจน้อย และให้คะแนน 2, 3, 4, 5, 6 หรือ 7 แก่ผู้ตอบแสดงความรู้สึกเกรงใจมากขึ้น ตามลำดับ

การตรวจสอบคุณภาพ

นำแบบทดสอบวัดความ เกรงใจไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนรัตนราชกุลบุรีรัมย์ จังหวัดราชบุรี จำนวน 126 คน คัดเลือกแบบทดสอบที่สมบูรณ์ได้ 100 ฉบับ แล้วดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายข้อ และรวมคะแนนแต่ละฉบับ

2. นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ 2521 ข. 299) ได้ค่าความเชื่อมั่น .7923 ซึ่งถือว่า มีค่าความเชื่อมั่นสูง พอที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ได้

การรวบรวมข้อมูลและการจัดการกับข้อมูล

✓ 1. ผู้วิจัยนำ เครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้

✓ 2. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาคัดเลือกได้ฉบับที่สมบูรณ์ ของนักเรียนจำนวน 742 ฉบับ ฉบับที่สมบูรณ์ของผู้ปกครองจำนวน 742 ฉบับ แล้วตรวจสอบให้คะแนน

3. จำแนกกลุ่มตัวอย่างความเกรงใจสูงและความเกรงใจต่ำ โดยใช้เกณฑ์ 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูง และ 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มต่ำ

✓ 4. วิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

✓ 5. เสนอผลการวิเคราะห์ และแปลความหมาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

✓ 1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson product-moment correlation coefficient จากสูตร (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ 2521 ก.123)

$$r_{xy} = \frac{NEXY - (\Sigma X)(\Sigma Y)}{\sqrt{\{NEX^2 - (\Sigma X)^2\}\{NEY^2 - (\Sigma Y)^2\}}}$$

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ Coefficient Alpha จากสูตร
(บุญเชิด วิทยุโณนันทพงษ์ 2521 ข. 299)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\Sigma S_1^2}{S_t^2} \right)$$

✓ 2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรสองกลุ่ม โดยใช้ t-test จากสูตร
(บุญเชิด วิทยุโณนันทพงษ์ 2521 ก. 101)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรซึ่งมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์
ความแปรปรวนแบบ One Way analysis of variance (F-test) จากสูตร (บุญเชิด
วิทยุโณนันทพงษ์ 2521 ก. 109 - 110)

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

ในกรณีที่ F-test มีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่
โดยวิธี Studentized q-Statistic จากสูตร (บุญเชิด วิทยุโณนันทพงษ์ 2521 ก. 113)

$$q = \frac{\bar{X}_{\text{largest}} - \bar{X}_{\text{smallest}}}{\sqrt{\frac{MS_{\text{error}}}{n}}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง
MS	แทน	ค่ากำลังสองเฉลี่ย
df	แทน	ระดับของขั้นแห่งความอิสระ
q	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤตของการแจกแจงแบบ q
กลุ่มสูง	แทน	นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
กลุ่มปานกลาง	แทน	นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
กลุ่มต่ำ	แทน	นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
เกรงใจสูง	แทน	นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง
เกรงใจต่ำ	แทน	นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ
✓ **	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
✓ *	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้นำเสนอเป็นห้าตอน ดังนี้

✓ ตอนที่ 1 การจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองและนักเรียน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองในแต่ละ

เชื้อชาติ อาชีพ ภูมิสำเนา และระดับการศึกษา

✓ ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มี
ความเกรงใจสูงและต่ำ

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ

/ ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนตามตัวแปร เพศ ความเกรงใจ
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองและนักเรียน

1.1 การหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 อันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองในจังหวัดราชบุรี

อันดับที่	ค่านิยมในอาชีพ	$\bar{X}$
1	ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	3.7175
2	ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	3.6698
3	ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	3.6617
4	ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	3.3307
5	ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	3.2821
6	ด้านความเป็นอิสระ	3.2247
7	ด้านรายได้	3.2093
8	ด้านความสามารถ	3.1857
9	ด้านความมีระเบียบแบบแผน	2.8324

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 1 พบว่าผู้ปกครองมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ส่วนค่านิยมในอาชีพที่ผู้ปกครองมีน้อยที่สุด ได้แก่ ค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน

ค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครอง เมื่อจัดอันดับจากสูงไปต่ำมีดังนี้ ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความเป็นอิสระ ด้านรายได้ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน

1.2 การหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของนักเรียน ดังแสดงในตาราง 2

✓ ตาราง 2 อันดับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี

อันดับที่	ค่านิยมในอาชีพ	$\bar{X}$
1	ด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	3.7376
2	ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	3.6489
3	ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	3.5662
4	ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	3.3509
5	ด้านความเป็นอิสระ	3.3402
6	ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	3.3282
7	ด้านความสามารถ	3.1565
8	ด้านรายได้	3.1521
9	ด้านความมีระเบียบแบบแผน	2.8890

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่านักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ ค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ส่วนค่านิยมในอาชีพที่นักเรียนมีน้อยที่สุดได้แก่ ค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน

ค่านิยมในอาชีพของนักเรียน เมื่อจัดอันดับจากสูงไปต่ำมีดังนี้ ด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ ด้านรายได้ และด้านความมีระเบียบแบบแผน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการในแต่ละเชื้อชาติ
อาชีพ ภูมิสำเนา และระดับการศึกษา

2.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ

ตามตัวแปรเชิงจิตของผู้ปกครอง

2.1.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ เชื้อชาติไทย
ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ
เชื้อชาติไทย

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน $n = 682$		ผู้ประกอบการ $N = 682$		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.1965	3.8166	25.1686	4.6035	4.4891**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.1950	4.4902	28.8387	4.6923	1.4327
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.4765	3.8628	28.9032	4.0749	-1.9847
รายได้	18.8651	2.9751	19.1730	3.4593	-1.7623
ความเป็นอิสระ	23.4003	3.7132	23.6012	4.3044	-0.9229
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.5865	4.6428	26.7141	4.8014	-0.4989
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.0264	2.4301	9.7551	1.5357	2.4646*
ความสามารถ	28.4369	4.8161	28.7522	5.3699	-1.1415
ความมีระเบียบแบบแผน	26.0029	4.5273	25.5132	4.9008	1.9168

$$t(.05, \infty) = 1.9600$$

$$t(.01, \infty) = 2.5758$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปราบกฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ เลี้ยงและควาามก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ เลี้ยงและควาามก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองเชื้อชาติไทย
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน
7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ มากกว่าผู้ปกครองเชื้อชาติไทย

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนไม่แตกต่างกัน

2.1.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเชื้อชาติจีน

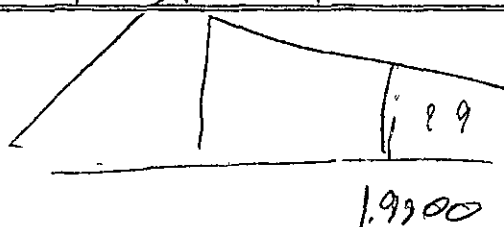
ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเชื้อชาติจีน

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 60		ผู้ปกครอง N = 60		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.4167	3.4606	24.1167	4.9509	2.9494**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.2500	3.9729	27.7833	5.1026	1.7568
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.1833	3.6892	28.4333	4.1757	-0.3475
รายได้	19.1667	2.8114	19.3500	3.4632	-0.3183
ความเป็นอิสระ	23.8833	3.8536	23.8667	3.9893	0.0232
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.6333	4.0546	26.5833	4.6443	0.0628
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.3833	2.0919	9.2500	2.1678	2.9140**
ความสามารถ	29.1833	4.5417	27.5667	5.4660	1.7620
ความมีระเบียบแบบแผน	26.1333	4.3820	24.4340	4.9964	1.9806*

$$t(.05, 118) = 1.9800$$

$$t(.01, 118) = 2.6170$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 ประมวลผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองเชื้อชาติจีน
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุมากกว่าผู้ปกครองเชื้อชาติจีน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน และผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ,แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่า ผู้ปกครองเชื้อชาติจีน

2.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองตามตัวแปร

อาชีพของผู้ปกครอง

2.2.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพ

ค้าขาย ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
อาชีพค้าขาย

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 230		ผู้ปกครอง N = 230		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.3565	3.4747	24.6609	4.8133	4.3317**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.1739	4.3609	28.4739	4.7512	1.6461
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.0174	3.5389	28.5783	4.0262	-1.5869
รายได้	19.0913	6.6958	19.4130	3.2653	-0.6549
ความเป็นอิสระ	23.8304	3.7232	24.2957	4.2271	-1.2527
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.6391	4.6347	26.4869	4.6911	0.3500
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.5435	6.9499	9.7174	2.2474	1.7152
ความสามารถ	28.6696	5.0719	28.0869	5.4829	1.1832
ความมีระเบียบแบบแผน	26.0957	4.5696	25.6435	7.5074	0.7803

$$t(.05, 458) = 1.9654$$

$$t(.01, 458) = 2.5868$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้าน เกษตรตยค้ชื่อ เสียงและความก้าวหน้า แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้าน เกษตรตยค้ชื่อ เสียงและความก้าวหน้า มากกว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย

2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย
มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่ผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้
ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

๖. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย
มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ
นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขายมีค่านิยมในอาชีพ
ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

17. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน ไม่แตกต่างกัน

2.2.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพ

รับราชการ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
อาชีพรับราชการ

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 214		ผู้ปกครอง N = 214		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.5093	3.7564	25.9112	4.0798	1.5777
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.1308	4.5986	29.1355	4.3815	-0.0108
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.7944	3.7523	29.1636	4.0090	-0.9836
รายได้	18.8084	3.1616	18.5888	3.2005	0.7141
ความเป็นอิสระ	23.2336	3.8847	22.7112	4.3213	1.3152
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	27.1075	4.2407	27.3084	4.7132	-0.4635
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	9.8879	2.2573	9.5374	2.0954	1.6648
ความสามารถ	28.6168	5.1860	29.6215	5.1505	-2.0109*
ความมีระเบียบแบบแผน	26.2056	4.5733	26.1776	4.9879	0.0605

$$t(.05, 426) = 1.9657$$

$$t(.01, 426) = 2.5875$$

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการมีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนไม่แตกต่างกัน

2.2.3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อาชีพ

เกษตรกรรม ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
อาชีพเกษตรกรรม

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 147		ผู้ปกครอง N = 147		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.1088	3.9848	24.9592	4.8567	2.2187*
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.7755	4.4241	29.5782	4.5765	0.3758
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.7755	3.9026	28.5918	4.0047	0.3983
รายได้	18.9796	3.4432	19.1701	3.5198	-0.4691
ความเป็นอิสระ	23.3401	4.2257	23.5510	4.1084	-0.4339
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.5374	4.6143	26.6939	4.7838	-0.2855
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.5850	2.2202	10.2857	2.2755	1.1414
ความสามารถ	28.3946	5.0998	29.0680	5.4517	-1.0937
ความมีระเบียบแบบแผน	25.8027	4.3912	25.2041	4.8765	1.1060

$$t(.05, 292) = 1.9683$$

$$t(.01, 292) = 2.5927$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 ประมวลผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความดีงามและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความดีงามและการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมและผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนไม่แตกต่างกัน

2.2.4 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอาชีพ

ในบริษัทเอกชน ดังล่างในตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอาชีพในบริษัทเอกชน

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 26		ผู้ปกครอง N = 26		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	25.2308	4.0428	25.2308	4.3571	0.0000
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	27.4231	4.9167	27.6538	4.9714	-0.1682
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.5385	3.8908	27.7692	3.4791	0.7515
รายได้	18.9231	3.8670	19.7692	3.0372	-0.8774
ความเป็นอิสระ	23.8462	3.5179	23.3846	4.5876	0.4071
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	24.3846	5.6432	25.6154	3.9807	-0.9088
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	9.6154	2.5310	9.6154	2.2641	0.0000
ความสามารถ	26.0769	3.8877	27.9615	5.0397	-1.5098
ความมีระเบียบแบบแผน	24.2308	4.7355	24.9615	4.2847	-0.5834

$$t(.05, 50) = 2.0080$$

$$t(.01, 50) = 2.6780$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชนมีค่านิยมในอาชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชนและผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน ไม่แตกต่างกัน

2.2.5 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ อาชีพ

รับจ้าง ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ อาชีพรับจ้าง

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 125		ผู้ประกอบการ N = 125		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
* เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	25.656	3.9719	24.472	4.8553	2.1103*
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.112	4.1914	27.920	4.6465	2.1297*
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.720	3.3973	29.344	4.0303	-1.3235
รายได้	19.104	3.4984	19.392	3.5603	-0.6451
ความเป็นอิสระ	22.904	4.1899	24.032	4.2482	-2.1136*
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	25.960	4.6531	26.152	5.2133	-0.3072
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	9.720	2.1122	9.352	2.3392	1.3054
ความสามารถ	28.288	4.8739	27.664	5.3686	0.9622
ความมีระเบียบแบบแผน	26.248	4.3914	24.736	4.6803	2.6340**

$$t(.05, 248) = 1.9701$$

$$t(.01, 248) = 2.5967$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล มากกว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างและผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง
6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างและผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง

2.3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองตามตัวแปร ภูมิสำเนา ของผู้ปกครอง

2.3.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่มี ภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
ที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 299		ผู้ปกครอง N = 299		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.3779	3.6547	24.9866	4.4729	4.1651**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.1037	4.8556	28.4983	4.6978	1.5494
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.6254	3.7685	28.4649	3.8479	0.5153
รายได้	18.9799	3.1675	19.3378	3.4887	-1.3134
ความเป็นอิสระ	23.6856	3.9817	23.9597	4.2739	-0.8114
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	27.1572	4.5971	26.8395	4.7368	0.8323
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	9.9799	2.3127	9.5552	2.4093	2.1989*
ความสามารถ	28.6923	5.0599	28.2140	5.2156	1.1381
ความมีระเบียบแบบแผน	26.0435	4.5952	25.0535	4.7962	2.5772*

$$t(.05, 596) = 1.9644$$

$$t(.01, 596) = 2.5850$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ เลี้ยงและควาหมักวัวนม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ เลี้ยงและควาหมักวัวนมมากกว่าผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ มากกว่าผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล

2.3.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มี

ภูมิสำเนาอยู่ในเขตลุ่มชาภิบาล ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตลุ่มชาภิบาล

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 157		ผู้ปกครอง N = 157		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.0828	3.6391	25.8917	4.5200	0.4126
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.7389	3.8316	29.4268	4.3504	0.6746
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.7771	3.5312	29.6201	4.0419	-1.9680*
รายได้	19.0637	2.8254	19.2675	3.4499	-0.5727
ความเป็นอิสระ	23.4777	3.7666	23.9045	4.4847	-0.9131
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.4459	4.2326	27.2229	4.9557	-1.4939
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.2484	2.1082	9.8662	2.1156	1.6035
ความสามารถ	28.7898	4.9225	29.3631	5.5205	-0.9712
ความมีระเบียบแบบแผน	26.3885	4.3289	26.0828	5.0243	0.5776

$$t(.05, 312) = 1.9678$$

$$t(.01, 312) = 2.5915$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 11 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้าน กีฬารดับชื่อเสียง และความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้าน กีฬารดับชื่อเสียงและความก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ มากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล

4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

3

4

2

4

2.3.3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการที่มีภูมิลำเนา
อยู่นอกเขตสุราษฎร์ธานี และนอกเขตเทศบาล ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ
ที่มีภูมิลำเนา อื่นนอกเขตสุราษฎร์ธานี และนอกเขตเทศบาล

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 286		ผู้ประกอบการ N = 286		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.0455	3.9852	24.7483	4.8752	3.4839**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.1049	4.3119	28.6853	4.6489	1.1192
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.2168	3.7203	28.7552	4.3701	-1.5865
รายได้	19.2133	8.6497	19.0594	2.8691	0.2856
ความเป็นอิสระ	23.3042	5.1019	23.0979	4.1529	0.5303
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.0804	4.4498	26.2937	3.9759	-0.6045
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.0455	2.2575	9.9406	2.3664	0.5424
ความสามารถ	28.0245	5.0662	28.8531	4.9883	-1.9709*
ความมีระเบียบแบบแผน	25.8846	4.5295	25.4441	5.0083	1.1032

$$t(.05, 570) = 1.9646$$

$$t(.01, 570) = 2.5853$$

2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองภูมิลำเนานอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองภูมิลำเนาในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนานอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยม ในอาชีพด้านรายได้ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนานอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และ
ผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้านความเป็นอิสระ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาล

และนอกเขตเทศบาล และผู้ประกอบการที่ภูมิลำเนาอยู่นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีคำนิยาม
ในอาชีพด้านความเป็นอิสระไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนานอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจ และการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาลมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนานอกเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนานอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีกำหนดยื่นอาชีพด้านความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้ปกครองที่ภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาลมีค่าเฉลี่ยด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนา นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนานอกเขตสุราษฎร์ธานีและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่นอกเขตสุราษฎร์ธานีและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตสุราษฎร์ธานีและนอกเขตเทศบาล และผู้ปกครองที่ภูมิลำเนาอยู่สุราษฎร์ธานีและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองตามตัวแปร
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

2.4.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่มีระดับ
การศึกษาต่ำ ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
ที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 418		ผู้ปกครอง N = 418		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.1459	3.7586	24.5043	5.0013	5.3630**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.2009	4.3490	28.5694	4.7952	1.9944*
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.7033	3.6427	28.8421	4.1638	-0.5129
รายได้	18.9449	3.1591	19.3301	3.4385	-1.6866
ความเป็นอิสระ	23.3182	4.0044	23.8684	4.0659	-1.9712*
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.0981	4.8515	26.1364	5.2137	-0.1100
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.0455	2.2802	9.7703	2.3362	1.7235
ความสามารถ	28.4306	5.4966	28.0000	5.4416	1.1382
ความมีระเบียบแบบแผน	25.9330	4.5265	25.0167	5.1194	2.7414**

$$t(.05, 834) = 1.9630$$

$$t(.01, 834) = 2.5827$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ ชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ ชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ
2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้าน การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้าน การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล มากกว่าผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ
3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ
6. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษา มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ

มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ

มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ และผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ

มีค่าเฉลี่ยในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่าเฉลี่ยในอาชีพ ด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ

2.4.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่มีระดับ

การศึกษาปานกลาง ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปานกลาง

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 168		ผู้ปกครอง N = 168		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	25.8929	3.8969	25.3631	3.8011	1.2614
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.4464	4.5264	28.8333	4.2082	1.2858
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.2083	3.9697	28.8036	3.4316	-1.4705
รายได้	19.1667	3.3618	19.1726	3.2519	-0.0164
ความเป็นอิสระ	23.2202	3.8837	23.0655	4.6816	0.3296
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.6190	4.7131	26.8452	4.0712	-0.4708
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.0833	1.9923	9.5060	2.0532	2.6155**
ความสามารถ	28.4643	4.4384	29.2500	4.6542	-1.5835
ความมีระเบียบแบบแผน	26.2500	4.4544	26.0714	4.4541	0.3675

$$t(.05, 334) = 1.9673$$

$$t(.01, 334) = 2.5906$$

ปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรยุคสื่อ สิ่งและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ

ปานกลาง มีกำหนดไว้ในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มี

ปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียน

ปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ

ปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง และผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ มากกว่าผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง และผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง และผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง และผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง และผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน ไม่แตกต่างกัน

2.4.3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่มีระดับ

การศึกษาสูง ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 156		ผู้ปกครอง N = 156		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.5513	3.6016	26.3654	4.0689	0.4273
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.0064	4.5430	29.5064	4.4512	-0.9819
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.4808	3.6198	28.6410	3.9740	-0.3722
รายได้	18.6090	3.2280	18.6090	3.3187	0.0000
ความเป็นอิสระ	23.4359	4.1693	23.4551	4.5725	-0.0388
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	27.5000	4.0137	27.8846	4.3551	-0.8111
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.0577	2.3888	9.9679	2.7764	0.3062
ความสามารถ	28.9423	5.3944	29.9744	5.3073	-1.7035
ความมีระเบียบแบบแผน	25.8718	4.7065	25.9103	4.7578	-0.0719

$$t(.05, 310) = 1.9678$$

$$t(.01, 310) = 2.5916$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 15 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง

มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง

มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีผลปกรองระดับการศึกษาสูง และผลปกรองระดับการศึกษาสูง

มีค่าดัชนีในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่าดัชนีในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง

มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ประกอบการ
ระดับการศึกษาสูง และผู้ประกอบการระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีผู้ปกครองในระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองในระดับการศึกษาสูง

มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผลการครองระดับการศึกษาสูง และผลการครองระดับการศึกษาสูง

มีคำนิยามในอาชีพด้านความมั่นคงและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีคำนิยามในอาชีพด้านความมั่นคงและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง และผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีความเกรงใจสูงและต่ำ

3.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 180		ผู้ปกครอง N = 180		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.1167	4.0737	25.5333	4.2942	1.3224
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.3278	4.5204	28.8167	4.1244	1.1206
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.9222	3.6958	29.2500	4.1236	-0.7942
รายได้	18.3389	3.0529	18.9222	3.3350	-1.7308
ความเป็นอิสระ	22.9389	4.1698	23.6278	4.3145	-1.5404
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	25.8556	4.6798	26.4778	4.7724	-1.2489
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.1167	2.3924	9.8556	2.1973	1.0784
ความสามารถ	27.5833	5.1338	28.2222	5.6198	-1.1261
ความมีระเบียบแบบแผน	25.3389	4.7919	24.9278	4.5857	0.8306

$$t(.05, 358) = 1.9668$$

$$t(.01, 358) = 2.5897$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 16 ปราบกฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง
มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยม
ในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไรมีหน่วยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง
มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความ
เกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็น
อิสระ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ
ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียน
ที่มีความเกรงใจต่ำ

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 186		ผู้ประกอบการ N = 186		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า	26.1290	3.6234	24.8495	4.6822	2.9474**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.0914	4.4633	28.5645	4.8834	1.0862
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.2473	4.0860	28.6452	2.3602	-1.1500
รายได้	19.1022	3.4115	19.3333	3.1583	-0.6780
ความเป็นอิสระ	22.2849	7.5530	23.8602	3.7936	-2.5419*
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	27.3065	3.3318	27.0376	4.5540	0.6499
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	9.9086	2.1276	9.7204	2.1529	0.8480
ความสามารถ	29.0753	4.6956	28.9140	4.9092	0.3238
ความมีระเบียบแบบแผน	26.9731	4.1033	25.8387	4.9304	2.4119*

$$t(.05, 370) = 1.9666$$

$$t(.01, 370) = 2.5892$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 17 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรพืชไร่เลี้ยงปลาและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรพืชไร่เลี้ยงปลาและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ
2. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ
6. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 แสดงว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ

4.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพ ระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 103		ผู้ประกอบการ N = 103		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	27.3301	3.0914	25.8350	4.4016	2.8210**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.6602	4.2531	28.7476	4.8400	1.4375
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.8058	3.5509	28.7087	3.7850	0.1899
รายได้	18.6602	2.7460	18.9029	3.3767	-0.5659
ความเป็นอิสระ	24.1165	3.7555	23.9515	4.2963	0.2935
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	28.1845	4.4452	27.2330	4.8974	1.4600
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.4757	2.0762	9.8447	2.2041	2.1149*
ความสามารถ	29.9029	4.5104	28.7864	5.3718	1.6155
ความมีระเบียบแบบแผน	26.5243	4.7689	25.1330	5.2993	1.9806*

$$t(.05, 204) = 1.9718$$

$$t(.01, 204) = 2.6006$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 18 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า มากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

8. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

4.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน ปานกลาง ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครอง กับนักเรียน
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 313		ผู้ปกครอง N = 313		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.0767	3.8481	26.4952	3.5470	-1.4147
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.4409	3.9007	31.4728	9.2298	-3.5876**
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.6326	3.0774	30.0319	8.4747	-2.7458**
รายได้	18.9585	2.8586	19.2875	4.0636	-1.1715
ความเป็นอิสระ	23.1821	4.0409	20.8690	4.2091	7.0135**
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.4760	3.7034	26.5272	4.6891	-0.1516
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	9.9297	2.3318	9.9776	9.3642	-0.0878
ความสามารถ	28.6805	5.4320	28.7284	5.2526	-0.1122
ความมีระเบียบแบบแผน	25.9521	4.2623	25.4217	4.7973	1.4623

$$t(.05, 624) = 1.9643$$

$$t(.01, 624) = 2.5848$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 19 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรศาสตร์ ชื้อเลี้ยงและความก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรศาสตร์ ชื้อเลี้ยงและความก้าวหน้าไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านกรบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านกรบริการสังคม และการทำงาน กับบุคคลมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

6. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความนิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความนิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนแตกต่างกันอย่างไร
มีแนวโน้มสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนไม่แตกต่างกัน

4.3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ค่านิยมในอาชีพ	นักเรียน N = 326		ผู้ประกอบการ N = 326		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	25.8773	3.5306	24.8681	4.6381	3.1260**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	28.8037	4.4242	28.3896	4.4678	1.1891
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.3436	3.6177	28.7699	4.0806	-1.4114
รายได้	18.9479	3.1584	19.3374	3.0759	-1.5952
ความเป็นอิสระ	23.3405	3.3009	23.7730	4.2935	-1.4419
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	26.2761	3.9357	26.5736	4.8159	-0.8636
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.0368	2.1807	9.7289	2.2855	1.7598
ความสามารถ	27.6748	4.9351	28.5798	5.0807	-2.3070*
ความมีระเบียบแบบแผน	25.8834	4.6002	25.6411	4.4852	0.6809

$$t(.05, 650) = 1.9641$$

$$t(.01, 650) = 2.5845$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 20 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรยุคสื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรยุคสื่อเสียงและความก้าวหน้า มากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

9. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน ไม่แตกต่างกัน

✓ ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียน ตามตัวแปร เพศ ความแรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ค่านิยมในอาชีพ	ชาย N = 356		หญิง N = 386		t_{α}
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	25.4803	3.9257	26.7772	3.5106	4.7288**
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	28.4326	4.6824	29.9093	4.0968	4.5557**
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	27.9663	3.9524	28.9404	3.3904	3.5891**
รายได้	19.1938	3.1861	19.1166	4.4523	-0.2732
ความเป็นอิสระ	23.5478	4.1946	24.2073	4.2059	2.1369*
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	27.0257	4.5230	26.3782	4.4479	-1.9638*
การทำงานกับธรรมชาติและจิตวิญญาณ	9.9944	2.3485	10.1399	2.2554	0.8593
ความสามารถ	29.4270	5.2254	27.6477	4.9307	-4.7608**
ความมีระเบียบแบบแผน	25.4065	4.5000	26.2642	7.1887	1.9638*

$$t(.05, 740) = 1.9636$$

$$t(.01, 740) = 2.5836$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 21 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรศาสตร์และเลี้ยงสัตว์และความก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรศาสตร์และเลี้ยงสัตว์และความก้าวหน้า มากกว่านักเรียนชาย
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล มากกว่านักเรียนชาย
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ มากกว่านักเรียนชาย
4. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่านักเรียนชาย
6. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ มากกว่านักเรียนหญิง
7. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน
8. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชาย มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนหญิง
9. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้าน
ความมีระเบียบแบบแผน มากกว่านักเรียนชาย

5.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียน
ที่มีความเกรงใจต่ำ ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง
และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ

ค่านิยมในอาชีพ	เกรงใจสูง N = 180		เกรงใจต่ำ N = 186		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า	26.1167	4.0737	26.1290	3.6234	0.0305
การบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล	29.3278	4.5204	29.0914	4.4633	-0.5033
ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ	28.9222	3.6958	28.2473	4.0860	-1.6583
รายได้	18.3389	3.0529	19.1022	3.4115	2.2572*
ความเป็นอิสระ	22.9389	4.1698	22.2849	7.5530	-1.0298
ความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ	25.8556	4.6798	27.3065	3.3318	3.4070**
การทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ	10.1167	2.3924	9.9086	2.1276	-0.8783
ความสามารถ	27.5833	5.1338	29.0753	4.6956	2.8985**
ความมีระเบียบแบบแผน	25.3389	4.7919	26.9731	4.1033	3.4993**

$$t(.05, 364) = 1.9667$$

$$t(.01, 364) = 2.5894$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 22 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูงและนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง
5. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

7. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

9. นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

5.3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยจำแนกวิเคราะห์แต่ละด้านดังนี้

5.3.1 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	169.2396	84.6198	6.4829**
ภายในกลุ่ม	739	9646.0286	13.0528	
รวม	741	9815.2682		

$$F_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$F_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 23 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบ Studentized q-statistic ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคำนิมโนอาชีพ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เป็นรายตัว

กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มต่ำ	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มสูง
	$\bar{X}$	25.8773	26.0767	27.3301
กลุ่มต่ำ	25.8773	—	0.1994	1.4528**
กลุ่มปานกลาง	26.0767		—	1.2534**
กลุ่มสูง	27.3301			—
q.01 (r, 739)		r = 1	r = 2	r = 3
$\sqrt{MS_{error}}/\text{ก.} \cdot q.01 (r, 739)$			3.643	4.120
			0.9603	1.0861

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 24 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคำนิมโนอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคำนิมโนอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคำนิมโนอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคำนิมโนอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน

5.3.2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงาน

กับบุคคล ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	91.1258	45.5629	2.5993
ภายในกลุ่ม	739	12953.699	17.5287	
รวม	741	13044.8248		

$$F_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$F_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 25 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ไม่แตกต่างกัน

5.3.3 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ

ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่ามัธยฐานในอาชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	22.4578	11.2289	0.9769
ภายในกลุ่ม	739	8494.3900	11.4944	
รวม	741	8516.8478		

$$F_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$F_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 26 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่ามัธยฐานในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่ามัธยฐานในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

5.3.4 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	7.629	3.8145	0.4297
ภายในกลุ่ม	739	6560.677	8.8778	
รวม	741	6568.306		

$$f_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$f_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน จากตาราง 27 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ไม่แตกต่างกัน

5.3.5 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ ของนักเรียน

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่ามัธยฐานในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	68.6359	34.3180	2.5174
ภายในกลุ่ม	739	10074.4275	13.6325	
รวม	741	10143.0634		

$$F_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$F_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 28 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่ามัธยฐานในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่ามัธยฐานในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ไม่แตกต่างกัน

5.3.6 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ
ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพ ด้านความมี
อำนาจ และการเป็นผู้นำของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1349.3947	674.6974	48.5188**
ภายในกลุ่ม	739	10276.4490	13.9059	
รวม	741	11625.8437		

$$F_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$F_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 29 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 และเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและ
การเป็นผู้นำ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การ
ทดสอบ Studentized q-statistic ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมในอาชีพ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้มีอำนาจระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มต่ำ	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มสูง
	$\bar{X}$	²³ 26.2761	²³ 26.4760	²⁵ 28.1845
กลุ่มต่ำ	²³ 26.2761	—	0.1999	1.9084**
กลุ่มปานกลาง	²³ 26.4760		—	1.7085**
กลุ่มสูง	²⁵ 28.1845			—
		$r = 1$	$r = 2$	$r = 3$
q.01 (r, 739)			3.643	4.120
$\sqrt{MC_{error}/n} \cdot q.01 (r, 739)$			0.9912	1.1210

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 30 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้มีอำนาจ แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้มีอำนาจแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 หมายความว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้มีอำนาจ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้มีอำนาจ ไม่แตกต่างกัน

5.3.7 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ

ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 31

ตาราง 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	23.2488	11.6244	2.3333
ภายในกลุ่ม	739	3681.7013	4.9820	
รวม	741	3704.9501		

$$F_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$F_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 31 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ไม่แตกต่างกัน

5.3.8 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพ ด้านความสามารถ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 32

ตาราง 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพ ด้านความสามารถ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	428.6540	⁴⁰ 214.3270	8.2508**
ภายในกลุ่ม	739	19196.6142	¹⁵ 25.9765	
รวม	741	19625.2682		

$$F_{.05} (2, 739) = 3.00$$

$$F_{.01} (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 32 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพความสามารถ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบ Studentized q-statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมในอาชีพ ด้านความสามารถ ระหว่าง
กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มต่ำ	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มสูง
	$\bar{X}$	²⁵ 27.6748	²⁵ 28.6805	²⁶ 29.9029
กลุ่มต่ำ	²⁵ 27.6748	—	1.0057	³ 2.2281**
กลุ่มปานกลาง	²⁵ 28.6805		—	² 1.2224*
กลุ่มสูง	²⁶ 29.9029			—
		r = 1	r = 2	r = 3
q.01 (r, 739)			3.643	4.120
$\sqrt{MS_{error}/n} \cdot q.01 (r, 739)$			1.3547	¹³² 1.5321
q.05 (r, 739)			2.772	3.314
$\sqrt{MS_{error}/n} \cdot q.05 (r, 739)$			1.0308	1.2324

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 33 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

13
5

742

สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

5.3.9 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพ ด้านความมีระเบียบแบบแผน ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 34 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพ ด้านความมีระเบียบแบบแผน ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	33.4575	16.7288	0.8316
ภายในกลุ่ม	739	14865.5412	20.1158	
รวม	741	14898.9987		

$$F.05 (2, 739) = 3.00$$

$$F.01 (2, 739) = 4.62$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 34 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน ไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาและจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองและนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองในแต่ละเชื้อชาติ อาชีพ ภูมิภาค และระดับการศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองนักเรียนที่มีความเกรงใจสูงและต่ำ
4. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ
5. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนตามตัวแปร เพศ ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2522 ในจังหวัดราชบุรี คือ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง โรงเรียนกรัภิไญว่องกุศลศึกษาคม และโรงเรียนวัดดอนตูม จำนวน 742 คน และผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 742 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามรายละเอียดทั่วไป
2. แบบสอบถามวัดค่านิยมในอาชีพ
3. แบบทดสอบวัดความเกรงใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดกระทำดังนี้

- ✓ 1. คำนวณหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เพื่อจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองและนักเรียน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ในแต่ละเชื้อชาติ อาชีพ ภูมิลำเนา และระดับการศึกษา โดยใช้ t-test
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีความเกรงใจสูงและต่ำ โดยใช้ t-test
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้ t-test
- ✓ 5. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนตามตัวแปร เพศ ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ t-test และ F-test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

✓ ตอนที่ 1 ผลการคำนวณหาคะแนนเฉลี่ย เพื่อจัดอันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองและนักเรียน

1.1 อันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองโดยส่วนรวม เมื่อจัดเรียงจากสูงไปต่ำ มีดังนี้ ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติ และวัตถุ ด้านความเป็นอิสระ ด้านรายได้ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน

✓ 1.2 อันดับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนโดยส่วนรวม เมื่อจัดเรียงจากสูงไปต่ำ มีดังนี้ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ ด้านรายได้ และด้านความมีระเบียบแบบแผน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการในแต่ละเชื้อชาติ อาชีพ ภูมิสำเนา และระดับการศึกษา

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการตามตัวแปร เชื้อชาติของผู้ประกอบการ

2.1.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการเชื้อชาติไทย พบว่านักเรียนที่มีผู้ประกอบการเชื้อชาติไทย และผู้ประกอบการเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการเชื้อชาติจีน พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการเชื้อชาติจีน และผู้ประกอบการเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ และด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการตามตัวแปร อาชีพของผู้ประกอบการ

2.2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ อาชีพค้าขาย พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ประกอบการที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ

ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ อาชีพรับราชการ พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับราชการ และผู้ประกอบการที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ อาชีพเกษตรกรรม พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ประกอบการของนักเรียนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ อาชีพในบริษัทเอกชน พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และผู้ประกอบการที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ อาชีพรับจ้าง พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ประกอบการที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล และด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการตามตัวแปร ภูมิสำเนาของผู้ปกครอง

2.3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ ที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และผู้ประกอบการที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ และด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล และผู้ประกอบการที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการ ที่มีภูมิสำเนาอยู่นอกเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการมีภูมิสำเนาอยู่นอกเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล และผู้ประกอบการที่มีภูมิสำเนาอยู่นอกเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการตามตัวแปร ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

2.4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำ พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการระดับการศึกษาต่ำ และผู้ประกอบการระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล และด้านความเป็นอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความสามารถแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษานานกลาง พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการระดับการศึกษานานกลาง และผู้ประกอบการระดับการศึกษานานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูง พบว่า นักเรียนที่มีผู้ประกอบการระดับการศึกษาสูง และผู้ประกอบการระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และต่ำ

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง พบว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ พบว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ

4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ และด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนปานกลาง และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ และด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านรายได้ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่าง

ผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนตามตัวแปร เพศ ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

✓ 5.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่าง

นักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ และด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้และด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ พบว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และ

นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีความสนใจในตัว มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ และด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความนิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความนิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ และด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า

5.3.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความนิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความนิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความนิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.3 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความนิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.4 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความนิยมในอาชีพด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.5 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความนิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.6 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความนิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความนิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.7 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.8 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3.9 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายออกเป็นสามตอนดังนี้

- ✓ ตอนที่ 1 อันดับค่านิยมในอาชีพ
- ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ประกอบการกับนักเรียน
- ✓ ตอนที่ 3 การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียน

ตอนที่ 1 อันดับค่านิยมในอาชีพ

1. อันดับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครอง

1.1 ผู้ปกครองมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล มากเป็นอันดับหนึ่ง

จากผลการวิจัยดังกล่าวแล้วอาจจะอธิบายได้ว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้น จึงมีความต้องการที่จะอยู่รวมเป็นกลุ่ม และร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข การที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลมากที่สุดนั้น คงจะเป็นเพราะว่า เคยมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและการประกอบอาชีพมาแล้ว จึงตระหนักดีว่าการเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยการบริการสังคม ย่อมจะทำให้ได้รับ

การยอมรับจากสังคม สำหรับการร่วมงานร่วมกับบุคคลอื่นนั้น นอกจากจะทำให้มีโอกาสน้อยอยู่ในกลุ่มแล้ว ยังสามารถสนองความต้องการบางอย่างเช่น ได้มีเพื่อนที่มีรสนิยมคล้าย ๆ กัน มีโอกาสรู้จักกับ บุคคลหลายประเภทมากขึ้น มีโอกาสพึ่งพาอาศัยกัน เป็นต้น

เนื่องจากข้อเขียนของ นิภา นิรยาณ (นิภา นิรยาณ 2520 : 111)

ที่กล่าวว่า บุคคลมีเหตุผลใจทางสังคม ในด้านความต้องการที่จะมีเพื่อนฝูง ความต้องการความรัก ความต้องการความสำเร็จ และความต้องการเป็นที่ยกย่องนับถือ ประกอบกับข้อคิดเห็นของ สนิท สัมครการ (สนิท สัมครการ 2519 : 230) ที่อธิบายว่า บุคคลย่อมรู้ดีว่าการที่จะได้รับ สิ่งเหล่านี้ตอบแทนก็ด้วยการได้แสดงความสามารถทางด้านการสร้าง ความพึงพอใจให้กับบุคคลอื่นนั้น เป็นข้อเขียนที่สนับสนุนการวิจัย เกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองตำบลได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความต้องการความรัก และการยกย่องจากผู้อื่นก็น่าจะประสบผลสำเร็จ เมื่อมีโอกาสได้ประกอบอาชีพบริการสังคม และทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

1.2 ผู้ปกครองมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า เป็น

อันดับสอง

เนื่องจากสังคมไทยนิยมความมีเกียรติหรือความมีหน้ามีตามาก ดังจะเห็นได้จากการจัดงานของคนไทย เช่น งานอุปสมบท งานมงคลสมรส เป็นต้น มักจะจัดอย่างใหญ่โต หรูหรา และฟุ้งเฟ้อเกินความจำเป็น เพียงเพื่อจะแสดงถึงความมีหน้ามีตาและความมีชื่อเสียงของเจ้าภาพ นอกจากนี้ยังพบได้เสมอว่า ผู้อาวุโสมักจะกล่าวอวยพรให้ลูกหลานว่า "ขอให้ได้เป็นใหญ่เป็นโต เป็นเจ้าคนนายคน" ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุภัตรา สุภาพ (สุภัตรา สุภาพ 2518 : 6) อธิบายไว้ว่า คนไทยยังนิยมระบบเจ้านาย และยศฐาบรรดาศักดิ์ เพราะถือว่ายศฐาบรรดาศักดิ์ทำให้เขา ได้รับการยกย่อง และนับหน้าถือตาโดยทั่วไป

เกี่ยวกับลักษณะของความมีเกียรติหรือการเป็นเจ้าคนนายคนนี้ อาจแสดงออกได้โดยการเลือกอาชีพลักษณะงาน และการแสดงบทบาททางสังคม การที่ผู้ปกครองของนักเรียนเลือกอาชีพที่มีเกียรติ มีชื่อเสียง และมีความก้าวหน้านั้น นอกจากจะช่วยยกฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของตนเอง และครอบครัวแล้ว ก็ยังนำความภาคภูมิใจ มาสู่วงศ์ตระกูลอีกด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่าแม้ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจสังคมของไทย ได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมากแล้วก็ตาม แต่ทว่าคนไทยโดยส่วนใหญ่ก็ยังมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้าอยู่ไม่น้อย ดังจะเห็นได้จากผู้ประกอบการ ซึ่งถือเสมือนเป็นตัวแทนส่วนหนึ่งของคนไทย ยังมีค่านิยมในอาชีพด้านนี้มาก ถึงแม้จะไม่ได้เลือกเป็นอันดับหนึ่งก็ยังเลือกเป็นอันดับสอง ดังกล่าว

1.3 ผู้ประกอบการมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ เป็นอันดับสาม

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคมในอดีตจนถึงปัจจุบัน อาจส่งผลให้เกิดอาชีพใหม่ ๆ มากขึ้น ซึ่งแต่ละอาชีพมีผลตอบแทนให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพแตกต่างกันไป ตามลักษณะงาน คุณสมบัติ ความรู้และความสามารถ ของผู้ประกอบการอาชีพนั้น สิ่งเหล่านี้ทำให้บุคคลบางคนเกิดความสนใจในการเลือกอาชีพ และมีหลายคนที่ประสบกับความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีพนั้นเสี่ยงภัยมากเกินไป มีผลตอบแทนน้อย และลักษณะงานไม่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของผู้ประกอบการอาชีพนั้น เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังต้องเผชิญกับปัญหาสำคัญยิ่ง นั่นคือ ภาวะการว่างงาน ซึ่งเกิดจากความผันแปรของการลงทุนทางเศรษฐกิจ จำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น จนต้องแข่งขันกันเข้าทำงาน และยังประสบปัญหาที่สืบเนื่องจากวิวัฒนาการของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทำให้มีการใช้เครื่องจักรกลแทนแรงงานคนมากขึ้น ดังที่ ฮัยวัฒน์ ปัญพงษ์ ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ ณรงค์ เกียนสง (ฮัยวัฒน์ ปัญพงษ์ ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ ณรงค์ เกียนสง 2521 : 128) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า สาเหตุของการว่างงานและการมีงานทำของประชากรในประเทศไทยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการ คือ ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป โดยเฉพาะการลงทุนประการหนึ่ง และการเพิ่มขึ้นของประชากรเป็นประชากรที่ล้น หากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและภาวะการลงทุนตกต่ำตามไปด้วย จะทำให้การมีงานทำของประชากรไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้ และการว่างงานก็จะสูงขึ้น และหากอัตราการเพิ่มของประชากรสูงขึ้นเกินกว่าอัตราการเพิ่มของการลงทุน อย่างที่เป็นอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ ก็จะทำให้มีแนวโน้มในทางที่ไม่เป็นผลดีต่อการมีงานทำ อันเป็นเหตุให้มีการว่างงานสูงกว่าปกติ

จากประสบการณ์ในชีวิต และการประกอบอาชีพที่ผ่านมาของผู้ประกอบการ รวมทั้งภาระทางด้านครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบในการเลี้ยงดู จึงทำให้ผู้ประกอบการของนักเรียนต้องคำนึงถึง

ลักษณะงานที่มั่นคง มีรายได้สม่ำเสมอ การเลือกค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองในอันดับสามคือ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพนี้ ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และสอดคล้องกับการมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล และด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า ได้เป็นอย่างดี

1.4 ผู้ปกครองมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน เป็นอันดับสุดท้าย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะนิสัยของคนไทยโดยทั่วไปนิยมความเป็นอิสระ และความสะดวกสบาย ไม่ชอบระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัด ดังจะเห็นได้ชัดในเรื่องการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานราชการ จะพบได้ว่ามีข้าราชการจำนวนไม่น้อยที่ไปปฏิบัติราชการในภาคเช้าช้ากว่าเวลาที่ทางราชการกำหนด ส่วนในเวลาเย็นก็จะกลับจากที่ทำงานเร็วกว่าปกติ จนมีคำกล่าวว่า "มาอย่างไทย ไปอย่างฝรั่ง" เกี่ยวกับเรื่องนี้ อาชนท์ อาภาภิรม (อาชนท์ อาภาภิรม 2515 : 67) ก็ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า คนไทยส่วนใหญ่ชอบความสะดวกสบาย ไม่ชอบกระทำตามเวลาแน่นอน เรื่องที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนแล้วคนไทยมัก "ไม่สนใจ" จากเหตุผลดังกล่าวนี้ อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองของนักเรียน เลือกมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนอยู่ในอันดับท้ายสุด

✓ 2 อันดับค่านิยมในอาชีพของนักเรียน

2.1 นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า เป็นอันดับหนึ่ง

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้า เป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่ผู้ปกครองมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคลเป็นอันดับหนึ่งเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า อายุ ภูมิลำเนา และประสบการณ์ ย่อมจะมีส่วนทำให้ค่านิยมแตกต่างกันไปได้

สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่สามนี้ ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ ชาติว่า เป็นบุคคลที่อยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กำลังพัฒนาตนเองในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสังคม เขาต้องการเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในกลุ่ม ต้องการให้คนอื่นชมเชย ดังนั้น นักเรียนบางคนจึงพยายามทำตนเองให้มีชื่อเสียง โดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ และนักเรียนเหล่านี้กำลังอยู่ในระยะของการวางแผนชีวิตด้วย ดังนั้น สิ่งปรารถนาที่จะเป็นผู้มีความก้าวหน้าในอาชีพที่ตนจะเข้าไปกระทำ

สิ่งที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้มีส่วนปลูกฝังให้นักเรียน
 รับรู้ว่า บุคคลที่มีปริญญาบัตร และผ่านสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงได้เพียงใด ก็ยังมีโอกาสประสบ
 ผลสำเร็จในอาชีพที่ตนหวังไว้มากเพียงนั้น กล่าวคือสังคมได้ให้ค่านิยมทางการศึกษาไว้ว่า
 การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคคลได้เลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ดังที่ เลิศพร
 ธาระสกุล (เลิศพร ธาระสกุล 2516 : 9) กล่าวว่า การมีความรู้ดี จะทำให้ประสบผล
 สำเร็จ ในด้านการทำงาน และมีความสุขในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน และคนมีความรู้ดี
 ถือว่าเป็นผู้มีเกียรติ เป็นที่นับถือของคนทั่วไป ด้วยเหตุนี้เองจึงพบได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มักจะ
 ขวนขวายที่จะเข้าสู่มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น

นอกจากนี้แล้วผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด ก็เป็นผู้หนึ่งที่มี
 อิทธิพลต่อนักเรียนในการเลือกมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ดังจะเห็น
 ได้จากการที่ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรหลานของตนได้เรียน เพื่อมีโอกาสได้รับราชการเป็นเจ้าคน
 นายคน ผู้ปกครองบางคนพยายามดิ้นรนขายไถ่รื้อนา เพื่อนำมาส่งเสียให้บุตรหลานของตนได้ศึกษาต่อ
 โดยมีความหวังว่าจะทำให้บุตรหลานของตนมีโอกาสดีกว่าในการประกอบอาชีพ ดังผลการศึกษาของ
 สัมพงษ์ มั่นระวัง (สัมพงษ์ มั่นระวัง 2513 : 125) ที่พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มักคาดหวังว่า
 เด็กของตนควรได้ประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า

ดังนั้น การที่นักเรียนเลือกที่จะประกอบอาชีพที่มีเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า
 มากที่สุดนั้น นอกจากจะสนองความต้องการส่วนตัวแล้ว ยังจะนำความภาคภูมิใจมาสู่ครอบครัวอีกด้วย

2.2 นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลเป็นอันดับสอง

การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจจะเนื่องจากนักเรียนอยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งกำลังมีพัฒนาการ
 ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความต้องการการเข้าร่วมกลุ่มนั้น เราจะได้พบได้เสมอว่าในวัยนี้
 ต้องการแสวงหาเพื่อนซึ่งอยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีสเน่ห์เหมือนกัน เพื่อจะได้เอาไว้นหาสมาคม
 พูดคุยสังสรรค์หรือกระทำกิจกรรมร่วมกัน และเพื่อจะให้ตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ดังนั้นจึงเป็นธรรมดา
 อยู่เองที่จะต้องกระทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม หรือแสวงหาวิธีการที่จะสร้างชื่อเสียงให้แก่ตนเอง
 หรือหมู่คณะด้วยวิธีการหลาย ๆ อย่าง ในแบบที่ถือว่าดีและเป็นที่ยอมรับแก่ผู้ใหญ่ด้วย ซึ่งได้แก่การเป็น
 ผู้มีการเรียนดี เป็นนักกีฬา เป็นนักดนตรี เป็นต้น สุพิชรา สุภาพ (สุพิชรา สุภาพ 2518 :

37 - 38) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันไว้ว่า รัฐบาลเป็นวัยที่อยากให้อสังขม ยกย่องชมเชย ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่ว่ามีความสามารถ หรือมีประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความต้องการการเข้าร่วมกลุ่ม

จากประสบการณ์ทางสังคมและสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนนี้เองที่ทำให้ตระหนักว่า หากนักเรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น และเป็นงานที่เอื้อประโยชน์ต่อสังคมแล้ว ตนเองย่อมได้รับความสุขไปด้วย

ถึงแม้ว่านักเรียนจะมีค่านิยมในอาชีพด้านเกษตรคือเลี้ยงและควาหมูหน้า เป็นอันดับหนึ่งก็ตาม ค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล ที่นักเรียนเลือก เป็นอันดับสองนี้ ก็พบว่า เป็นส่วนที่จะช่วยเสริมให้ค่านิยมในอาชีพอันดับแรกเด่นชัดขึ้น และช่วยให้นักเรียนได้รับความสุข ความสำนึกในชีวิตการทำงานมากขึ้น

2 3 นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ เป็นอันดับสาม

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่านักเรียนและผู้ปกครองต่างก็มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ เป็นอันดับสามเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต เช่นเดียวกัน

ดังได้กล่าวในเรื่องค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองมาแล้วว่า ผู้ที่จะเข้าสู่ตลาดอาชีพนั้น ต้องประสบความยากลำบากในการแข่งขันกันเข้าทำงาน ซึ่งนับวันแต่จะทวีจำนวนผู้แข่งขันสูงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีการใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคนมากขึ้น และเมื่อบุคคลเข้าสู่ตลาดอาชีพไปแล้วก็ยังคงเผชิญกับปัญหาบางประการ เช่นที่ทำงานอยู่ห่างไกลจากที่พักมาก มีรายได้ไม่แน่นอน เป็นอาชีพที่เสี่ยงอันตราย และไม่มีสวัสดิการ เป็นต้น

จากสภาพการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ทำให้นักเรียนต้องคำนึงถึงอาชีพที่มีความมั่นคงปลอดภัยพร้อมกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ ประสาท อิศรปรिता (ประสาท อิศรปรिता 2522 : 19) ที่ว่า บุคคลมีความต้องการความอบอุ่นมั่นคง ต้องการการคุ้มครอง ต้องการหนีห่างจากอันตราย นับว่าช่วยสนับสนุนผลการวิจัยนี้เป็นอย่างดี

2 4 นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน เป็นอันดับสุดท้าย

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนและผู้ปกครองต่างก็มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน เป็นอันดับสุดท้ายหรือน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า บุคคลมักจะ

ต่าง ้วยกันก็ตาม แต่ก็มีความต้องการด้านความสะดวกสบาย ไม่ชอบระเบียบกฎเกณฑ์ที่เข้มงวด เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนเป็นวัยที่เชื่อมระหว่างวัย ติดกับวัยผู้ใหญ่ จึงมีความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มากำกวดำใน เรื่องส่วนตัว หรือเข้มงวดกับตนมาก แต่สภาพความเป็นจริงนี้นักเรียนต้องพบกับระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ การล่อล่อจูงใจอย่างมาก ทั้งที่บ้านและโรงเรียน ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายกับระเบียบวินัย และต้องการความเป็นอิสระ ดังที่ ลูชา คันทน์เอม และ สุรางค์ คันทน์เอม (ลูชา คันทน์เอม และ สุรางค์ คันทน์เอม 2520 : 65 - 67) กล่าวว่า วัยรุ่นต้องการความเป็นอิสระ และต้องการให้สังคมยอมรับนับถือ ว่าตนเป็นผู้ใหญ่แล้ว สิ่งเหล่านี้อาจมีผลทำให้นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน

1 พิจารณาตามตัวแปร ชื่อชาติ

1.1 นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตน

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน ต่างก็มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มต่างก็มีสภาพแวดล้อมทางสังคมคล้ายคลึงกัน ซึ่งมีโอกาสได้รับประสบการณ์จากสังคมที่ไม่แตกต่างกัน ในเรื่องค่านิยมของสังคมก็เช่นเดียวกัน นักเรียนต่างก็เรียนรู่ว่า สังคมให้ค่าแก่ปริญญาบัตรสูงมาก แะถือว่าเป็นใบเบิกทางไปสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ก้าวหน้าและมีเกียรติ อีกประการหนึ่ง การที่นักเรียนได้เห็นรุ่นพี่มีโอกาสศึกษาต่อรวมทั้งเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ต่างก็ปรารถนาที่จะได้ประกอบอาชีพที่ก้าวหน้ากัน ก็ยิ่งเป็นแรงเสริมให้นักเรียนขวนขวายที่จะเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ด้วยความหวังว่าจะได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการงานทัดเทียมกับรุ่นพี่และเพื่อนบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประเสริฐ ฐสิงห์ (ประเสริฐ ฐสิงห์ 2518 : 113) ที่พบว่า การเลือกค่านิยมของนักเรียนนั้น จะเน้น

การศึกษา เป็นอันดับหนึ่ง ผลการวิจัยของ ประเสริฐ ฐิติพงศ์ ดังกล่าว ช่วยสนับสนุนให้เห็นชัดเจนว่า นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรดิษฐ์สื่อเสียงและความก้าวหน้ามาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เชื้อชาติของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อค่านิยมหรือความคิดเห็นของนักเรียนในด้านนี้แต่อย่างใด

อนึ่ง นักเรียนอยู่ในวัยที่กำลังตัดสินใจเรื่องอาชีพ จึงแสดงความสนใจ หรือนิยม อาชีพต่าง ๆ โดยอิสระต่างกับผู้ปกครองที่มีอาชีพอยู่แล้ว บ่อยให้ความสนใจต่ออาชีพของตนเอง มากกว่าสิ่งอื่นใด

ด้วยเหตุนี้การที่พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครอง เชื้อชาติไทย และนักเรียนที่มีผู้ปกครอง เชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรดิษฐ์สื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวแล้ว

1 2 นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยม ในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุมากกว่าผู้ปกครองของตน

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เชื้อชาติของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อบุตรหลาน ในเรื่อง ค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุแต่อย่างใด ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า นักเรียน เป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการทางสติปัญญาในด้านความคิดอย่างกว้างขวาง และพยายาม แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถของตน ดังนั้น จึงสนใจธรรมชาติรอบ ๆ ตัว ซึ่งนักเรียนก็ได้เรียนรู้อีก เช่นกันว่า สิ่งสวยงามเหล่านี้กำลังสูญสิ้นไป ดังจะเห็นได้จากที่ป่าไม้ ถูกทำลาย สัตว์ป่ากำลังสูญพันธุ์ แม่น้ำสาบลงที่เน่าเหม็น อากาศที่เป็นพิษ รวมทั้งความแปรปรวน ของสภาพภูมิอากาศ

จากความรู้ดังกล่าว จึงทำให้นักเรียนตระหนักในความรับผิดชอบของตนต่อ ธรรมชาติโดยส่วนรวม และแสดงออกในขณะที่ศึกษาอยู่โดยการรณรงค์ต่อต้านผู้กระทำความผิดที่ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ มีการตั้งชุมนุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ให้ความร่วมมือในการปลูกป่า เป็นต้น การกระทำเช่นนี้จะเห็นได้เด่นชัดในกลุ่มเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ ซึ่งในเรื่องนี้ ลูซ่า สันทน์เอม และ ลูราจด์ สันทน์เอม (ลูซ่า สันทน์เอม และ ลูราจด์ สันทน์เอม 2520 : 62) อธิบาย ไว้ว่า ในระยะวัยรุ่นจะมีการแสดงความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ที่กว้างขวาง โดยเฉพาะในเรื่องที่ เกี่ยวกับผลประโยชน์ของสังคม ในวัยนี้จะพยายามคิดตัดสินใจว่าสิ่งใดดีกว่า และสิ่งใดควรจะเป็น

ควรจะเกิดขึ้นในสังคม การที่นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติไทย และนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในด้านอาชีพที่มีโอกาสได้รักษาความงามของธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป หรือมีโอกาสดำรงงานกับธรรมชาติและวัตถุ มากกว่าผู้ปกครองนั้นสิ่งนับว่าสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

1.3 ผู้ปกครองเชื้อชาติไทย มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนของตน

จากเหตุผลที่ว่าประเทศไทยมีลักษณะเป็นประเทศเกษตรกรรม การประกอบอาชีพของคนไทยตั้งแต่อดีต ถึงปัจจุบันทางเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งพอดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข อาชีพอื่นที่นิยมอีกคือรับราชการ ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น ค้าขาย รับจ้างนั้น คนไทยไม่ถนัด และไม่นิยมทำถ้าไม่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับที่ ทองเปลว ชมยืน (ทองเปลว ชมยืน 2522 : 9) ได้ให้ความคิดไว้ว่า คนไทยไม่นิยมอาชีพค้าขาย ข้างฝมือ หรือกรรมกร เพราะถือว่าไม่มีเกียรติ ด้วยเหตุนี้ชาวต่างประเทศที่มาอาศัยอยู่ในเมืองไทย จึงเป็นผู้ประกอบอาชีพเหล่านี้

ในปัจจุบัน เกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนไทยนั้น ต้องประสบกับปัญหาอุปตัน นับตั้งแต่ปัญหาดินเสื่อมคุณภาพ ขาดพันธุ์พืชที่ดี ฝนแล้ง น้ำท่วม ศัตรูพืช เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่กล่าวมานี้ ทำให้ผลผลิตลดลง นอกจากนี้ยังต้องเผชิญกับการถูกพ่อค้าคนกลางเอารัดเอาเปรียบอีกด้วย ดังนั้น ครอบครัว เกษตรกรส่วนใหญ่จึงมีระดับฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และต้องประกอบอาชีพอื่น เพื่อหารายได้มาทดแทน หรือเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นอย่างถาวร เช่น เป็นกรรมกรก่อสร้าง ลูกจ้างตามโรงงาน เป็นต้น

อาชีพของคนไทย เป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญ จึงได้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมอาชีพสำหรับคนไทย เพื่อมิให้ชาวต่างประเทศที่มาอาศัยอยู่ในประเทศไทยประกอบอาชีพดังกล่าว แต่ถึงอย่างไร ปัญหาทางด้านอาชีพก็ยังคงมีอยู่ เนื่องจากอาชีพที่รัฐบาลได้ส่งเสริมให้คนไทยทำยังมีไม่มากพอ และไม่สอดคล้องกับความต้องการ จึงทำให้คนไทยมีรายได้ยังไม่แน่นอน

จากปัญหาความไม่แน่นอนในรายได้ดังกล่าว ประกอบกับปัญหาการแข่งขันเพื่อให้ได้งาน ตลอดจนการที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีประสบการณ์มาก่อนนั้น ย่อมทำให้ผู้ปกครองเชื้อชาติไทย ตระหนักถึงความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียน

1.4) นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพ ด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ปกครองของตน

เนื่องจากผู้ปกครองเชื้อชาติจีนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางการค้า ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่ต้องมีการมีระเบียบแบบแผน หรือกฎเกณฑ์ในการทำงานมากนัก ดังจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบอาชีพค้าขายนั้น ไม่มีกำหนดเวลาทำงานแน่นอน และมีโอกาสสลับร่างกายได้ตามสบาย ไม่ต้องใช้เครื่องแบบเหมือนผู้ประกอบอาชีพทางด้านงานบริษัทเอกชนหรืองานราชการ

นอกจากนี้ ผู้ปกครองเชื้อชาติจีนส่วนใหญ่เป็นผู้มีความมานะพากเพียรในการทำงาน โดยมุ่งหารายได้ให้ครอบครัวมากกว่าอย่างอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สกินเนอร์ (Skinner, 1957 9) ที่สรุปไว้ว่าคนไทยเชื้อชาติจีนเป็นผู้มีความอดทน ขยันขันแข็ง เต็มใจทำงานทุกชนิด รักความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ

ส่วนนักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีนนั้น อยู่ในระยะวัยรุ่นซึ่งกำลังมีความต้องการรักสวยรักงาม จึงพิถีพิถันในการแต่งกาย มากกว่าผู้ปกครอง อีกทั้งได้รับการอบรมและการฝึกหัดจากทางโรงเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบ ละเอียดถี่ถ้วน ในการทำงาน การแต่งกาย

จากเหตุผลดังกล่าวแล้ว จึงสนับสนุนให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองเชื้อชาติจีน มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ปกครองของตน

2 พิจารณาตามตัวแปรอาชีพ

2.1) นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกรรม และรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตน

เป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า สังคมทั่วไปให้ความสำคัญต่ออาชีพค้าขาย เกษตรกรรม และรับจ้าง ว่าด้วยเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตน เป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า สังคมทั่วไปให้ความสำคัญต่ออาชีพค้าขาย เกษตรกรรม และรับจ้าง ว่าด้วยเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตน ทั้งที่ตามความเป็นจริงแล้วสังคมน่าจะยอมรับว่า "อาชีพที่สุจริตทุกอาชีพเป็นอาชีพที่มีเกียรติ" ด้วยเหตุนี้ เมื่อนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเหล่านี้ไปศึกษาเล่าเรียน และได้มีโอกาสติดต่อกับบุคคลอื่น ซึ่งมีผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน นักเรียนจะได้มองเห็นความแตกต่างของการยอมรับ และยกย่องบุคคลในอาชีพต่าง ๆ แตกต่างกันไป จากประสบการณ์ดังกล่าวย่อมจะกระทบกับความคิดและความรู้สึกของนักเรียน เมื่อมีโอกาสที่ตนเองจะตัดสินใจเลือกอาชีพ ก็อาจจะนำเอาความคิดดังกล่าวมาพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางครั้ง

เขาก็ย่อมจะเลือกอาชีพเพื่อลดหย่อนความรู้สึกดังกล่าว ดังนั้นนักเรียนจึงไม่จำเป็นต้องมีโอกาสได้ประกอบอาชีพที่มีเกียรติ เพื่อความมีชื่อเสียงของครอบครัวและวงศ์ตระกูล

ฉะนั้น จากผลการศึกษาของ ประเลร์รัฐ ยูลิ่งห์ (ประเลร์รัฐ ยูลิ่งห์ 2518 : 110 - 111) พบว่า กลุ่มนักเรียนที่รับผิดชอบอาชีพค้าขาย เกษตรกรรม รับจ้าง ต่างก็มีค่านิยมทางการศึกษาเป็นอันดับหนึ่งเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แล้ว กลุ่มนักเรียนที่สามารถประกอบอาชีพ เกษตรกรรมและรับจ้างเลือกค่านิยมทางการศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง และกลุ่มนักเรียนที่สามารถประกอบอาชีพค้าขายเลือกการศึกษาเป็นอันดับสอง แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพทางการค้าขาย เกษตรกรรม และรับจ้าง ต่างก็ให้ความสำคัญของการศึกษามาก โดยหวังว่าการศึกษาจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในอาชีพที่มีเกียรติ และมีความก้าวหน้าได้ในที่สุด จากผลการศึกษาของ ประเลร์รัฐ ยูลิ่งห์ ดังกล่าวแล้ว จึงช่วยสนับสนุนผลการศึกษาที่พบว่า "นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพ ค้าขาย เกษตรกรรม และรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตน" ได้เป็นอย่างดี

2.2 นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคลมากกว่าผู้ปกครองของตน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนอยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กำลังต้องการได้รับความรัก ความสนใจ การยกย่อง และการยอมรับจากผู้อื่น นักเรียนได้เรียนรู้จากสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากทางโรงเรียนมาบ้างแล้วว่า การที่บุคคลจะได้รับสิ่งเหล่านี้ตอบแทนนั้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้น ๆ ได้กระทำให้มีคุณค่าหรือมีประโยชน์ต่อส่วนรวม ประสพการณ์เหล่านี้อาจเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพิจารณาคุณลักษณะอาชีพในอนาคต ซึ่งนักเรียนอาจคิดเปรียบเทียบว่า ถ้านักเรียนได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น มีโอกาสได้สร้างความสุขความเพลิดเพลิน และมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลในสังคมแล้วนักเรียนย่อมได้รับการยกย่อง ยอมรับจากสังคมได้ดุจเดียวกัน

อีกประการหนึ่งผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างส่วนใหญ่มักจะมีฐานะค่อนข้างยากจน ดังนั้น การที่นักเรียนเกิดมาในครอบครัวของผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างนี้ ย่อมจะทำให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ความเป็นจริงของชีวิตในอีกแง่มุมหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของการมี

โอกาส เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคมของผู้ปกครอง ประกอบกับความคิดเห็นของ ลู่ซ่า สันหนัเอม และ ลู่รางค์ สันหนัเอม (ลู่ซ่า สันหนัเอม และ ลู่รางค์ สันหนัเอม 2520 : 63) ที่อธิบายว่า ในวัยนี้กำลังมีความต้องการอย่างรุนแรง ในการที่จะทำตนให้ เป็นที่ยอมรับนับถือของ เพื่อนและบุคคล ในสังคม โดยจะพยายามทำทุกสิ่งอย่างสุดความสามารถ เพื่อจะให้ได้มาซึ่งสถานะดังกล่าวด้วยแล้ว ก็น่าจะเป็นเหตุผลอย่างเพียงพอ ที่จะกล่าวได้ว่า "นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคลมากกว่าผู้ปกครองของตน"

2.3 นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ปกครองของตน

สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า อาชีพรับจ้างนั้น การทำงานส่วนมาก เป็นงานที่ใช้ แรงกาย ซึ่งไม่ต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนในการทำงาน และผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน ก็มักจะมาจาก ความขยัน การมีกำลังกายแข็งแรงมากกว่าเรื่องอื่น ๆ เช่น การแต่งกายก็ไม่จำเป็นต้องพิถีพิถัน ให้อยู่ในรูปแบบเหมือนดังอาชีพทั่ว ๆ ไป

สำหรับนักเรียนนั้นอยู่ในวัยที่มีความต้องการเข้าร่วมกลุ่ม ต้องการให้เพื่อน ๆ ยกย่องและสนใจ และอยู่ในระยะที่เริ่มสนใจเพศตรงข้ามแล้ว จึงเห็นได้ว่านักเรียนจะเอาใจใส่ กับความสะอาด ความเป็นระเบียบ และความสวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับที่ ลู่ซ่า สันหนัเอม และ ลู่รางค์ สันหนัเอม (ลู่ซ่า สันหนัเอม และ ลู่รางค์ สันหนัเอม 2520 . 61, 63) อธิบาย ไว้ว่า เด็กวัยนี้ชอบส่องกระจกดูตัวเองอยู่เสมอ เพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพท่าทาง ตลอดจนพิถีพิถันเป็นพิเศษ กับการแต่งกาย นอกจากนี้ นักเรียนยังได้รับการฝึกหัดจากทางโรงเรียนให้เป็นผู้มี ระเบียบแบบแผน มีความละเอียดถี่ถ้วนในการทำงาน จนทำให้มองเห็นว่าความมีระเบียบแบบแผน เป็นสิ่งที่สังคมควรแก่การปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ ผลการวิจัยจึงมีแนวโน้มแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างจะนิยมอาชีพที่มีระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ปกครองของตน

2.4 ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระมากกว่านักเรียนของตน

ในสังคมไทยปัจจุบันนี้ บุคคลที่ได้รับการศึกษาในระดับต่ำ ซึ่งขาดแคลนที่ดินที่จะทำการเกษตร หรือขาดแคลนทุนทรัพย์ในการทำการค้าแล้ว ก็มักพึ่งงานรับจ้างเป็นอาชีพหลัก เพราะเป็นอาชีพที่ไม่ต้องใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานมากนัก แต่ต้องใช้ร่างกายเป็นสำคัญ ซึ่งในการทำงานรับจ้างนั้น ส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติตามที่นายจ้างกำหนดให้ ลูกจ้างไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน และมักจะไม่มีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นต่อการทำงาน หรือการเรียกร้องสิทธิใด ๆ นอกจากนี้ยังมีข้อน่าสังเกตว่า ลูกจ้างส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติ ผลตอบแทนจากนายจ้างอย่างไม่ยุติธรรม ดังจะเห็นได้จากบทความ เรื่อง กรมแรงงานคุ้มครองแรงงานเถื่อน (กรมแรงงานคุ้มครองแรงงานเถื่อน 2523 : 8) รายงานว่าสถานประกอบการส่วนมากยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายแรงงานบางเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องหลักฐานการทำงาน วันหยุด เวลาพักผ่อน ค่าจ้างทำงานวันหยุด ค่าล่วงเวลา ค่าจ้างขั้นต่ำ และสวัสดิการ ในทำนองเดียวกัน จากบทความ เรื่อง แรงงานหญิงยิ่งกว่านางทาส (แรงงานหญิงยิ่งกว่านางทาส 2523 : 38) ก็ได้รายงานไว้ว่า ในโรงงานต่าง ๆ ที่มีแรงงานหญิง เป็นส่วนใหญ่นั้นมักจะถูกนายจ้างเอารัดเอาเปรียบกดขี่อย่างรุนแรง

สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ มีผลกระทบต่อความรู้สึกของลูกจ้าง ทำให้เกิดความคับข้องใจ ดังนั้น การที่ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้าง เลือkc่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระสูงกว่านักเรียนของตนเช่นนี้ จึงอาจจะเป็นการแสดงออกทางหนึ่งเพื่อชดเชยกับความต้องการของตนดังกล่าว

2.5 ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่านักเรียนของตน

เนื่องจากอาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่ยอมรับกันว่ามีเกียรติในสังคม เป็นอาชีพที่คนทั่วไปรู้สึกและได้รับการยกย่องนับถือ ซึ่งนำความภาคภูมิใจ รวมทั้งชื่อเสียงมาสู่ตนเองและวงศ์ตระกูล นอกจากนี้แล้วการรับราชการก็เป็นอาชีพที่มีโอกาสได้ฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงได้ จึงมีโอกาสที่จะได้เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นอีก ถึงแม้ว่าอาชีพรับราชการจะมีรายได้ไม่มากนักก็ตาม แต่ก็ เป็นรายได้ที่สม่ำเสมอมั่นคง และมีโอกาสได้เพิ่มขึ้น

อยู่ตลอดเวลา แม้ว่าขึ้นเงินเดือนจะไม่มากนักก็ตาม อีกทั้งสวัสดิการช่วยเหลือ อาทิ ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าอาชีพรับราชการนั้นนอกจากจะมีเกียรติ และมีความก้าวหน้าแล้ว ยังเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการอันเป็นพื้นฐานของมนุษย์ ดังที่ ประสาท อิศรประดา (ประสาท อิศรประดา 2522 : 18) สรุปไว้ว่า บุคคลต้องการความอบอุ่น มั่นคง ปลอดภัย และการยอมรับจากผู้อื่น

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว จึงพบได้ว่าจำนวนผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ของทางราชการแต่ละครั้ง มักจะเกินกว่าตำแหน่งที่จะรับไว้ได้เป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้ว่า ในบางครั้ง เมื่อมีการเปิดรับสมัครสอบบุคคลเข้าทำงานเพียงตำแหน่งเดียว ปรากฏว่ามีผู้สมัครสอบมากมาย ซึ่งผู้ที่มีสติปัญญามากมักเป็นผู้ที่มีโอกาสสอบผ่านการแข่งขันเข้ารับราชการได้ และผู้ที่สามารถสอบได้นั้น ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถมาก ด้วยเหตุนี้เมื่อผู้ปกครองของนักเรียนซึ่งรับราชการ พิจารณาค่านิยมในอาชีพแล้วก็ย่อมจะมองเห็นเรื่องความสามารถเป็นสิ่งสำคัญมากกว่านักเรียน ทั้งนี้ย่อมมีผลมาจากประสบการณ์ในการทำงานรับราชการดังกล่าวแล้ว

2.6 ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน และนักเรียนของตนมีค่านิยมในอาชีพแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน อยู่ในภาวะที่ค่าครองชีพทวีสูงขึ้น สินค้าหรือบริการต่าง ๆ ที่ต้องใช้จ่ามีราคาแพงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างรายรับกับรายจ่ายในครอบครัว ดังจะเห็นได้จากบทความเรื่องรัฐบาลกับปัญหาสินค้าราคาแพง (รัฐบาลกับปัญหาสินค้าราคาแพง 2523 : 40 - 41) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาเรื่องนี้ไว้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ต่างพูดว่าราคาสินค้าไม่ลดลง มีแต่จะเพิ่มขึ้น และจากการสำรวจและวิจัยของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ก็ได้ข้อมูลสรุปว่า ปัจจุบันสินค้าราคาแพงขึ้นเร็วมาก ประชาชนทั่วไปต้องเดือดร้อน เนื่องจากรายได้เพิ่มขึ้นไม่ทันด้วยเหตุนี้ ผู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้โดยไม่เดือดร้อนนั้น จึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมด้วย จึงพบได้ว่าในปัจจุบันนี้บุคคลที่จบการศึกษาแล้วมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชีพในบริษัทเอกชนกันมากขึ้น เพราะเป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถให้การยอมรับ

และส่วนใหญ่จะมีรายได้ตอบแทนที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า มีผู้สมัครสอบแข่งขันเข้าบรรจุในตำแหน่งต่าง ๆ ของบริษัทกันมาก ซึ่งส่วนใหญ่บริษัทต้องใช้วิธีคัดเลือกบุคคลที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เข้าไปทำงาน

อนึ่ง มีข้อน่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่ทำงานในบริษัทเอกชนนั้น ประกอบด้วยบุคคลที่ทำงานในบริษัท และบุคคลที่เป็นเจ้าของสถานประกอบการเอง ซึ่งส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในอาชีพเป็นอย่างดี กล่าวคือ มีฐานะที่มั่นคง และส่งคนทั่วไปให้การยอมรับนับถือ ดังนั้น การที่พบว่านักเรียนที่มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน มีค่านิยมในอาชีพทุกด้านคล้อยตาม หรือไม่แตกต่างจากผู้ประกอบการนั้น จึงอาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีภักทธาในความสำเร็จและความสามารถของผู้ประกอบการดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ ลูชา สันท์เอม และ ลูราจค์ สันท์เอม (ลูชา สันท์เอม และ ลูราจค์ สันท์เอม 2520 : 59) ที่ว่าตามปกติเด็กวัยนี้มักจะรักคนที่มีความเก่ง ความสามารถ และเกิดทุนบูชา อยากเอาแบบอย่างด้วย

3 พิจารณาตามตัวแปรภูมิสำเนา

3.1 นักเรียนที่มีผู้ประกอบการมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่าผู้ประกอบการของตน

ผลการวิจัยดังกล่าวอาจจะอธิบายได้ว่า นักเรียนอยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีพลังงานมาก จึงมีความสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ดังนั้น การที่นักเรียนอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ซึ่งเป็นชุมชนใหญ่เช่นนี้ ทำให้นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัส และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ กว้างขวางขึ้น ทั้งจากสื่อมวลชนและบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนใหญ่นั้นย่อมมีอาชีพต่าง ๆ มากมายให้นักเรียนได้ศึกษาและเปรียบเทียบ เพื่อวางแผนสำหรับการเลือกอาชีพในอนาคต

อนึ่ง จากประสบการณ์และความต้องการตามวัยของเด็กที่จะเป็นผู้มีความก้าวหน้า มีชื่อเสียงในกลุ่ม ต้องการให้คนอื่นยกย่องชมเชยดังกล่าว จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน ในขณะที่ประสบการณ์ทางสังคมก็มีส่วนทำให้นักเรียนรู้ว่า บุคคลที่มีโอกาสได้ประกอบอาชีพที่มีชื่อเสียงและก้าวหน้าในอาชีพนั้น ส่วนใหญ่ต้องเป็นผู้ที่ผ่านการศึกษาขั้นสูงมาแล้ว ถึงต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนขวนขวาย เรียนต่อในสถาบันอื่น

อุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ดังผลการศึกษาของประเสริฐ ฐสิงห์ (ประเสริฐ ฐสิงห์ 2518 : 112) ที่ช่วยยืนยันว่า นักเรียนที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมทางสังคมด้านการศึกษา เป็นอันดับหนึ่ง

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วทำให้พบได้ว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรพืชไร่เลี้ยง และความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตน

3 2 นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงาน กับธรรมชาติและวัตถุ มากกว่าผู้ปกครองของตน

จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้ปกครองและนักเรียนที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุแตกต่างกันนั้น อาจจะเป็นเพราะด้วยวัยและบทบาทที่เป็นสาเหตุสำคัญ กล่าวคือ ผู้ปกครองอยู่ในวัยที่ให้ความสนใจและความสำคัญต่องานในหน้าที่ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ครอบครัว ดังที่ ลูซ่า สันทน์เอม และ ลูราจค์ สันทน์เอม (ลูซ่า สันทน์เอม และ ลูราจค์ สันทน์เอม 2520 : 75) อธิบายว่า ในวัยผู้ใหญ่จะมีการตั้งหลักฐานชีวิต ซึ่งหากประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพแล้วจะช่วยให้ชีวิตครอบครัวมีความสุขและราบรื่นไปด้วย ส่วนนักเรียนนั้นอยู่ในวัยเริ่มมีความเข้าใจและให้ความสนใจกับความนิพพะพะ ความสวยงามของสิ่งที่อยู่รอบตัว และจากการที่นักเรียนมีที่อยู่ในเขตเทศบาล ซึ่งเป็นสังคมใหญ่ที่มีความเจริญทางด้านวัตถุ มีความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างห่างจากธรรมชาติ มากกว่าพวกที่อยู่ในชนบท ซึ่งอาจมีล้นจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียนรู้อะไรของธรรมชาติมากขึ้น และจากการศึกษาทำให้นักเรียนรู้ว่า ทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ อาทิ ไม้ หิน สัตว์ แม่น้ำ เป็นต้น แม้จะมีประโยชน์ต่อมนุษย์มากเพียงใด ก็ยังถูกทำลายจากมนุษย์ จนกระทั่งเสื่อมโทรมและเหลือ น้อยลงทุกขณะ ประสพการณ์เหล่านี้ย่อมกระทบต่อความรู้สึกและความสำนึกรับผิดชอบของนักเรียน ซึ่งอาจจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุมากกว่าผู้ปกครองของตน

3 3 นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความนิพพะ พียบแบบแผนมากกว่าผู้ปกครองของตน

โดยทั่วไปการดำรงชีวิตอยู่ในเขตเทศบาล ซึ่งมีลักษณะเป็นเมืองหรือชุมชนใหญ่นั้น มักจะมีอัตราค่าครองชีพที่ค่อนข้างสูง หรือแพงกว่าชุมชนขนาดเล็ก ดังนั้น ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จึงมีความจำเป็นต้องแข่งขันและขวนขวายในเรื่องการหารายได้เลี้ยงชีพมากเป็นพิเศษ ประกอบกับในชุมชนใหญ่ ส่วนมากจะมีอาชีพให้เลือกทำได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้น จึงอาจพบได้ว่าบางคนนอกจากจะมีอาชีพหลักที่ทำเป็นประจำอยู่แล้ว ก็ยังมีอาชีพรองที่ทำนอกเวลาเพื่อเป็นการหารายได้พิเศษเพิ่มอีกทางหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้ ผู้ปกครองของนักเรียนจึงอาจมีกำหนดเวลาการทำงานไม่แน่นอน มีเวลาใกล้ชิดหรือให้ความสนใจต่อครอบครัวน้อยลง ซึ่งจากผลการศึกษาของ ประเสริฐ ฐิ่งห์ (ประเสริฐ ฐิ่งห์ 2518 : 112) พบว่า นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีค่านิยมทางสังคมในด้านความรักในชีวิตรอบค้อมมาก เป็นอันดับสอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องการให้ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่ต่อครอบครัวให้มากขึ้น

จากประสบการณ์และความต้องการตามวัยของนักเรียนดังกล่าว อาจจะเป็นสาเหตุให้นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล มีแนวโน้มมีอาชีพที่ีการทำงานเป็นระเบียบแบบแผน มีกำหนดเวลาการทำงานแน่นอน มากกว่าผู้ปกครองของตน

3.4 ผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตลุ่มชาภิบาล มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนของตน

เนื่องจากเขตลุ่มชาภิบาลเป็นชุมชนเล็ก ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมีภาวะค่าครองชีพไม่สูง และระดับฐานะความเป็นอยู่ของบุคคลไม่แตกต่างกันมากเหมือนชุมชนใหญ่ ดังนั้น สภาพการแข่งขันตลอดจนการขวนขวายเพื่อความก้าวหน้าและการดำรงชีวิต จึงมีน้อยกว่าในเขตเทศบาลหรือชุมชนใหญ่ ๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้ปกครองในเขตลุ่มชาภิบาลจึงคุ้นเคยกับชีวิตที่สบาย ไม่ต้องการการแข่งขันมาก และจากประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมา ตลอดจนภาระที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวของผู้ปกครองนั้น ย่อมทำให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความจำเป็น และความสำคัญของการมีอาชีพที่มั่นคงปลอดภัย มีลักษณะการทำงานที่เป็นประจำ ไม่ต้องเสี่ยงภัยมาก มีศัตรูน้อย มีสวัสดิการช่วยเหลือ รายได้สม่ำเสมอ และสะดวกสบายในเรื่องที่พักอาศัย ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ ประสาท อิศรประดา (ประสาท อิศรประดา 2522 : 18) ก็ได้สรุปไว้เช่นเดียวกันว่า บุคคลมีความต้องการความอบอุ่นมั่นคงปลอดภัย อันเป็นพื้นฐานความต้องการทางสังคมของมนุษย์

ด้วยเหตุดังกล่าวมาแล้ว จึงทำให้พบว่า ผู้ปกครองที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเขตลุ่มชาภิบาล
มีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนของตน

3.5 นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิสำเนาอยู่นอกเขตลุ่มชาภิบาลและนอกเขตเทศบาล
มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า มากกว่าผู้ปกครองของตน

โดยเหตุที่ว่าน้องถิ่นซึ่งอยู่นอกเขตลุ่มชาภิบาลและนอกเขตเทศบาลมีลักษณะเป็นชนบท
ผู้ที่อาศัยอยู่ส่วนมากมักประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ซึ่งโดยทั่วไปผู้ที่ประกอบอาชีพนี้มักจะมี
สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง และยังพบว่า บุตรหลานจะมีโอกาส
ศึกษาต่อได้น้อย ดังปรากฏในรายงาน เรื่องความเสมอภาคของโอกาสการเข้าศึกษาต่อ ในชั้น
มัธยมศึกษาของ สุภางค์ สันทวานิช ฐักดิ์ มิ่งทองคำ และ สุจารี สันทรสุข (สุภางค์
สันทวานิช ฐักดิ์ มิ่งทองคำ และ สุจารี สันทรสุข 2522 : 34 - 37) และรายงาน
เรื่องโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์ (รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์
2521 : 28) แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ อันได้แก่
บุตรของเกษตรกรนั้น มีโอกาสในการศึกษาต่อ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
และระดับอุดมศึกษา ได้น้อย

นักเรียนที่มาจากครอบครัวดังกล่าว เมื่อไปโรงเรียนย่อมจะมีโอกาสได้รู้จักกับ
เพื่อน ๆ ซึ่งมีผู้ปกครองต่างอาชีพกัน นักเรียนได้พบเห็นความแตกต่างของทัศนคติต่ออาชีพจาก
บุคคลอื่น ๆ ตลอดจนได้เรียนรู้ถึงสถานะของตนเองและผู้ปกครองจากสังคม สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้
ย่อมอยู่ในความคิดความรู้สึกของนักเรียน ซึ่งอาจเป็นผลให้เกิดแรงจูงใจที่ต้องการช่วยยกระดับ
ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตนเองและวงศ์ตระกูล และในการเลือกอาชีพก็เป็นการแสดงออก
ถึงแรงจูงใจของนักเรียนได้อย่างดี ดังจะเห็นได้จากมีการศึกษาพบว่า เยาวชนชายในชนบท
ส่วนใหญ่เลือกอาชีพ ทหาร ตำรวจ และวิศวกรรม เยาวชนหญิงเลือกอาชีพ แพทย์ และครู
(ลิขิต กาญจนภรณ์ สัมประสงค์ นวมนุญสี และ สุธีรัตน์ บุณยะวัฒนะ 2521 . ไม่มีเลขหน้า)
ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่อยู่ในชนบทมีแนวโน้มจะเลือกอาชีพเกี่ยวกับเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า
กันมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีภูมิสำเนาอยู่นอกเขตลุ่มชาภิบาล

และนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ เลี้ยงและควาหมักหมักมากกว่าผู้ประกอบการ
ของตน

3.6 ผู้ประกอบการที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตลุ่มชาภิบาลและนอกเขตเทศบาล มีค่านิยมใน
อาชีพด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนของตน

ผลการวิจัยดังกล่าวอาจจะอธิบายได้ว่า ผู้ประกอบการที่อาศัยอยู่นอกเขตลุ่มชาภิบาล
และนอกเขตเทศบาล ซึ่งอยู่ในชนบทนั้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ซึ่งบุคคลที่ประกอบ
อาชีพเหล่านี้จะต้องใช้ความสามารถลงมือปฏิบัติจริง จึงจะได้ผล กล่าวคือ เกษตรกรต้องมีความรู้
ความสามารถในงานหลายด้าน นับตั้งแต่รู้จักฤดูกาลของการเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด ความเหมาะสม
ของดิน น้ำ กับพืชที่จะปลูก การดำเนินการปลูกพืช ตลอดจนการหาตลาดขายผลผลิต อันเนื่องมา
จะดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อนนั้น เกษตรกรต้องรู้จักใช้ความสามารถพลิกแพลงหารายได้จาก
ทางอื่นอีก อาทิ การเลี้ยงสัตว์ การจักสาน เป็นต้น

ดังนั้น การที่พบว่าผู้ประกอบการที่อยู่นอกเขตลุ่มชาภิบาล และนอกเขตเทศบาล มีค่านิยม
ในอาชีพด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนของตน จึงนับว่าเป็นค่านิยมซึ่งเกิดจากประสบการณ์
ในชีวิตการทำงานอย่างแท้จริง สำหรับนักเรียนก็อาจจะมีความสนใจในด้านความสามารถ แต่ก็ยังมิได้
มีประสบการณ์ในการทำงานหรือประกอบอาชีพอย่างจริงจัง สัมพันธ์กับผู้ประกอบการ ดังนั้น จึงมีความ
น้อยกว่าผู้ประกอบการในด้านความสามารถ

๔ พิจารณาตามตัวแปร ระดับการศึกษา

4.1 นักเรียนที่มีผู้ประกอบการระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรปศุสัตว์ เลี้ยง
และควาหมักหมัก ด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล และด้านความมีระเบียบแบบแผน
มากกว่าผู้ประกอบการของตน

ในการวิจัยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลนั้น จะต้องมีการสังเกต
หลายประการ ระดับการศึกษาก็เป็นสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจพิจารณา กล่าวคือโดยทั่วไปแล้ว ผู้ที่มีระดับ
การศึกษาต่ำ ส่วนมากจะมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ที่
มีระดับการศึกษาต่ำ จำเป็นต้องขวนขวายแสวงหา และให้ความสนใจต่อสิ่งจำเป็นพื้นฐานของบุคคล
อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความต้องการด้านอื่น เช่น

ความเป็นระเบียบแบบแผน ความมีชื่อเสียง การช่วยเหลือผู้อื่น ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองระดับ การศึกษาต่ำให้ความสนใจ น้อยกว่าความต้องการปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เช่นเดียวกับที่ ประสาท อิศรปริตตา (ประสาท อิศรปริตตา 2522 : 18 - 19) กล่าวถึงความคิดของ มาสโลว์ (Maslow) ไว้ในทำนองเดียวกันว่า บุคคลมีความต้องการตามลำดับขั้น คือ ความต้องการ ทางสรีรวิทยา ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรัก และการเป็นเจ้าของ ความ ต้องการยกย่องตน ความต้องการตระหนักในตน และความต้องการความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็น ความต้องการขั้นสูงสุด จากความคิดของมาสโลว์ (Maslow) ดังกล่าว ช่วยสนับสนุนคำอธิบาย ให้เห็นชัดเจนว่า การที่บุคคลยังได้รับการสนองตอบไม่ครบถ้วนด้านสรีรวิทยา หรือความต้องการ ปัจจัยพื้นฐานแล้ว ย่อมจะคำนึงถึงความต้องการขั้นต่อไปได้น้อย

ทางด้านนัก เรียนนั้นอยู่ในวัยที่กำลังมีความสนใจในเรื่องอาชีพ ซึ่งเรื่องนี้ ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อแนวความคิดหรือค่านิยมของนักเรียนได้น้อย เพราะเหตุว่าผู้ปกครองมีระดับ การศึกษาต่ำ ย่อมไม่สามารถให้คำแนะนำแก่บุตรหลานได้มาก ดังผลการศึกษาของ อรรถพร ประคองเวช (อรรถพร ประคองเวช 2521 : 41) ที่พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำ ไม่สามารถจะให้คำปรึกษาปัญหาการเลือกอาชีพแก่บุตรหลานได้ดี เพียงพอ นักเรียนต้องตัดสินใจ ด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งเพื่อน สื่อมวลชน และจากการศึกษาที่โรงเรียน ย่อมมีอิทธิพลต่อแนวความคิดในเรื่องการเลือกอาชีพของนักเรียนได้มากกว่าผู้ปกครอง และเป็น ที่ประจักษ์แล้วว่า บุคคลที่ได้รับการศึกษาล้วนใหญ่จะคำนึงถึง เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า การมีส่วนร่วมในสังคม ตลอดจนความมีระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ด้อยการศึกษา

ดังนั้น การที่พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้าน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล และด้าน ความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ปกครองของตนเองนั้น จึงนับว่าสอดคล้องกับเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว

4.2 ผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่า นักเรียนของตน

เนื่องจากผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำ การประกอบอาชีพจึงต้องเป็นอาชีพ ที่ไม่ต้องใช้วิชาการหรือความรู้มาก ด้วยเหตุนี้งานที่ทำ จึงเป็นงานที่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่

อันได้แก่ งานกรรมกรรับจ้าง การทำงานประเภทนี้ส่วนมากปฏิบัติงานตามที่ผู้ว่าจ้างหรือนายจ้างสั่ง โดยไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น หรือเลือกกระทำตามที่ตนพอใจได้ ส่วนใหญ่ตระหนักดีว่าการขัดแย้งกับนายจ้าง อาจส่งผลให้ตนเองว่างงาน หรือสูญเสียรายได้ที่พึงได้รับ

อนึ่ง ตามธรรมชาติของมนุษย์ ทุกคนต้องการเสรีภาพในการดำรงชีวิต ไม่ต้องการตกอยู่ภายใต้อำนาจการสั่งการของคนอื่นมากเกินไป แต่อาชีพของคนระดับการศึกษาต่ำ ย่อมจะต้องมีผู้บังคับบัญชาคอยดูแล สั่งการต่าง ๆ อยู่เสมอ เพราะผู้ที่มีการศึกษาต่ำ ไม่มีความรู้พอที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ดังนั้น ภาระกิจในชีวิต จึงถูกดูแลอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทำให้ขาดความรู้สึกที่เป็นอิสระ บางครั้งพบว่า บุคคลเหล่านี้พยายามทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อแสดงว่าตนเองมีเสรีภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็นการชดเชยความรู้สึก หรือเพื่อสนองความต้องการทางจิตใจนั่นเอง

ดังนั้น จึงอาจจะเป็นไปได้ว่า การที่ผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ สูงกว่านักเรียนของตนนั้น เป็นการแสดงออกถึงความต้องการมีอิสระในการทำงาน และเป็นการชดเชยความรู้สึกคับข้องใจจากการทำงานในอาชีพของตนดังกล่าว

4.3 นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับศึกษานานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ มากกว่าผู้ปกครองของตน

๗ ผลการวิจัยดังกล่าวอาจจะอธิบายได้ว่า โดยทั่วไปแล้ว บุคคลในระดับศึกษานานกลาง มักมีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม บานกลาง เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพดังกล่าว ยังอาจจะต้องคำนึงถึงการสร้างหลักฐานของตนเองและครอบครัว ความสนใจส่วนใหญ่จึงมุ่งที่สร้างฐานะความมั่นคงของครอบครัวเป็นสำคัญ

สำหรับนักเรียนนั้นอยู่ในวัยที่ให้ความสนใจกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับการช่วยงานของธรรมชาติ และจากการศึกษาทำให้นักเรียนรู้ว่า ธรรมชาติซึ่งมีคุณสมบัติอันนุ่มนวลและสังคมกำลังถูกทำลาย ดังจะเห็นได้จากป่าไม้ถูกสกลอบตัด ลำน้ำแห้งแล้ง อากาศเป็นพิษ สิ่งต่าง ๆ นี้แสดงถึงความบกพร่องของบุคคลในสังคม และจากประสบการณ์เหล่านี้ อาจจะมีส่วนกระตุ้นหรือปลุกสำนึกในความรับผิดชอบของนักเรียนต่อสังคมโดยส่วนรวม ดังที่ ลูชา คันทน์เอม และ ลูราจคี่ คันทน์เอม (ลูชา คันทน์เอม และ ลูราจคี่ คันทน์เอม 2520: 62) อธิบายไว้ว่า เด็กวัยนี้จะมีการแสดงความคิดเห็นทางด้านต่าง ๆ ที่กว้างขวาง โดยเฉพาะ

ในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของสังคม ในวัยนี้จะพยายามคิดตัดสินใจว่าสิ่งใดดีกว่า และสิ่งใดควรจะเป็น ควรจะเกิดขึ้นในสังคม

จากเหตุผลดังกล่าวแล้วนี้ สิ่งอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุมากกว่าผู้ปกครองของตน

4.4 นักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพแต่ละด้านไม่แตกต่างจากผู้ปกครองของตน

สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงนั้น นอกจากจะได้รับการยอมรับนับถือจากสังคมแล้ว ยังมีโอกาสเลือกอาชีพได้มาก ทั้งอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ดี มีความก้าวหน้าในการทำงาน และจากการที่มีความรู้สูง จึงมีโอกาสดำเนินชีวิตด้วยความสามารถในการช่วยเหลือชุมชนหรือสังคมได้มาก

1. อนึ่ง ผู้ที่มีการศึกษาสูงนั้น เมื่อแต่งงานแล้วย่อมจะพยายามเรียนรู้ชีวิตครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีบุตร ก็จะพยายามเรียนรู้วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาแก่เด็กของตนได้ นอกจากนี้แล้วผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง ย่อมจะเข้าใจได้ดีว่าการเลือกอาชีพนั้น เราอาจจะไม่สามารถเลือกได้ตามใจ เพราะมีการแข่งขันกันมาก ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองจึงให้การอบรมดูแลในด้านการเลือกอาชีพอย่างไม่แนะนำ หรือบังคับให้บุตรหลานสนใจในสิ่งที่ตนต้องการแต่อย่างเดียว แต่จะให้พิจารณาหลาย ๆ อาชีพ และให้ความสำคัญต่ออาชีพหลาย ๆ ประเภท สิ่งอาจจะทำให้ให้นักเรียนได้รับค่านิยมจากพ่อแม่ในการพิจารณาเลือกอาชีพ ซึ่งจากผลการศึกษาของ เรมอนด์ (Ramond 1974 2021-A) พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากบ้านที่มีพื้นฐานทางการศึกษาของผู้ปกครองสมบูรณ์เมื่อปีในโรงเรียน มีความสามารถในการเลือกอาชีพ และสามารถเรียนได้ระดับ B ขึ้นไป และพบว่าผู้ปกครองมีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญในการเลือกอาชีพในระดับวิทยาลัย ทำให้บรรลุผลและก้าวไปไกลในการศึกษาชั้นสูงต่อจากระดับมัธยมศึกษา ซึ่งนับว่าผลการศึกษาของ เรมอนด์ ดังกล่าว ช่วยสนับสนุนการอธิบายให้เห็นชัดเจนว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงมีส่วนส่งเสริมและแนะนำให้บุตรหลานของตนมีโอกาสประสบผลสำเร็จในทางการเรียนและการเลือกอาชีพ

ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงนั้น นอกจากจะเป็นแบบอย่างที่ดีของตนขึ้นแล้ว ยังมีความพร้อมที่จะสนับสนุนเด็กของตน ทั้งในลักษณะทุนทรัพย์ และการให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามที่มุ่งหวังได้

ดังนั้น การที่พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาสูง มีค่านิยมในอาชีพทุกด้าน คล้อยตาม หรือไม่แตกต่างจากผู้ปกครองของตนนั้น จึงสอดคล้องกับเหตุผลที่กล่าวไว้แล้ว

5. พิจารณาตามตัวแปรความเกรงใจ

5.1 นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง มีค่านิยมในอาชีพแต่ละด้านไม่แตกต่างจากผู้ปกครองของตน

ผลการศึกษาดังกล่าวอาจจะอธิบายได้ว่า บุคคลที่มีความเกรงใจสูง ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพของความนอบน้อมถ่อมตน เรียบร้อย มีความเกรงขามผู้ใหญ่ และที่เห็นได้ชัดคือ บุคคลประเภทนี้มักจะไม่ค่อยกล้าคัดค้านทำในสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นผิดหวัง ด้วยเกรงว่าจะเสียสัมพันธไมตรีต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าบุคคลที่มีความสัมพันธ์ด้วยนั้น มีฐานะสูงกว่าทั้ง ขวัญ ฤทธิ หรือเป็นบุคคลที่มีความผูกพันสนิทกันมาก เช่น พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์ พี่ เพื่อน เป็นต้น ก็ยิ่งมีความเกรงใจมากขึ้น

นอกจากนี้แล้วการแสดงพฤติกรรม ตลอดจนความคิดเห็นของผู้ที่มีความเกรงใจสูงนั้น โดยทั่วไปแล้วจะเป็นไปในแนวทางเดียวกับบุคคลที่ใกล้ชิดด้วย ดังจะเห็นได้จาก ผลการศึกษาของ วิราพร เทพวิระพงศ์ (วิราพร เทพวิระพงศ์ 2514 : 170 - 186) ที่พบว่า บุคคลที่มีความเกรงใจสูง จะแสดงความคิดเห็นคล้อยตาม ความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม และผู้อาวุโส มีอิทธิพลต่อบุคคลที่มีความเกรงใจสูงอย่างเห็นได้ชัด ในทำนองเดียวกับที่ ดำรง คำกรวิมล (ดำรง คำกรวิมล 2516 : 66 - 67) และ นรินทร์ ลุ่ยฮาไพจิตร (นรินทร์ ลุ่ยฮาไพจิตร 2518 : 39) ได้ทำการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีความเกรงใจสูง มีพฤติกรรมการทำตามมากกว่ากลุ่มที่มีความเกรงใจต่ำ

อนึ่ง ในการเลือกอาชีพของนักเรียนนั้น ส่วนใหญ่มักจะได้รับอิทธิพลจากหลาย ๆ ด้าน เช่น สังคม ครู เพื่อน ๆ รวมทั้ง พ่อแม่ด้วย ดังนั้น การเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแล้ว ผู้ปกครองก็เป็นบุคคลที่มีความสำคัญมาก เพราะอยู่ใกล้ชิด ซึ่งอาจจะทำให้นักเรียนรับเอา

กำหนดมาเป็นของตนเองได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น ก็ยังมีแนวโน้มจะรับเอาค่านิยมจากผู้อาวุโสมากด้วย สิ่งที่ทำให้พบว่า นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพทุกด้านคล้ายตามผู้ประกอบการของตน

5.2 นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรศาสตร์ สื่อ และ ความก้าวหน้า มากกว่าผู้ประกอบการของตน

เนื่องจากว่าบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในอาชีพ เป็นที่ยอมรับและยกย่อง ตลอดจนมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานนั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นสนใจในการทำงานอย่างจริงจัง ซึ่งตรงกับบุคลิกลักษณะของผู้ที่มีความกระตือรือร้น ดังที่ผลการศึกษาของ วิราพร เทพวิระพงศ์ (วิราพร เทพวิระพงศ์ 2514 : 185 - 186) อธิบายไว้ว่า ผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง คล่องแคล่ว และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความพอใจ สู้ทนนาน และการแสดงความสามารถในการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงมีแนวโน้มว่านักเรียนที่มีความกระตือรือร้น จะมีความสนใจในอาชีพที่มีโอกาสได้ศึกษาหรือฝึกฝน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้สูงขึ้น มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานให้ก้าวหน้า และได้รับการยกย่องและยอมรับจากผู้อื่นในอาชีพนั้น

จากที่กล่าวมาแล้วนี้ สิ่งน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้พบว่า นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้าน เกษตรศาสตร์ สื่อ และ ความก้าวหน้า มากกว่าผู้ประกอบการของตน

5.3 นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้าน ความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ประกอบการของตน

สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าบุคคลที่มีความกระตือรือร้น มีบุคลิกภาพที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และสนใจในเรื่องการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิราพร เทพวิระพงศ์ (วิราพร เทพวิระพงศ์ 2514 : 185 - 186) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน

มีข้อน่าสังเกตว่าบุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ก็ย่อมจะทำงานด้วยความเต็มใจ มีความสุข ถึงแม้ว่างานที่ทำได้ต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วน และความรับผิดชอบมาก นอกจากนี้ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมุ่งทำงานให้ประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าจะต้องใช้ความพยายาม

อย่างมาก เพราะทำงานสำเร็จแล้ว บ่อมตอบสนองความพอใจตนเอง อีกทั้งช่วยให้เกิดความภาคภูมิใจ และมั่นใจในตนเองมากขึ้น

อนึ่ง การที่บุคคลจะทำงานให้ประลัผลสำเร็จนั้น นอกจากควรจะมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน รวมทั้งมีความมั่นใจในตนเอง และความเพียรพยายามในการทำงานแล้ว ยังต้องรู้จักวางแผนงาน และมีระเบียบแบบแผนในการดำเนินงาน โดยที่บุคคลนั้นกำหนดแนวทางและระยะเวลาของการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้า ตลอดจนมีความละเอียดถี่ถ้วน พิถีพิถันในการทำงานด้วย สิ่งจะช่วยให้งานสำเร็จตามเป้าประสงค์

ด้วยเหตุนี้ บุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ เชื้อมั่นในตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน บ่อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของความมีระเบียบแบบแผนด้วย ซึ่งอาจส่งผลให้พบว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ปกครองของตน

5.4 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่านักเรียนของตน

อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วว่า บุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ จะมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของความมีระเบียบแบบแผน กล่าวคือ มีลักษณะ ชอบวางแผน กำหนดระยะเวลาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ และละเอียดถี่ถ้วนพิถีพิถันในการทำงาน ดังนั้น จึงต่างจากผู้ที่มีความมีอิสระในการทำงาน ซึ่งมีลักษณะไม่เคร่งครัดกับรูปแบบวิธีการหรือเวลา มาก แต่ชอบความสะดักสบาย ชอบที่ได้เสียทำมาน้อยตามความพอใจของตน

ด้วยเหตุนี้จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ปกครองของตนนั้น ซึ่งอาจส่งผลให้พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่านักเรียนของตน

6 พิจารณาตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่าผู้ปกครองของตน

ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนใหญ่จะมีความกระตือรือร้น รักความก้าวหน้า และสนใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ดังนั้น ในการวางแผนเลือกอาชีพของนักเรียน ก็ย่อมจะต้องคำนึงถึงอาชีพที่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปได้อีก หรือมีโอกาสได้รับการฝึกฝนอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้สูงขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้มีผลการศึกษาของเพอร์โรน (Perrone, 1965 : 248 - 252) สันนิษฐานไว้เช่นเดียวกันว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เลือกคำนิยมในอาชีพด้านที่สร้างความพอใจส่วนตัวมาให้ ทั้งยังต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปอีก

อนึ่ง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้น มักจะได้รับการยกย่อง ชมเชยจากครู อาจารย์ และเพื่อน ๆ ในโรงเรียน สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งอาจเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนต้องการประกอบอาชีพที่มีเกียรติที่คนทั่วไปรู้สึก ให้การยกย่อง และยอมรับ ตลอดจนอีก

จากเหตุผลดังกล่าวแล้วย่อมจะทำให้พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่าผู้ประกอบการของตน

6.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านการทำงานกับธรรมชาติ และวิถีกว่าผู้ประกอบการของตน

ผลการศึกษาดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีความรับผิดชอบ และเป็นผู้สนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ ทั้งจาก โรงเรียน สื่อมวลชน และสังคม ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ ได้กว้างขวาง และลึกซึ้งในเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาตินั้น นอกจากนักเรียนได้เข้าชั่งกับผลประโยชน์ของธรรมชาติต่อมนุษย์แล้ว ยังได้รับรู้ถึงภัยพิบัติที่เกิดกับธรรมชาติ ตลอดจนผลเสียหายที่จะเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งโดยมากเป็นเด็กฉลาด ย่อมมองเห็นคุณค่าของธรรมชาติ และต้องการอนุรักษ์รักษาธรรมชาติ ดังนั้น จึงมีแนวโน้มว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะนิยมอาชีพที่มีโอกาสได้รักษาความงามของธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป มากกว่าผู้ประกอบการของตน

6.3 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่าผู้ประกอบการของตน

สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับปัจจัยหลายประการ ซึ่งนอกจากปัจจัยทางด้านสติปัญญาแล้ว ยังมีปัจจัยด้านอื่นอีก อาทิ ความขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบแบบแผนในการเรียน เป็นต้น สำหรับในที่นี้จะขออธิบายแต่เฉพาะปัจจัยด้านความมีระเบียบแบบแผน กล่าวคือ การเรียนให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี หรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้น จะต้องรู้จักจัดระเบียบแบบแผนในการเรียน นับตั้งแต่การจัดเวลาในการดูหนังสือ เตรียมบทเรียน ทำการบ้าน ทบทวนบทเรียน และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สิ่งต่าง ๆ นี้ต้องปฏิบัติอย่างพิถีพิถันและสม่ำเสมอ ซึ่งในเรื่องนี้มีผลการวิจัยที่สนับสนุนไว้เช่นเดียวกัน โดย วิรุทธิ์ ทองอำภา (วิรุทธิ์ ทองอำภา 2522 : 166) กับ เกิบฮาร์ทและ ฮอยท์ (Gebhart and Hoyt, 1958 : 125 - 128) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ด้านความต้องการเป็นระเบียบ

จากเหตุผลดังกล่าวแล้วย่อมจะทำให้พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ปกครองของตน

6.4 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านกาบริการสังคม และการทำงานกับบุคคล และด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ มากกว่านักเรียนของตน

ผลการศึกษาดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า ผู้ปกครองมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และการประกอบอาชีพมาแล้ว จึงตระหนักดีว่า การเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยการบริการสังคม ย่อมจะทำให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ ในสังคม ดังที่ นิภา นิรยาณ (นิภา นิรยาณ 2520 : 111) อธิบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า บุคคลมีเหตุผลใจทางสังคมในด้านความต้องการที่จะมีเพื่อนฝูง ความต้องการความรัก ความต้องการเป็นที่ยกย่องนับถือ สำหรับการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นนั้น นอกจากทำให้มีโอกาสส่งเสริมนักสังคมกับผู้อื่นแล้วยังช่วยให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

อีกประการหนึ่ง ผู้ปกครองมีภาระรับผิดชอบด้านครอบครัว จึงย่อมจะคำนึงถึงความมั่นคงในอาชีพ ซึ่งหมายถึง การมีรายได้ดี มีสวัสดิการช่วยเหลือ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน เป็นต้น ควบคู่ไปกับการตอบสนองด้านความพอใจส่วนตัวดังกล่าว

6.5 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระ มากกว่าผู้ปกครองของตน

อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางส่วนใหญ่ อยู่ในความหล่อเลี้ยงดูแลจากครูและผู้ปกครองน้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ซึ่งเป็นเพราะว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีผลการเรียนไม่เด่นเท่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จึงไม่ได้อยู่ในความคาดหวังสูง และไม่จำเป็นต้องได้รับการกวตั่นด้านการเรียนเท่ากับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ / ดังนั้น การที่ไม่ต้องอยู่ในความควบคุมมากดังกล่าว จึงอาจทำให้นักเรียนรู้สึกพอใจกับสภาพความเป็นอิสระของตนเอง และอาจส่งผลต่อความต้องการเลือกอาชีพที่ตนมีโอกาสดำเนินการได้รับความพอใจทางด้านอิสระได้เช่นกัน ซึ่งน่าจะเป็นเหตุผลอย่างเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระมากกว่าผู้ปกครองของตน

6.6 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า มากกว่าผู้ปกครองของตน

สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนใหญ่จะได้รับการยกย่องและยอมรับนับถือด้านความสามารถทางการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีกว่า จากความรู้สึกต่อกันว่าผู้อื่นในเรื่องการเรียนดังกล่าว นั้นอาจเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าในเรื่องราวการเรียน เพื่อเป็นการเรียกร้องความนิยมยกย่องมาสู่ตน เหมือนดังที่ผู้อื่นได้รับมาแล้ว

ดังนั้น การที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เลือกที่จะประกอบอาชีพที่มีเกียรติ มีชื่อเสียง และมีโอกาสได้รับการยอมรับนับถือจากคนทั่วไปนั้น จึงอาจเป็นการแสดงออกทางหนึ่ง เพื่อชดเชยความรู้สึกมีปมด้อยของตน ดังเช่นผลการศึกษาของ สุ่มทร นุชนาถ (สุ่มทร นุชนาถ 2514 : 99 - 100) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมสูงต่ออาชีพที่มีเกียรติและความก้าวหน้า

จากเหตุผลดังกล่าวแล้วนี้ จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า มากกว่าผู้ปกครองของตน

6.7 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้าน

ความสามารถมากกว่านักเรียนของตน

ดังเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า บุคคลที่ประสบผลสำเร็จต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมก่อให้เกิดกำลังใจ ความภาคภูมิใจ และความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลต้องประสบความล้มเหลวในสิ่งใด ย่อมก่อให้เกิดความผิดหวัง ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในตนเอง ทำนองเดียวกับที่ผลการศึกษาของ เกิบฮาร์ท และ ฮอยท์ (Gebhart and Hoyt. 1958 125 - 128) ที่กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถน้อย ในด้านการศึกษา มีผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

ด้วยเหตุนี้จึงมีแนวโน้มที่เป็นไปได้ไม่น้อยว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะนิยมอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ซึ่งอาจส่งผลให้พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนของตน

✓ ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพของนักเรียน

✓ 1. พิจารณาตามตัวแปรเพศ

1.1 นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่านักเรียนชาย

ผลการวิจัยดังกล่าวอาจจะอธิบายได้ว่า สังคมไทยในอดีตนั้นส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อบุตรชาย เพราะเห็นว่าจะเป็นผู้สืบสกุลของครอบครัว ดังนั้น สังคมจึงบุตรชายให้ค่าเรียนหนังสือ ส่วนบุตรหญิงเน้นให้การฝึกอบรมงานบ้านงานเรือน ต่อมาในระยะหลัง ผู้หญิงมีโอกาสดำเนินการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้ผู้หญิงมีโอกาสดำเนินการศึกษาในแขนงวิชาต่าง ๆ ได้รับปริญญาสูงส่งมากขึ้น มีโอกาสได้ประกอบอาชีพทั้งที่เป็นแพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักกฎหมาย ตลอดจนแขนงวิชาอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงมีบทบาทในอาชีพที่มีเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้าไม่ด้อยกว่าชาย สิ่งเหล่านี้จึงอาจเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนหญิงต้องการประกอบอาชีพในด้านที่มีเกียรติและก้าวหน้าสูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาของ เรโนลด์ (Renold. 1970 3868-A) ซึ่งพบว่าผู้หญิงทั้งหมดมีความหวังต่ออาชีพที่สูงส่งและมีเกียรติ ในทำนองเดียวกับที่

ผลการศึกษาของ ดิบบอย และ แอนเดอร์สัน (Dipboye and Anderson. 1959 . 121 - 124) ที่พบว่า นักเรียนหญิงจะเลือกคำนิยามในอาชีพด้านความมีเกียรติในสังคม สำหรับการวิจัยในเมืองไทยนั้นพบว่า จิตรอารี เนตรหิน (จิตรอารี เนตรหิน 2513 . 74 - 75) ได้ผลการศึกษาเช่นเดียวกันคือ นักเรียนหญิงมีคำนิยามในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่านักเรียนชาย

ดังนั้น การที่พบว่านักเรียนหญิงมีคำนิยามในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่านักเรียนชายในครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวแล้ว

1.2 นักเรียนหญิงมีคำนิยามในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคลมากกว่านักเรียนชาย

สาเหตุอาจเนื่องมาจากธรรมชาติของเพศหญิง มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย มีความนุ่มนวลอ่อนหวาน ง่ายเจรจา ชอบบริการและเอาอกเอาใจผู้อื่น ทำให้เข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ดังที่ เอ็ดเวิร์ด (Edwards. 1959 . 10) ศึกษาพบว่าเพศหญิงมีความต้องการยกย่องผู้อื่น ความต้องการมีมิตรสัมพันธ์ ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น การยอมรับผิด และการช่วยเหลือผู้อื่น จากบุคลิกลักษณะดังกล่าว จึงมีแนวโน้มว่าเพศหญิงจะนิยมอาชีพที่มีโอกาสให้บริการสังคม และทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ

อีกประการหนึ่ง บุคลิกลักษณะ จุบนิสย์ชอบบริการช่วยเหลือผู้อื่นของผู้หญิงนั้น จะพบได้ว่า สังคมและการกำหนดบทบาทหน้าที่ในครอบครัวมีอิทธิพลอยู่ด้วยมาก ดังจะเห็นได้ว่าในขณะที่ฝ่ายชาย มีหน้าที่ออกไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ฝ่ายหญิงอยู่บ้านเพื่อดูแลจัดหาอาหาร สักบ้านเรือน เลี้ยงดูบุตร ส่วนเด็กหญิงก็จะได้รับการฝึกหัดให้เรียนรับบทบาทดังกล่าวด้วยเช่นกัน

จากลักษณะทางธรรมชาติ ตลอดจนประสบการณ์และการฝึกหัดดังกล่าวจึงอาจจะ เป็นสาเหตุให้นักเรียนหญิงมีแนวโน้ม สนใจอาชีพที่ให้บริการสังคม ดังที่ พรรณราย นิ่มขุนทด (พรรณราย นิ่มขุนทด 2512 : 30) ศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และพนักงานต่าง ๆ มากที่สุด

ดังนั้นการที่พบว่า นักเรียนหญิงมีคำนิยามในอาชีพด้านการบริการสังคม และการทำงานกับบุคคลมากกว่านักเรียนชาย จึงสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และยังสอดคล้องกับ

ผลการศึกษาของ ประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 74) และ หวัน ประพาน (หวัน ประพาน 2516 : 73) พบว่านักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคม มากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้แล้วผลการวิจัยครั้งนี้ยังได้ผลตลึงเดียวกับของ ศิตรอารี เนตรหิน (ศิตรอารี เนตรหิน 2513 : 74 - 75) และของ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 : 104) อีกด้วย

1.3 นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนชาย

ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันมีภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้น การอาศัยรายได้จากฝ่ายชาย เพื่อนำมาเลี้ยงดูครอบครัว ยังไม่เป็นการเพียงพอ จึงมีแนวโน้มว่าผู้หญิงออกทำงานนอกบ้านมากขึ้น เพื่อช่วยเหลือครอบครัว แต่ก็ยังปรากฏว่าผู้หญิงมีความเสียเปรียบในเรื่องงานอาชีพอยู่มาก จากความไม่เสมอภาคในการได้ตำแหน่งการงานและรายได้ โอกาสในการเข้าทำงานในบริษัท ห้างร้านเอกชน ต่าง ๆ ก็จะได้รับเพศชายมากกว่าเพศหญิง

สำหรับผู้หญิงที่ได้รับตำแหน่งที่ต้องรับผิดชอบสูง ก็มักจะถูกมองจากผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ด้วยความหวาดระแวง อย่างขาดความมั่นใจอยู่เสมอว่าจะบริหารงานได้ไม่เท่าที่ผู้ชายทำ หรือเกรงว่าจะใช้อำนาจในการบริหารงาน การตัดสินใจไม่ดี ทำผู้ชาย ดังนี้ เป็นต้น

ทางด้านครอบครัวก็ยังคงอาจจะเป็นปัญหา เนื่องจากประเพณี และทัศนคติที่ดั้งเดิมของสังคมไทย ที่ยังยึดถือว่าผู้หญิงต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการทำงานบ้านและการเลี้ยงดูบุตร ผู้หญิงจึงต้องแบ่ง เวลาให้ถูกต้องระหว่างงานบ้านและงานในที่ทำงาน

นอกจากนี้ยังมีลักษณะทางธรรมชาติของเพศหญิง เช่น การตั้งครรภ์ ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ปัญหาทางด้านอารมณ์และนิสัยเฉพาะของเพศหญิง เช่น การคิด เล็กคิดน้อย ความอ่อนไหวของอารมณ์

สิ่งเหล่านี้ อาจจะทำให้ผู้หญิงรู้สึกมีความมั่นคงในอาชีพน้อย การที่พบว่านักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนชายนั้น จึงแสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงตระหนักในความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว

1.4 นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความ เป็นอิสระมากกว่านักเรียนชาย

สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า ในสมัยก่อนผู้หญิงมีโอกาสดำเนินการความคิดเห็นตลอดจนสมาคมกับผู้อื่นได้น้อย เนื่องจากต้องรับภาระดูแลงานบ้าน โดยมีฝ่ายชายเป็นผู้ออกไปประกอบอาชีพ และถึงแม้จะมีการประกอบอาชีพจากฝ่ายหญิงบ้างก็เป็นเพียงการช่วยเพื่อเกื้อหนุนครอบครัว หรือช่วยเหลือสามีเท่านั้น แต่จะไม่ประกอบอาชีพโดยอิสระ

ในปัจจุบันผู้หญิงมีแนวโน้มออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านมากขึ้น เพราะสภาพเศรษฐกิจบังคับ การออกไปทำงานนอกบ้าน ทำให้ผู้หญิง เริ่มมีบทบาทและฐานะทางสังคมทัดเทียมกับชายมากขึ้น มีอิสระในการใช้จ่ายและร่วมปรึกษาในปัญหาสำคัญของครอบครัวกับฝ่ายชาย นอกจากนี้แล้วยังทำให้ผู้หญิงมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีโอกาสดำเนินการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีอิสระมากขึ้น

อย่างไรก็ตามสำหรับหญิงที่ยังไม่มีงานทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ยังอยู่ในวัยเรียนนั้น ยังคงได้รับการดูแลจากครอบครัวอย่างเข้มงวดกว่าผู้ที่ออกไปประกอบอาชีพแล้ว หรือมากกว่าฝ่ายชาย ดังที่ อุดม ส้าอาจศกุล (อุดม ส้าอาจศกุล 2519 : 56) อธิบายไว้ว่า ลักษณะทางวัฒนธรรมไทย เปิดโอกาสให้ฝ่ายชายมีอิสระมากกว่าผู้หญิง โดยที่ผู้หญิงมักจะถูกควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

จากประสบการณ์ดังกล่าวแล้วย่อมจะเป็นแรงจูงใจและองค์ประกอบอย่างสำคัญที่ทำให้พบว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความเป็นอิสระมากกว่านักเรียนชาย

1.5 นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่านักเรียนชาย

อาจเนื่องมาจากเพศหญิงมีลักษณะทางธรรมชาติที่ชอบรักสวยรักงาม รักความสะอาด มีความละเอียดถี่ถ้วน พิถีพิถันกว่าเพศชาย ดังที่ ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และคนอื่น ๆ (ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และคนอื่น ๆ 2510 : 115) อธิบายไว้ว่า โดยทั่วไปแล้ว เด็กหญิงมีความอดทนและละเอียดถี่ถ้วนกว่าเด็กชาย

นอกจากนี้แล้วประสบการณ์จากสังคมและการอบรมเลี้ยงดูที่มีส่วนปลูกฝังให้ผู้หญิงมีความละเอียดถี่ถ้วน และมีระเบียบในการทำงาน ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้หญิงได้รับการฝึกให้ทำงานในบ้านอย่างเป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อย แม้แต่ในโรงเรียนก็มีการฝึกงานที่ต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนให้กับผู้หญิง เช่น ศึกษาดอกไม้ เย็บปักถักร้อย เป็นต้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ อุดม ส้าอาจศกุล (อุดม ส้าอาจศกุล 2519 : 56) อธิบายไว้ว่า ผู้หญิงมักจะถูกควบคุมดูแลอย่าง

ใกล้ชิด ให้ปฏิบัติอยู่ในระบบแบบแผนมากกว่าผู้ขาย เพื่อให้ได้บุคลิกกลมเป็นกุลสตรีไทย อนึ่ง มีข้อน่าสังเกตว่าผู้หญิงต้องมีความระมัดระวังมากกว่าผู้ขายในการที่ปฏิบัติตนให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวัง เช่น ในเรื่องความประพฤติ การแต่งกาย การมีสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ เป็นต้น ในเรื่องนี้ กรุณา กิจยพันธ์ (กรุณา กิจยพันธ์ 2517 : 85) กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า เด็กหญิงได้รับการยอมรับจากสังคมค่อนข้างยาก จึงพยายามที่จะปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มากกว่า เพื่อที่จะให้สังคมยอมรับตนเองมากขึ้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ผู้หญิงต้องพยายามปฏิบัติให้อยู่ในระบบแบบแผนมากกว่าผู้ขาย

ด้วยเหตุนี้การที่พบว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่านักเรียนชาย จึงนับว่าสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวแล้ว และได้ผลตรงกับการวิจัยของ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 : 105) ด้วยเช่นกัน

1.6 นักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ มากกว่านักเรียนหญิง

ผลการวิจัยดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า ลักษณะทางธรรมชาติของเพศชายมีความเข้มแข็ง ความเด็ดเดี่ยว มีความคิดลุ่มลึก และมีการตัดสินใจดีกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ ประสพการณ์จากสังคมและการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวก็มุ่งปลูกฝังให้ผู้ชายตระหนักว่าเป็นเพศที่แข็งแกร่ง มีความกล้าหาญ กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อให้เป็นผู้นำของครอบครัวได้ จึงมักจะพบได้เสมอว่า ผู้นำส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เปรมจิต ทศตะ (เปรมจิต ทศตะ 2516 : 66 - 71) ซึ่งพบว่า นักเรียนชายมีความเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนหญิง ในทำนองเดียวกับที่ วิรุฬห์ ทองอำภา (วิรุฬห์ ทองอำภา 2522 : 169) และ ประเวทย์ สันทรรัตน์ (ประเวทย์ สันทรรัตน์ 2516 : 70 - 71) ได้ศึกษาพบว่า เพศชายมีความต้องการ มีอำนาจเหนือผู้อื่นมากกว่าเพศหญิง เพราะเพศชายมีความเข้มแข็ง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีเหตุผล เป็นผู้นำของครอบครัวได้

จากสาเหตุดังกล่าวแล้วย่อมทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่านักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนหญิง และนับว่าได้ผลสอดคล้องกับการวิจัยของ คูเกอร์ (Cooker, 1972 : 6121) ฉัตรอารี เนตรหิน (ฉัตรอารี เนตรหิน 2513 : 74 - 75) และ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 : 105)

1.7 นักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่านักเรียนหญิง

ดังได้กล่าวแล้วว่า เพศชายมีลักษณะโดยทั่วไปแข็งแรง กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความเป็นผู้นำมากกว่าเพศหญิง อีกประการหนึ่ง สังคมให้การยอมรับและยกย่องผู้ชายว่าเป็นผู้นำของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยมีความเชื่อในลักษณะดังกล่าวนี้มาก ด้วยเหตุนี้ผู้ชายจึงควรเป็นผู้ที่มีความสามารถเพื่อให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวังไว้ ดังที่ เอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1959 : 10) ศึกษาพบว่า เพศชายมีความต้องการความสัมฤทธิ์ผล การพึ่งตนเอง มากกว่าเพศหญิง จากการศึกษาของ เอ็ดเวิร์ดดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า เพศชายต้องการแสดงความสามารถช่วยเหลือตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง และต้องการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้จากการศึกษาของ หวัน ประพาน (หวัน ประพาน 2516 : 69) และประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 74) พบว่านักเรียนชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับการศานและวิทยาศาสตร์ การศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนชายต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้สติปัญญาและความสามารถ

ด้วยสาเหตุดังกล่าวแล้ว จึงอาจส่งผลให้ได้ผลการวิจัยครั้งนี้ว่านักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่านักเรียนหญิง

2 พิจารณาตามตัวแปรความเกรงใจ

2.1 นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้สูงกว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

ซึ่ง เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่าภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันอยู่ในสภาพที่ค่าครองชีพสูงขึ้นกว่าเดิมมาก และมีแนวโน้มจะทวีสูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น ผู้ที่ต้องแข่งขันเพื่อให้อยู่รอดในสภาพสังคมเช่นนี้ได้นั้น จึงต้องเป็นบุคคลที่รู้จักพึ่งตนเอง มีความขยันขันแข็ง คล่องแคล่ว มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสนใจต่อการทำงานอย่างจริงจัง ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับบุคลิกลักษณะของผู้ที่มีความเกรงใจต่ำ นอกจากนี้บุคคลที่มีความเกรงใจต่ำย่อมกล้าแสดงออกว่าต้องการอาชีพที่มีรายได้สูง เพื่อสนองความต้องการของตนเองมากกว่าบุคคลที่มีความเกรงใจสูง ซึ่งไม่ค่อยแสดงออก ดังที่ วิราพร เทพวิระพงษ์ (วิราพร เทพวิระพงษ์ 2514 : 185 - 186) กล่าวว่าไว้ว่า บุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ มีลักษณะพึ่งตนเอง กล้าแสดงออก มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มากกว่าบุคคลที่มีความเกรงใจสูง

ด้วยเหตุนี้ จึงมีแนวโน้มว่าบุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ จะนิยมอาชีพที่มีรายได้มาก แม้จะต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้น หรือต้องใช้ฝีมือ ความคิด ความสามารถในการทำงานมากก็ตาม ดังนั้น การพบว่านักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง จึงสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว

2.2 นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

เนื่องจากบุคคลที่มีความเกรงใจสูงมีบุคลิกภาพของความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบร้อย เกรงขามผู้ใหญ่ ไม่กล้าคิดไม่กล้าทำในสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นผิดหวัง จึงเห็นได้ว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ จะไม่นิยมความมีอำนาจและมีลักษณะการเป็นผู้นำน้อย ซึ่งแตกต่างกันลักษณะของบุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ ซึ่งมีบุคลิกภาพ เชื้อมั่นในตนเอง กระตือรือร้น กล้าแสดงออก ตัดสินใจเด็ดเดี่ยว ชอบพึ่งตนเอง อันเป็นบุคลิกภาพที่มีส่วนสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำ ดังที่ วิราพร เทพวีระพงศ์ (วิราพร เทพวีระพงศ์ 2514 : 185) ศึกษาพบว่าบุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ แสดงความเป็นผู้นำดีกว่าบุคคลที่มีความเกรงใจสูง

จากสาเหตุดังกล่าวจึงมีแนวโน้มว่านักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำจะนิยมอาชีพที่มีลักษณะเหล่านี้มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง นั่นคือ อาชีพที่มีโอกาสจะได้เป็นหัวหน้า ถึงแม้ว่าจะต้องใช้ความพยายามมาก อาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อบุคคลหลาย ๆ คน อาชีพที่มีโอกาสได้เป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน อาชีพที่ตนเองเป็นผู้วางแผนงาน

ดังนั้น จึงมีเหตุผลที่เหมาะสมที่จะกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

2.3 นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถ มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าบุคลิกภาพที่แตกต่างกันของผู้ที่มีความเกรงใจต่างกัน ดังจะเห็นได้จากผู้ที่มีความเกรงใจสูงนั้นมีพฤติกรรมที่ตั้งอยู่บนความพยายามที่จะรักษาไว้ ซึ่งมิตรภาพและไมตรี โดยจะไม่กล้าทำในสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นผิดหวัง แสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน และคล้อยตามผู้อื่น ส่วนผู้ที่มีความเกรงใจต่ำ มีพฤติกรรมที่มุ่งความสำเร็จ โดยจะทำในสิ่งที่ตนคิด

โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่นมากนัก กล้าแสดงออก มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ต่ำกว่าบุคคลที่มีความเกรงใจสูง อนึ่ง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะมีความต้องการ และพยายามอย่างสูง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่กระทำ ดังเช่นที่ ประสาท อิศรปรีดา (ประสาท อิศรปรีดา 2522 : 22) อธิบายไว้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จ ในกิจกรรมต่าง ๆ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำในการทำงานอย่างมีอิสระ มีความพยายาม ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงส่งตามที่ตั้งใจ พฤติกรรม ของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็คือ ชอบทำสิ่งที่ยุ่งยากติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน มีความมานะ และรู้สึกสนุกกับกิจกรรมนั้น ๆ

ด้วยเหตุนี้จึงมีแนวโน้มว่า บุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ หรือบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงนั้น จะนิยมอาชีพในลักษณะที่ต้องใช้ความสามารถ ความพยายามอย่างสูง เกี่ยวกับการแข่งขัน ใช้ความคล่องแคล่วว่องไว ใฝ่ลัดปัญหา ฝีมือหรือการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ในการทำงานให้บรรลุผล

การที่พบว่านักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่า นักเรียนที่มีความเกรงใจสูง จึงสอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวแล้ว

2.4 นักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำ มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผน มากกว่านักเรียนที่มีความเกรงใจสูง

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าบุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ มีบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าบุคคลที่มีความเกรงใจสูง บุคลิกภาพดังกล่าวนี้มีส่วนสัมพันธ์ กับลักษณะความมีระเบียบแบบแผนอยู่ด้วยมาก กล่าวคือ การที่บุคคลจะบริหารงานให้ประสบความสำเร็จด้วยดีนั้น นอกจากบุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก มีความพยายาม สนใจงานที่ทำอันเป็นลักษณะของผู้นำ และผู้ที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงแล้ว ยังต้องมีระเบียบแบบแผนในการทำงาน นับตั้งแต่ การวางแผนงาน การกำหนด เป้าหมาย อุปกรณ์ งบประมาณ บุคลากร และจัดสรรงานให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของบุคลากร การทำงานที่มีระเบียบแบบแผนเช่นนี้ ช่วยให้ผู้บุคลากรทุกฝ่ายทำงานประสานกัน เกิดความคล่องตัว ในการดำเนินงาน ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว จึงมีแนวโน้มว่าบุคคลที่มีความกระตือรือร้น ซึ่งมีบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น จะนิยมอาชีพหรือลักษณะงานที่มีระเบียบแบบแผนด้วย และเป็นสาเหตุที่ทำให้พบว่า นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีระเบียบแบบแผนมากกว่านักเรียนที่มีความกระตือรือร้นสูง

3. พิจารณาตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้าน กิจการดีชื่อเสียง และความก้าวหน้ามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนใหญ่จะได้รับการยกย่องชมเชย เป็นที่ยอมรับและรู้จักของครู อาจารย์ และเพื่อน ๆ ในเรื่องความสามารถทางการเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในเกียรติของตนได้รับ และอาจเป็นผลให้นักเรียนปรารถนาที่จะประสพผลสำเร็จในอาชีพที่มีเกียรติและก้าวหน้า เพื่อที่จะได้รับการยกย่องชมเชย และการยอมรับนับถือ ดังตั้งที่ตนเคยได้รับ ดังที่ สุ่มทร นุชนาถ (สุ่มทร นุชนาถ 2514 99 - 100) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมสูงต่อวิชาชีพที่เรียนสำเร็จ ประกอบอาชีพที่ประจำช่นนิยม เป็นงานที่มีเกียรติ มีความก้าวหน้า

อีกประการหนึ่ง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสามารถที่จะศึกษาต่อไปในระดับสูงได้อีก และส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ที่สนใจการศึกษาหาความรู้มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ จึงมีแนวโน้มว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเลือกอาชีพที่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ ซึ่งเป็นแนวทางในการได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานได้สูงขึ้นอีกด้วย ดังเช่น ผลการศึกษาของ เพอร์โรน (Perrone, 1965 : 248 - 252) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เลือกค่านิยมในอาชีพด้านที่จะนำความพอใจส่วนตัวมาให้ ทั้งยังต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพื่อนำไปสู่จุดหมายหมายในชีวิตที่ตั้งไว้

จากสาเหตุดังกล่าวแล้วย่อมจะทำให้พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้าน กิจการดีชื่อเสียงและความก้าวหน้ามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ

3.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ

ดังเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า บุคคลที่จะเป็นผู้นำที่ดีนั้น นอกจากว่าควรเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกมีระเบียบแบบแผน และมีความรับผิดชอบแล้วยังควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในงานที่ตนจะเป็นผู้นำนั้นด้วย

จากลักษณะดังกล่าวนี้จึงเห็นได้ว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ย่อมมีโอกาสดำเนินการเป็นผู้นำได้มากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ เพราะเหตุว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนใหญ่เป็นผู้มีสติปัญญาดี มีความรู้ความสามารถ เป็นที่ชื่นชมยกย่องและยอมรับของเพื่อน ๆ ครู อาจารย์ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าแสดงออก ดังที่ เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1968 . 179) ศึกษาพบว่า นักเรียนประเภทเรียนดี มักจะเป็นบุคคลที่ครู อาจารย์ และเพื่อน ๆ รักใคร่ ให้การยอมรับ จึงมีโอกาสดำเนินการเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนประเภทเรียนอ่อน และในทำนองเดียวกันที่ แฟลเคอร์ดี และ รูลเชล (Flakerty and Reulzel 1965 unpage) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วย่อมจะพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ และนับว่าได้ผลการวิจัยตรงกับของ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 : 66) ในเรื่องเดียวกัน

3.3 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ

ผลการศึกษาครั้งนี้อาจจะอธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนใหญ่เป็นผู้มีสติปัญญาดี และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ความกระตือรือร้น พากเพียรในการเรียน และผลการเรียนที่ประสพผลสำเร็จเป็นอย่างดี นอกจากนี้ลินด์เกรน (ประสาธ อิศรปริศา 2522 : 22 อ้างอิงมาจาก Lindgren. 1967 unpage) ได้อธิบายว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้นจะมีความทะเยอทะยาน ชอบการแข่งขัน

และมีการพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีแนวโน้มว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะนิยมอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญา ใช้ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ถึงแม้ว่าจะต้องทำงานหนัก หรือต้องลอบแข่งขันเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ก็ตาม ซึ่งในเรื่องนี้ผลการศึกษาของ มอสเชอร์ (Moser. 1965 : 460 - 461) สนับสนุนไว้เช่นเดียวกันว่า นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงมักจะเลือกอาชีพชั้นสูงที่ต้องการฝึกฝนในระดับสูง ส่วนนักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำ จะเลือกอาชีพที่ต้องการการฝึกฝนด้านวิชาการเพียงเล็กน้อย

ดังนั้น การที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่านิยมในอาชีพด้านความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ จึงสอดคล้องกับเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว และสอดคล้องกับผลการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ของ ประมวล วิทยากร (ประมวล วิทยากร 2520 : 69)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1 จากการศึกษพบว่า นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้าน กีเยรติยคี่อเสี่ยงและความก้าวหน้ามากที่สุด ซึ่งเห็นได้ว่าสังคมมีบทบาทอย่างสำคัญต่อการเลือกมีค่านิยมในอาชีพด้านนี้ และโดยที่สังคมส่วนใหญ่มยังยึดถือปริญญาบัตร ว่าเป็นใบเบิกทางไปสู่อาชีพที่มีเกียรติและก้าวหน้า ทำให้มีแนวโน้มว่านักเรียนที่มีค่านิยมในอาชีพด้านนี้จะมุ่งศึกษาต่อไปเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในสายสามัญ

ด้วยเหตุนี้จึงน่าเป็นห่วงว่าในสภาพเศรษฐกิจสังคมที่บีบรัดด้วยภาวะค่าครองชีพที่ก้าวสูงขึ้นเรื่อย ๆ บุคคลจำเป็นต้องดิ้นรนแข่งขันเพื่อความอยู่รอดเช่นนี้ การเรียนในชั้นสูง ๆ เพื่อหวังว่าจะได้ประกอบอาชีพที่มีเกียรติและก้าวหน้าโดยไม่เรียนวิชาชีพติดตัวเลยนั้น อาจทำให้ผู้เรียนผิดหวังได้เนื่องจากจำนวนผู้จบการศึกษาในระดับสูงมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่การขยายตัวของหน่วยงานต่าง ๆ และรัฐวิสาหกิจ มีขอบเขตจำกัด จึงมีผลให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา

ดังนั้น ในการจัดการศึกษา จึงควรมีเป้าหมายให้ผู้จบการศึกษาทุกระดับสามารถประกอบอาชีพได้โดยอิสระ ด้วยการสอดแทรกวิชาชีพในการศึกษาทุกระดับ และมีการสอนวิชาชีพโดยเฉพาะ

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง จึงเห็นได้ว่าการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการเรียนทางอาชีพนั้น เป็นสิ่งจำเป็นและควรดำเนินการโดยเร่งด่วน

นอกจากนี้ควรพิจารณาปลูกฝังค่านิยมเพื่อให้บุคคลดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีประโยชน์ และเกื้อกูลกัน โดยเน้นว่าการประกอบอาชีพที่สุจริตใด ๆ ก็ถือว่าบุคคลได้ทำประโยชน์ให้สังคม เพราะถือว่าบุคคลทำหน้าที่ในการรับใช้สังคมแล้ว นั่นคืออาชีพที่สุจริตทุกอาชีพ มีเกียรติและมีคุณค่าต่อสังคมดุจเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม รัฐต้องสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจของอาชีพทุกอาชีพ เพื่อให้บุคคลมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพมากขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนที่มีความกระตือรือร้น มีค่านิยมในอาชีพทุกด้านไม่แตกต่างจากผู้ปกครองของตน กล่าวคือนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นมีค่านิยมในอาชีพคล้ายตามผู้ปกครองของตน ซึ่งอาจทำให้นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นบางคน เลือกอาชีพที่ขาดความเหมาะสมกับตนเอง จึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง และควรมีการฝึกให้นักเรียนรู้จักเกรงใจ ให้เหมาะสมกับกาละเทศะ อันจะเป็นหนทางให้นักเรียนรู้จักเลือกอาชีพที่ถูกต้องและเหมาะสมกับตนที่สุด ซึ่งอาจทำได้โดยใช้วิธีสอนเป็นกิจกรรมกลุ่ม หรือแทรกลงในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งฝึกให้นักเรียนมีบุคลิกที่เหมาะสม เป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และรู้จักพิจารณาอย่างมีเหตุผล

3. จากการศึกษารเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่พบว่ามีความแตกต่างกันนั้น แสดงให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมภายนอกครอบงำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อมวลชน และโรงเรียน มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ ความคิด ค่านิยม เกี่ยวกับอาชีพให้นักเรียน ด้วยเหตุนี้ทั้งโรงเรียนและสื่อมวลชน ควรตระหนักถึงบทบาทภาระหน้าที่ในการเสนอแนะความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอาชีพ ทั้งด้านสภาพการทำงาน ความก้าวหน้า และองค์ประกอบของอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับความสามารถ และคุณสมบัติของแต่ละบุคคล โดยทั้งนี้ในการเสนอแนะให้ควรรู้ทัน ควรเป็นไปอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง อนึ่ง ควรมีการปลูกฝังความคิดที่ว่า อาชีพสุจริตทุกประเภทนั้นมีเกียรติ และสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ หากบุคคลเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตน และได้ใช้ความเพียรพยายามในการประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต และสม่ำเสมอแล้ว

ก็สามารถจะสร้างฐานที่มั่นคงให้แก่ตนเองและครอบครัว ตลอดจนเป็นที่ยอมรับนับถือในสังคมได้ เช่นเดียวกับทุกอาชีพ

สำหรับทางโรงเรียนนั้น ควรมีบทบาทอย่างสำคัญในการช่วยเหลือให้นักเรียนมีค่านิยมในอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ทั้งนี้ควรจะทำอย่างสม่ำเสมอตลอดปี และควรเป็นไปอย่างกว้างขวาง ทั้งในรูปแบบการให้บริการแนะแนวโดยตรง และโดยการสอดแทรกลงในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท ซึ่งจะเห็นได้ว่า ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่องกัน

อนึ่ง ทางโรงเรียนควรทำหน้าที่ เป็นสื่อกลางประสานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง โดยทางโรงเรียน ควรมีการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้ปกครอง หรือโดยวิธีการเชิญผู้ปกครองมาประชุม เพื่อชี้แจงหรือร่วมปรึกษาหารือในบางวาระ เช่น วันปฐมนิเทศ วันอาชีพ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ซ้ำอีก เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน ตามตัวแปรเดิม คือ เชื้อชาติ อาชีพ ภูมิสำเนา และระดับการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาหาความสัมพันธ์ของค่านิยมในอาชีพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน
4. ควรมีการศึกษากับตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ระดับการศึกษาของนักเรียน บุคลิกภาพ ด้านอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น
5. ควรมีการปรับปรุงแบบสอบถาม ค่านิยมในอาชีพ โดยให้มีจำนวนข้อในแต่ละด้านเท่า ๆ กัน

๑

บรรณานุกรม

๑

๒

บรรณานุกรม

"กรมแรงงานคุ้มครองแรงงานเดือน" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 52 : 8 มิถุนายน 2523

กรุณา กิจชัยน์ ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน

และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินญาณินทร์ กค. ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2517, 112 หน้า จัดสำเนา

ก่อ สวัสดิ์พณิชย์ "ระบบค่านิยมที่จะเปลี่ยนแปลง" สยามรัฐรายวัน 3 เมษายน 2514

หน้า 8

กฤษณ์ ศรีสุทธีล่อต การศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ การรักษาหน้า และ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับนักเรียนไทยเชื้อสายจีน ใน

กรุงเทพมหานคร และจังหวัดภาคใต้ ปรินญาณินทร์ กค. ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

2516, 98 หน้า จัดสำเนา

ขสักรัย บุรุษพันธ์ ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย แพรวพญา 2515, 356 หน้า

คมเพชร ฉัตรสุกกุล บริการสนเทศ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2521, 232 หน้า

/ ฉัตรอารี เนตรดิน การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคศึกษา 11 ปีการศึกษา 2513 ปรินญาณินทร์ กค.ม

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 102 หน้า จัดสำเนา

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ อรงค์ เกียณส่ง ประชากรศึกษา ไทยวัฒนาพานิช

2521, 198 หน้า

ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ สังคมวิทยาชนบท โรงพิมพ์คุรุสภา 2515, 222 หน้า

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น รายงาน

การวิจัยฉบับที่ 18 ของสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก 2517, 136 หน้า

คำรง คำกรวิมล การทำตาม (Conformity) ของนักเรียนฝึกหัดครูชั้นประกาศนียบัตร

วิชาการศึกษา ปีที่ 2 ปรินญาณินทร์ กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516,

83 หน้า จัดสำเนา

ทองปลิว ช่มชื่น "ลักษณะบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมของคนไทย" มิตรศรี 12 : 9
มิถุนายน 2522

ทองห่อ วิทยาวัน การศึกษาเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างสังคมประเพณีและความ
เกรงใจของครอบครัวไทยกับครอบครัวจีน ปริญญาพันธ์ กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 110 หน้า อดล้าเนา

นรินทร์ ลืออำไพจิตร ความเกรงใจและขนาดของกลุ่มที่มีผลต่อการทำตาม ปริญญาพันธ์
กค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 46 หน้า อดล้าเนา

นิคม ตั้งคะพิภพ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวไทยและจีน ปริญญาพันธ์ กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 125 หน้า อดล้าเนา

นิภา นิธยาณ การปรับตัวและบุคลิกภาพ สติวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต พิมพ์ครั้งที่ 2
สารศึกษาการพิมพ์ 2520, 276 หน้า

บุหงา วชิระศักดิ์มงคล การศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ การรักษาน้ำ
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับนักเรียนไทยเชื้อสายจีน ใน
กรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคเหนือ ปริญญาพันธ์ กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 87 หน้า อดล้าเนา

บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ การวัดและประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎีและการประยุกต์ ภาควิชา
พื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พิมพ์ครั้งที่ 2
2521 ข., 415 หน้า

..... เอกสารประกอบการสอนสถิติการศึกษา ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521 ก., 128 หน้า

ประจวบ ประภาวงศ์ การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ
ในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ค.3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสม กับโรงเรียน
มัธยมสาขาลำัญย จังหวัดเชียงใหม่ ปริญญาพันธ์ กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2516, 107 หน้า อดล้าเนา

ประมวล วิทยากร / ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน

โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 132 หน้า อัดสำเนา

ประเวทย์ สันทรรัตน์ การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางบุคลิกภาพ 15 ด้าน ของนักเรียน

ฝึกหัดครู และนักเรียนเกษตรกรรมในจังหวัดอุดรธานี ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย

วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, '90 หน้า อัดสำเนา

ประลาท อิศร์ปรีดา จิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาค่ำลัตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2522, 153 หน้า

ประเสริฐ ฐิติงษ์ 'การศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 2

ปีการศึกษา 2517 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518,

125 หน้า อัดสำเนา

เปรมลิต ทศกะ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประมาณค่าตน ลักษณะความเป็นผู้นำ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสามารถในการแก้ปัญหาโดยใช้หลักการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ประสานมิตร 2516, 101 หน้า อัดสำเนา

เป็รื่อง สันดา การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคเหนือ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2519, 144 หน้า อัดสำเนา

พรรณราย นิยมขุนทด ความมีนิสัยสำคัญของบุคลิกภาพในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ในจังหวัดราชบุรี ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2512, 76 หน้า อัดสำเนา

มุกดา ศรีสงค์ ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทยและ

เด็กจีน ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 113 หน้า

อัดสำเนา

- "แรงงานหญิงยิ่งกว่านางทาส" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 57 . 38 กรกฎาคม 2523
- รังสรรค์ พิมพ์รุ่งพงษ์ "โอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 1 . 28 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2521
- "รัฐบาลกับปัญหาสินค้าราคาแพง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 3 40 - 41 กรกฎาคม 2523
- บุพเพทธิ กุศลสมบัติ ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 71 หน้า อุดลำนานา
ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และคนอื่น ๆ อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่ตำบลนาป่า
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รายงานการวิจัยฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า
เรื่องเด็ก โรงพิมพ์คุรุสภา 2510, 189 หน้า
- ลิขิต กาญจนภรณ์ สัมประสงค์ น่วมบุญถือ และ สุธีรัตน์ บุรณวิริยะ แนวความคิดเกี่ยวกับ
อุดมการณ์ในอนาคตของเยาวชนไทย ผลงานวิจัยสาขาปรัชญา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร 2521, 56 หน้า
- เลิศพร ภาระสกุล "การอบรมระเบียบสังคมของเยาวชนในประเทศไทย" เยาวชนไทย
หน้า 1 - 21 สถาบันวิจัยทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 140 หน้า
- วิราพร เทพวิระพงศ์ ความเกรงใจกับพฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 197 หน้า อุดลำนานา
- วิรุฬห์ ทองอ่ำภา องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพด้านความต้องการของนักเรียนชั้น ม.ศ. 5
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 214 หน้า อุดลำนานา
- วิรุฬห์ วิเชียรโชติ "สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ" วารสารจิตวิทยา สภาคม
จิตวิทยาแห่งประเทศไทย โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2513, 59 หน้า
- ศิริลักษณ์ สินดากุล การเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในพระนครกับต่างจังหวัด วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2509, 145 หน้า อุดลำนานา

- สมุทร นุชนาถ ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออก
เสียงเหนือ ปีการศึกษา 2513 ประยูรนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 2514, 144 หน้า อัดสำเนา
- สนธิ สัมครการ มีเงินก็นับว่าน้อง มีทองก็นับว่าพี่ ระบบครอบครัวและเครือญาติของไทย
 บรรณกิจเทรดดิ้ง 2519, 236 หน้า
- สมพงษ์ มั่นระวีง การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512 ประยูรนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 161 หน้า อัดสำเนา
- สมพงษ์ อาภาพันธุ์ การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ต่างกันในเรื่องเรียนมัธยมแบบประสม ภาคตะวันออก เสียงเหนือ ประยูรนิพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 138 หน้า อัดสำเนา
- สุจินต์ ปรีชามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ความกระตือรือร้น และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียน
ที่ประพฤติคล้อยตาม และที่ขัดกับสังคม ประยูรนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร 2515, 128 หน้า อัดสำเนา
- สุภา สันทน์เอม และ สุรางค์ สันทน์เอม จิตวิทยาพัฒนาการ ไทยวัฒนาพานิช 2520, 97 หน้า
- สุพิศรา สุภาพ สังคมวัฒนธรรมไทย ค่านิยม . ครอบครัว ' คำล้นา . ประเพณี ไทยวัฒนาพานิช
 2518, 182 หน้า
- สุภาวดี สันทวาณิช ยุคักดิ์ มั่งทองคำ และ สุจารี สันทรสุข "ความเสมอภาคของโอกาส
การเข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา" วารสารการศึกษาแห่งชาติ 1 : 34 - 37 ตุลาคม -
 พฤศจิกายน 2522
- ไฉ่ว สดใส การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสันโดษ ความกระตือรือร้น และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ประยูรนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517,
 68 หน้า อัดสำเนา

หวั่น ประพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการในการ

เลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสม กับโรงเรียนมัธยม

สายสามัญ จังหวัดสงขลา ปรินญาณิพนธ์ กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

2516, 95 หน้า อัดสำเนา

อรรณพ ประคองเวช การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในเขตการศึกษา 6 ปรินญาณิพนธ์ กค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2521, 55 หน้า อัดสำเนา

อานนท์ อาภาภิรม มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย คณะศึกษาคำสั่งและอักษรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจ 2515, 249 หน้า

_____. ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทย ไทยวัฒนาพานิช 2517, 150 หน้า

อุดม ส้าอาจคกุล ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเคร่งครัด และความเชื่อมั่นในตนเองของวัยรุ่นไทย

ภาคกลาง ปรินญาณิพนธ์ กค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 72 หน้า

อัดสำเนา

Beech, Paul-Robert. "Value Systems Attitudes and Interpersonal Attraction," Dissertation Abstracts. 28 . 1125, September, 1967.

Blanchard, Wendell. Thailand. HRAF Press, New Haven, Connecticut, 1958. 528 p.

Channay, Reece. "Vocational Value of Children as They Relate to Economic Community, Grade Level, Sex and Parental Occupational Level," Dissertation Abstracts A. 69 2957 - 2959, March - April, 1969.

Cooker, Philip George. "Vocational Values of Elementary School Children as They Relate to Sex and Level in School," Dissertation Abstracts. 35(11) 6121, May, 1972.

Dipboye, W.J. and W.F. Anderson. "The Ordering of Occupational Values by High School Freshmen and Seniors," Personnel and Guidance Journal. 38(2) 121 - 124, October, 1959.

Eaddy, Vanik Silas. "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in Louisiana," Dissertation Abstracts. 29(9) 2958 - 2959, March, 1969.

- Edwards, Allen L. Manual Edwards Personal Preference Schedule. New York, The Psychological Corporation, 1959.
- Flakerty, Rita M. and Eileen Reulzel. "Personality Traits of High and Low Achievers in College," The Journal of Educational Research. Vol 58, May - June, 1965.
- Garrett, Henry E. General Psychology. New York, American Book Company, 1961. 649 p.
- Garrison, Karl C. Psychology of Adolescence. 5th ed., New Jersey, Englewood Cliffs, Prentice Hall, 1956. 529 p.
- Gebhart, Cary G. and Donald F. Hoyt. "Personality Needs of Under and Over Achieving Freshmen," The Journal of Applied Psychology. 44 . 125 - 128, April, 1958.
- Ginzberg, Eli and others. "Occupational Choices," in "Values and Occupational Preference of Junior High School Girls," by Philip A. Perrone. The Personnel and Guidance Journal. 44(3) : 254 - 257, November, 1965.
- Gribbons, Warren D. and Paul R. Lohnes. "Shifts in Adolescents Vocational Values," Personnel and Guidance Journal. 44(3) : 248 - 252, November, 1965.
- Jersild, Arthur T. Child Psychology. 6th ed., Prentice-Hall, Inc., New Jersey, Englewood Cliffs, 1968. 610 p.
- Kaplan, B. Studying Personality Cross Culturally. New York, Row Peterson and Company, 1961. 687 p.
- Lyon, J.B. "A Study of Experimental Motivational and Personality Factors Related to Vocational Decision Versus Indecision," Dissertation Abstracts. 20(4) 1269, October, 1959.
- Moser, W.E. "Vocational Preference as Relates to Mental Ability," Occupations. 28 460 - 461, April, 1965.
- Perrone, Philip A. "Value and Occupational Preference of Junior High School Girls," Personnel and Guidance Journal. 44(3) 248 - 257, November, 1965.
- Ramond, Alan Workmans. "A Study of Selected Characteristics, Experiences, and Reception of Student Enrolled in Occupational Programs in Colorado Public Two-year Community Junior College," Dissertation Abstracts. 4(35) · 2021(A), October, 1974.

- Ranold, James Clack. "Occupational Prestige and Vocational Choices,"
Dissertation Abstracts. 31(8) . 3868-A, February, 1970.
- Roe, Anne. The Psycnology of Occupation. New York, John Willey and
Sons, Inc., 1966. 340 p.
- Skinner, William C. Chinese Society in Thailand : An Analytical History.
New York, Cornell University Press, 1957. 574 p.
- Thompson, O.E. "Occupational Values of High School Students,"
Personnel and Guidance Journal. 44(8) : 850 - 851, April, 1966.
- Wagman, Morton. "Sex and Age Differences in Occupational Values,"
Personnel and Guidance Journal. 44(3) 258 - 262, November, 1965.
- Wilson, Cody W. "Value Difference between Public and Private School
Graduate," Journal of Educational Psychology. 5(5) 213 - 218,
October, 1959.

ภาพประกอบ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรุงเทพฯ 11

วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2523

เรียน ผู้ปกครองนักเรียนทุกท่าน

เนื่องจากดิฉันกำลังศึกษาปริญญาโทการแนะแนว และมีความสนใจจะทำการวิจัยเรื่องการเลือกอาชีพของนักเรียน เพื่อนำผลไปใช้ในการแนะแนวอาชีพแก่บุตรหลานของท่านในโอกาสต่อไป ดิฉันจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพของท่าน ทั้งนี้ เพราะว่าคุณเป็นผู้ที่ใกล้ชิด และมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุตรหลานของท่านมากที่สุด

ในการตอบแบบสอบถามนั้น กรุณากรอกข้อความลงในแบบสอบถามนี้อย่างจริงจังที่สุด โดยไม่ต้องลงชื่อ ทั้งนี้การสรุปการวิจัยจะออกมาในรูปของส่วนรวม ไม่เจาะจงบุคคลใดโดยเฉพาะ อนึ่งผลการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่านหรือนักเรียนแต่ประการใด ดิฉันจึงหวังว่าท่านจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ชุตีรัตน์ วัลจรังกุล

นิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีสองตอน ขอให้ท่านอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจ แล้วตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงทุกข้อ (โปรดอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง) กรุณาตอบแบบสอบถามนี้ด้วยความคิดเห็นของท่านเอง นอกจากนี้ท่านไม่ต้องเขียนชื่อลงในแบบสอบถาม

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ขอให้ท่านเติมข้อความ หรือขีดเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นข้อมูลของท่าน

1. ความสัมพันธ์ระหว่างท่านและนักเรียน

☐ บิดา

☐ มารดา

☐ ผู้ปกครองหรือญาติ (โปรดระบุ .....)

2. ปัจจุบันพักอยู่

☐ ในเขตเทศบาล

☐ ในเขตลูกบาส

☐ นอกเขตลูกบาสและเทศบาล

3. ท่านมีเชื้อชาติ

☐ ไทย

☐ สีน

☐ อื่น ๆ

4. ระดับการศึกษาของท่าน

☐ ต่ำกว่า ป. 5 หรือเทียบเท่า

☐ ป. 5 ถึง ม.ศ. 3 หรือเทียบเท่า

☐ สูงกว่า ม.ศ. 3 หรือเทียบเท่า

5. อาชีพของท่าน

☐ ค้าขาย

☐ รับราชการ

☐ เกษตรกรรม

☐ บริษัทเอกชน

☐ รับจ้าง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2523

นักเรียนที่รัก

เนื่องจากผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนเพื่อนำผลไปเป็นแนวทางในการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนต่อไป ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนโปรดตอบแบบสอบถามนี้อย่างจริงจังใจที่สุด โดยไม่ต้องลงชื่อ แบบสอบถามทุกข้อไม่มีข้อใดถูกหรือผิด เพราะขึ้นอยู่กับความรู้สึกของแต่ละบุคคล

สำหรับผลของการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการเรียนหรือตัวนักเรียนแต่ประการใด และผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงด้วยดีนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของนักเรียนทุกคน จึงขอขอบคุณนักเรียนมา ณ โอกาสนี้

ชุตีรัตน์ วัชรจรัสกุล

นิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีสามตอน ขอให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจ แล้วตอบแบบสอบถามนี้ ตามความรู้สึกเป็นจริงของนักเรียนทุกข้อ (โดยไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง) ขอให้เรียนทำด้วยตัวของนักเรียนเอง เพราะทุกคนย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

อนึ่ง คำตอบทุกข้อที่นักเรียนตอบ จะถือเป็นความลับทั้งสิ้น นักเรียนไม่ต้องเขียนชื่อลงในแบบสอบถามนี้ ดังนั้น ผู้อ่านจึงไม่ทราบว่าคำตอบฉบับนี้เป็นของใคร

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความหรือขีดเครื่องหมาย หน้าข้อความที่เป็นข้อมูลของนักเรียน

1. ชื่อโรงเรียน . . . . . อำเภอ . . . . .
จังหวัด . . . . .
2. เพศ   ☐ ชาย   ☐ หญิง
3. ผลการสอบไล่ชั้น ม.ศ.2 ได้
☐ คะแนนตั้งแต่ 75 เปอร์เซนต์ขึ้นไป หรือคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
☐ คะแนนอยู่ระหว่าง 60 - 74 99 เปอร์เซนต์ หรือคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.40 - 2.99
☐ คะแนนต่ำกว่า 60 เปอร์เซนต์ลงมา หรือคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.40 ลงมา

ตอนที่ 2

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามวัดค่านิยมในอาชีพ

ข้อความต่อไปนี้ไม่มีข้อความใดถูกหรือผิด แต่เป็นข้อความที่ต้องการทราบความรู้สึกอย่างแท้จริงของท่าน เกี่ยวกับการพิจารณาคุณลักษณะของอาชีพ เพื่อช่วยประกอบการเลือกอาชีพ โดยให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างระมัดระวัง แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งในหัวข้อ การจะเลือกชิตในช่องใดนั้น ให้ถือเกณฑ์ดังนี้

ขีดช่อง มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้น ตรง กับความชอบของท่าน มากที่สุด

ขีดช่อง มาก หมายถึง ข้อความนั้น ตรง กับความชอบของท่าน ค่อนข้างมาก

ขีดช่อง ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้น ตรง กับความชอบของท่าน บ้าง

ขีดช่อง น้อย หมายถึง ข้อความนั้น ไม่ตรง กับความชอบของท่าน ค่อนข้างมาก

ขีดช่อง น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้น ไม่ตรง กับความชอบของท่าน มากที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ลักษณะอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. อาชีพที่มีรายได้ประจำแม้จะไม่มากนัก				✓	
2. อาชีพที่มีรายได้มาก ๆ แม้จะต้องทำงานหนัก	✓				
3. อาชีพที่ต้องทำด้วยตัวเองไม่ต้องมีใครสั่ง		✓			

สมมติว่า เมื่อท่านอ่านข้อความทั้งสามข้อความแล้ว นำมาพิจารณาตามความรู้สึกของท่าน หลังจากนั้นจะต้องตัดสินใจว่าข้อความใดตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด ตัวอย่างเช่น

ข้อความในข้อที่ 1 ตรงกับความชอบของท่านน้อย ท่านก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องน้อย ดังตัวอย่าง

ข้อความในข้อที่ 2 ตรงกับความชอบของท่านมากที่สุด ท่านก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องมากที่สุด ดังตัวอย่าง

ข้อความในข้อที่ 3 ตรงกับความชอบของท่าน มาก แต่ไม่มากที่สุด ท่านก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องมาก ดังตัวอย่าง

แบบสอบถามที่ท่านจะทำต่อไปนี้มีทั้งหมด 65 ข้อ ขอให้ท่านทำทุกข้อ

ลักษณะอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. อาชีพที่มีเกียรติในสังคมแม้จะมีรายได้น้อย					
2. อาชีพที่ช่วยให้ประเทศชาติมีเศรษฐกิจดีขึ้น					
3. อาชีพที่เป็นมิตรกับคนทั่วไปหรือมีศัตรูน้อย					
4. อาชีพที่มีรายได้มากแม้จะต้องทำงานไกลบ้าน					
5. อาชีพที่มีโอกาสแต่งตัวตามสบาย					
6. อาชีพที่สามารถออกคำสั่งแก่ผู้อื่นได้					
7. อาชีพที่กำหนดเวลาการทำงานแน่นอน					
8. อาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาอย่างเต็มที่					
9. อาชีพที่มีโอกาสได้รักษาความงามของธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป					
10. อาชีพที่สามารถจะศึกษาต่อไปในระดับสูงได้อีก					
11. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น					
12. อาชีพที่มีความสะดวกสบายในเรื่องที่พักอาศัย					
13. อาชีพที่มีรายได้มากแม้จะต้องทำงานหนักโดยไม่ใช้เวลาพักผ่อน					
14. อาชีพที่สามารถเปลี่ยนหน้าที่ของตนได้ตามความต้องการ					

ลักษณะอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. อาชีพที่มีโอกาสโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้คล้อยตามได้					
16. อาชีพที่มีลักษณะเป็นงานประจำ สภาพการทำงาน มั่นคง แม้จะมีรายได้น้อย					
17. อาชีพที่ต้องมีการสลับแข่งขันเพื่อ เข้ารับตำแหน่ง					
18. อาชีพที่ เกี่ยวกับการบันทึกถ้อยคำ และเหตุการณ์ ต่าง ๆ					
19. อาชีพที่คนทั่วไปรู้จัก และให้ความยกย่องนับถือ					
20. อาชีพที่ช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี และ พ้นจากความเจ็บป่วย					
21. อาชีพที่ไม่ต้องเสี่ยงภัย ถึงแม้จะมีรายได้น้อย					
22. อาชีพที่มีช่องทางหารายได้พิเศษ แม้ว่าจะต้อง ทำงานหนักเพิ่มขึ้น					
23. อาชีพที่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเสรี					
24. อาชีพที่ผู้อื่นเกรงกลัว และให้ความเคารพยกย่อง					
25. อาชีพที่มีโอกาสได้ เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นไป ของดินฟ้าอากาศ					
26. อาชีพที่ต้องใช้ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ในการ ปฏิบัติงาน					
27. อาชีพที่ เกี่ยวกับการจัดเก็บรักษาบันทึกประวัติและสถิติ ต่าง ๆ					
28. อาชีพที่มีรายได้เพิ่มอยู่เสมอ ๆ ถึงแม้ว่าจะมีเวลาน้อย ๆ					
29. อาชีพที่มีการสลับเพื่อ สลับตำแหน่งให้สูงขึ้น					

ลักษณะอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
30. อาชีพที่มีโอกาสทำให้ความลွย ความเพิดเพลินแก่บุคคล ในสังคม _____					
31. อาชีพที่มีรายได้มาก แม้ว่าสภาพแวดล้อมการทำงาน จะเล้กปรก _____					
32. อาชีพที่สามารถปฏิบัติได้มากหรือน้อยตามความพอใจ ของตน _____					
33. อาชีพที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อบุคคลหลาย ๆ คน _____					
34. อาชีพที่ต้องใช้ความคล่องแคล่วและไหวพริบพลิกแพลง ในการทำงาน _____					
35. อาชีพที่ เกี่ยวกับการรับและจ่ายเงิน แม้ว่าจะต้อง รับผิดชอบมาก _____					
36. อาชีพที่มีโอกาสได้รับการฝึกฝนเพิ่มพูนความสามารถ ความรู้ให้สูงขึ้น _____					
37. อาชีพที่ เกี่ยวกับการภาวะความเป็นอยู่ และสวัสดิภาพ ของบุคคลในสังคม _____					
38. อาชีพที่มีสวัสดิการช่วยเหลือ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน _____					
39. อาชีพที่มีรายได้มากแม้จะต้องใช้ฝีมือและความประณีต ในการทำงาน _____					
40. อาชีพที่ปฏิบัติงานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว อย่าง ไม่ต้องมีพิธีรีตองมากนัก _____					
41. อาชีพที่มีโอกาสได้เป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน _____					

ลักษณะอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสิ่งของ เครื่องใช้ อาคาร สถานที่ _____					
43. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อจดหมายนัดพบ และ ต้อนรับแขก _____					
44. อาชีพที่สามารถจะนำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง และ วงศ์ตระกูล _____					
45. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการอบรมและสร้างความเจริญทาง ด้านจิตใจให้แก่บุคคล _____					
46. อาชีพที่มีรายได้ล้นฟ้า เล่มอนั่งคง ถึงแม้จะไม่มี ช่องทางหารายได้พิเศษ _____					
47. อาชีพที่หาเงินได้ง่าย ถึงแม้ว่าสถานภาพการ ทำงานจะไม่มั่นคงเสมอไป _____					
48. อาชีพที่มีโอกาสจะได้เป็นหัวหน้า ถึงแม้ว่าจะต้องใช้ ความพยายามอย่างมาก _____					
49. อาชีพที่ต้องใช้ฝีมือในการทำงาน ถึงแม้ว่าจะปฏิบัติงาน ได้ไม่รวดเร็วทัน _____					
50. อาชีพที่มีโอกาสได้แต่ง เครื่องแบบโก้เก๋ และสวยงาม สะอาดตา _____					
51. อาชีพที่มีหลักประกันมั่นคง มีกฎหมายคุ้มครอง การ ทำงาน แม้ว่าจะจะเป็นงานหนัก _____					
52. อาชีพที่ได้แต่งกายโก้หรู มีสถานที่ทำงานโอ่โถง _____					
53. อาชีพที่จะปฏิบัติ ณ สถานที่ใดก็ได้ได้ตามความพอใจ ไม่ต้องกำหนดสถานที่แน่นอน _____					

ลักษณะอาชีพที่ข้าพเจ้าชอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
54. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการคิดค้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ แม้ว่า จะต้องทำงานโดยไม่มีเวลาพักผ่อน					
55. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งข่าวสารทั้งที่เป็นคำพูดหรือ บันทึกข้อความ					
56. อาชีพที่มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของบุคคล โดยทั่วไป					
57. อาชีพที่มีรายได้มาก แม้จะต้องใช้ความคิดและความ สามารถอย่างมาก					
58. อาชีพที่ตนเองเป็นผู้วางแผน ออกกฎเกณฑ์ และ ระเบียบข้อบังคับในการทำงาน					
59. อาชีพที่ต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน แม้ว่าจะต้องรับผิดชอบมาก					
60. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้า แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่สังคม					
61. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรักษา วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามให้ดำรงอยู่ต่อไป					
62. อาชีพที่ต้องเป็นผู้วางแผนงานด้วยตนเอง กระทำด้วย ตัวเอง โดยไม่มีผู้ใดออกคำสั่ง					
63. อาชีพที่เกี่ยวข้องความงามของธรรมชาติรอบตัว ไม่ต้องยุ่งเกี่ยวกับคนมากนัก					
64. อาชีพที่มีการปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผน ถึงแม้ว่า จะซ้ำและไม่สะเทว					
65. อาชีพที่ต้องใช้ความพยายามและความสามารถอย่างสูง เพื่อเป็นผู้นำในการช่วยเหลือตนเองและญาติพี่น้อง					

ตอนที่ 3

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถามวัดความเกรงใจ

แบบสอบถามฉบับนี้ ถาม เกี่ยวกับความรู้สึกของท่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจพบในชีวิตประจำวัน เมื่อท่านประสบสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไรมากน้อยแค่ไหน

ตัวอย่าง ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์ ท่านรู้สึก เกรงใจครูหรืออาจารย์ที่สนิทสนม เป็นกันเองกับท่าน ในสถานการณ์ต่อไปนี้อย่างไร ?

ขอยืมเงินร้อยบาท

เกรง

3	2	1	0	-1	-2	-3

ไม่เกรง

ถ้าท่านทำเครื่องหมาย ○ รอบเลขทางซ้ายมือ แสดงว่า เกรงใจมากจนท่านไม่กล้าขอยืมเงินเลย

ถ้าท่านเลือกตอบทางลบ แสดงว่าไม่เกรงใจ ยิ่งลบมากและขีดไปทางขวามือมาก แสดงว่าไม่เกรงใจเลย

ถ้าท่านตอบเลขศูนย์ แสดงว่ามีความรู้สึกกลาง ๆ ก้ำกึ่งกันระหว่างความรู้สึกเกรงใจและไม่เกรงใจ

คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงการสอบในวิชาอื่น ๆ และจะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใดเป็นรายบุคคล แต่จะแสดงเพียงส่วนรวม เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และในด้านการพัฒนาประเทศเท่านั้น จึงขอให้ท่านสบายใจที่จะตอบอย่างเสรีตามความคิดของท่านจริง ๆ

แบบสอบถามที่ท่านจะทำต่อไปนี้มีทั้งหมด 55 ข้อ ขอให้ท่านทำทุกข้อ

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์มีความสัมพันธ์กับอาจารย์

1. หยุดเรียนโดยไม่ขออนุญาต	เกรง	<table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
2. เข้าห้องเรียนล่าช้ากว่าอาจารย์	กล้า	<table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
3. ขอยืมสิ่งของ เช่น ปากกา รถจักรยาน	เกรง	<table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
4. ถามข้อสงสัยขณะกำลังเรียนในชั้น	กล้า	<table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
5. เตือนให้อาจารย์ทราบเมื่อหมดเวลาสอน	กล้า	<table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				

6. ทำหนังสือลับในขณะที่อาจารย์สอน   เกรง

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่เกรง
7. ทำผิดระเบียบห้อง เช่น ทำเสียงดัง   กระทำ

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่กระทำ
8. เข้าไปถามเรื่องการเรียนขณะที่อาจารย์กำลังทำงาน   เกรง

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่เกรง
9. แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผลขณะที่กำลังเรียนในชั้น   กล้า

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่กล้า
10. เข้าไปติดต่อขอความช่วยเหลือขณะอาจารย์กำลังรับประทานอาหาร   เกรง

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่เกรง

ข. ในฐานะที่ท่านเป็นครูอาจารย์มีความสัมพันธ์กับศิษย์

11. ทำความผิดให้เด็กเห็น   อาย

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่อาย
12. เรียกมาใช้งานส่วนตัว   กระทำ

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่กระทำ
13. เข้าสอนล่าช้ากว่าที่กำหนด   อาย

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่อาย
14. ดักเตือนในชั้นเมื่อประพฤติน่าไม่ดี   กระทำ

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่กระทำ
15. เรียกมาว่ากล่าวตักเตือนตามคำสั่งต่อสิ่งอื่น

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่เตือน

ค. ในฐานะที่ท่านเป็นบุตรมีความสัมพันธ์กับบิดามารดา

16. เมื่อมีความทุกข์   ปรึกษา

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่ปรึกษา
17. ขอเงิน ยืมของ เครื่องใช้   เกรง

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่เกรง
18. ขอเงินเพิ่มอีกเมื่อเงินไม่พอใช้   ขอ

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่ขอ
19. แสดงความคิดเห็นโต้แย้งด้วยเหตุผล   กล้า

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่กล้า
20. กลับบ้านผิดเวลาโดยที่ไม่ได้บอกล่วงหน้า   เกรง

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่เกรง
21. พาเพื่อนมาสนุกสนานที่บ้าน เช่น กินเลี้ยง   กระทำ

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่กระทำ

ง. ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อนมีความสัมพันธ์กับเพื่อน

22. เมื่อท่านผัดนัดเพื่อน   เกรง

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่เกรง
23. เมื่อท่านมีความทุกข์   ปรึกษา

3	2	1	0	-1	-2	-3

      ไม่ปรึกษา

24. ขอขมขำของเครื่องใช้	ขอม	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่ขอม
3	2	1	0	-1	-2	-3				
25. ให้เพื่อนทำงานส่วนตัวให้	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
26. ทำของ ๆ เพื่อนชำรุดเสียหาย	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
27. เมื่อเขาทำในสิ่งที่ทำไม่พอใจ	ต่อว่า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่ต่อว่า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
28. ตักเตือนตรง ๆ เมื่อเขาทำผิด	เตือน	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เตือน
3	2	1	0	-1	-2	-3				
29. ขอความช่วยเหลือด้านการเรียน	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
30. เมื่อความคิดเห็นของทำไม่ตรงกับเขา	โต้แย้ง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่โต้แย้ง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
31. รับกวนขณะเพื่อนกำลังนอนหลับ	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
32. หยิบขำของไปใช้โดยไม่ได้ออกล่วงหน้า	กล้า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				

จ. ในฐานะที่เป็นเพื่อนบ้านกัน

33. ขอความช่วยเหลือ	กล้า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
34. เมื่อเห็นเขาทำผิด	เตือน	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เตือน
3	2	1	0	-1	-2	-3				
35. ขอขมขำของเครื่องใช้	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
36. กรณีไม่เห็นด้วยกับความคิดของเขา	โต้แย้ง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่โต้แย้ง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
37. ขอของคืนเมื่อเขาืมของเราไป	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				

ฉ. ในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นผู้น้อยมีความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

38. ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา	กล้า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
39. ขอขมเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ	กระทำ	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กระทำ
3	2	1	0	-1	-2	-3				
40. ไปทำงานสายหรือกลับก่อนเวลา	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
41. ขอความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว	กล้า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
42. ผู้บังคับบัญชาออกเงินค่าอาหารให้	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
43. แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผล ในเรื่องการงาน	โต้แย้ง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่โต้แย้ง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
44. นั่งหลับ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ หรือทำงาน ส่วนตัวในสำนักงาน	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				

ข. ในฐานะตัวทำกับผู้มีบุญคุณ

45. ขอความช่วยเหลือ	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
46. เมื่อเห็นเขาทำผิด	เตือน	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เตือน
3	2	1	0	-1	-2	-3				
47. ถูกขอร้องให้ไปช่วยงาน	ปฏิเสธ	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่ปฏิเสธ
3	2	1	0	-1	-2	-3				
48. แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผล	กล้า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
49. แสดงความโกรธเมื่อเราไม่พอใจเขา	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				

ข. ในฐานะที่เป็นนักเรียนน้องมีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่

50. เมื่อเห็นเขาทำผิด	เตือน	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เตือน
3	2	1	0	-1	-2	-3				
51. ขอความช่วยเหลือ	กล้า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่กล้า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
52. เมื่อความคิดไม่ตรงกัน	โต้แย้ง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่โต้แย้ง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
53. เมื่อเขาทำในสิ่งที่เราไม่พอใจ	ต่อว่า	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่ต่อว่า
3	2	1	0	-1	-2	-3				
54. ขอของกินเมื่อเขาขมของเราไป	เกรง	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เกรง
3	2	1	0	-1	-2	-3				
55. ปฏิเสธที่จะช่วยเหลือเมื่อถูกขอร้อง	ปฏิเสธ	<table><tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>-1</td><td>-2</td><td>-3</td></tr></table>	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่ปฏิเสธ
3	2	1	0	-1	-2	-3				

ตารางค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ

ข้อความ	ค่า t	
	ฉบับนักเรียน	ฉบับผู้ประกอบการ
1. <u>ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า</u>		
1.1 อาชีพที่มีเกียรติในสังคมแม้จะมีรายได้ต่ำ	0.4583**	0.2086*
1.2 อาชีพที่สามารถจะก้าวหน้าต่อไปในระดับสูงได้อีก	0.5659**	0.4658**
1.3 อาชีพที่คนทั่วไปรู้จักและให้ความยกย่องนับถือ	0.5937**	0.3760**
1.4 อาชีพที่มีการลอบเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น	0.4714**	0.6096**
1.5 อาชีพที่มีโอกาสได้รับการฝึกฝนเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้สูงขึ้น	0.4787**	0.3864**
1.6 อาชีพที่สามารถจะนำชื่อเสียงมาสู่ตนเองและวงศ์ตระกูล	0.5300**	0.4102**
1.7 อาชีพที่ได้แต่งกายโก้หรู มีสถานที่ทำงานโอ่โถง	0.6369**	0.3569**
2. <u>ด้านการบริการสังคมและการทำงานกับบุคคล</u>		
2.1 อาชีพที่ช่วยให้ประเทศชาติมีเศรษฐกิจดีขึ้น	0.3095**	0.2558**
2.2 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น	0.6708**	0.5883**
2.3 อาชีพที่ช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี และพ้นจากความเจ็บป่วย	0.6118**	0.6821**
2.4 อาชีพที่มีโอกาสให้ความสุข ความเพลิดเพลินแก่คนในสังคม	0.3776**	0.4158**
2.5 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับภาวะความเป็นอยู่และสวัสดิภาพของบุคคลในสังคม	0.3688**	0.6147**
2.6 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการอบรมและสร้างความเจริญทางด้านจิตใจให้แก่บุคคลอื่น	0.4873**	0.7803**

ตาราง (ต่อ)

ข้อความ	ค่า t	
	ฉบับนักเรียน	ฉบับผู้ปกครอง
2.7 อาชีพที่มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของบุคคลโดยทั่วไป	0.7229**	0.4999**
2.8 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามให้ดำรงอยู่ต่อไป	0.6801**	0.6037**
3. <u>ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ</u>		
3.1 อาชีพที่เป็นมิตรกับคนทั่วไปหรือมีศัตรูน้อย	0.5058**	0.5022**
3.2 อาชีพที่มีความสะดวกสบายในเรื่องที่พักอาศัย	0.3633**	0.5832**
3.3 อาชีพที่มีลักษณะเป็นงานประจำ สภาพการทำงานมั่นคง แม้จะมีรายได้น้อย	0.5699**	0.5655**
3.4 อาชีพที่มีรายได้เพิ่มพูนอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าจะปีละน้อย ๆ	0.6494**	0.6345**
3.5 อาชีพที่ไม่ต้องเสี่ยงภัย ถึงแม้จะมีรายได้น้อย	0.2448*	0.5446**
3.6 อาชีพที่มีสวัสดิการช่วยเหลือ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน	0.2456*	0.4900**
3.7 อาชีพที่มีรายได้สม่ำเสมอมั่นคง ถึงแม้จะไม่มีช่องทางหารายได้พิเศษ	0.5793**	0.5051**
3.8 อาชีพที่มีหลักประกันมั่นคง มีกฎหมายคุ้มครอง การทำงาน แม้ว่าจะเป็งานหนัก	0.2833**	0.5275**
4. <u>ด้านรายได้</u>		
4.1 อาชีพที่มีรายได้มาก แม้จะต้องทำงานไกลบ้าน	0.6131**	0.4528**
4.2 อาชีพที่มีรายได้มากแม้จะต้องทำงานหนักโดยไม่มีเวลาพักผ่อน	0.3607**	0.3937**

ตาราง (ต่อ)

ข้อความ	ค่า t	
	ฉบับนักเรียน	ฉบับผู้ประกอบการ
4.3 อาชีพที่หารายได้มาก แม้ว่าสภาพแวดล้อมการทำงานจะ ลำบาก	0.4022**	0.2303*
4.4 อาชีพที่หารายได้มาก แม้จะต้องใช้ฝีมือและความปราณีต ในการทำงาน	0.5814**	0.5484**
4.5 อาชีพที่หาเงินได้ง่าย ถึงแม้ว่าสถานภาพการทำงานจะ ไม่มั่นคงเสมอไป	0.4331**	0.5395**
4.6 อาชีพที่ย่อย่งทางหารายได้พิเศษ แม้ว่าจะต้องทำงาน หนักเพิ่มขึ้น	0.4617**	0.5182**
4.7 อาชีพที่หารายได้มาก แม้จะต้องใช้ความคิดและ ความสามารถอย่างมาก	0.3388**	0.3512**
5. <u>ด้านความเป็นอิสระ</u>		
5.1 อาชีพที่มีโอกาสแสดงตัวตามสบาย	0.4391**	0.3769**
5.2 อาชีพที่สามารถเปลี่ยนหน้าที่ของตนได้ตามความต้องการ	0.5098**	0.4996**
5.3 อาชีพที่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนอย่างเสรี	0.3016**	0.3814**
5.4 อาชีพที่สามารถปฏิบัติได้มากหรือน้อยตามความพอใจ ของตน	0.5577**	0.6073**
5.5 อาชีพที่ปฏิบัติงานได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว อย่างไม่ต้อง มีพิธีรีตองมากนัก	0.4462**	0.4145**
5.6 อาชีพที่จะปฏิบัติ ณ สถานที่ใดก็ได้ตามความพอใจ ไม่ต้องกำหนดสถานที่แน่นอน	0.6146**	0.6073**

ตาราง (ต่อ)

ข้อความ	ค่า t	
	ฉบับนักเรียน	ฉบับผู้ประกอบการ
5.7 อาชีพที่ต้องเป็นผู้วางแผนงานด้วยตนเอง กระทำด้วยตัวเอง โดยไม่มีผู้ใดออกคำสั่ง	0.2811**	0.4085**
6. <u>ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ</u>		
6.1 อาชีพที่สามารถออกคำสั่งแก่ผู้อื่นได้	0.8209**	0.6462**
6.2 อาชีพที่มีโอกาสโน้มน้าวจิตใจให้ผู้อื่นคล้อยตามได้	0.3460**	0.4873**
6.3 อาชีพที่ผู้อื่นเกรงกลัวและให้ความเคารพยกย่อง	0.5788**	0.4777**
6.4 อาชีพที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อบุคคลหลาย ๆ คน	0.5119**	0.3706**
6.5 อาชีพที่มีโอกาสได้เป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	0.6159**	0.6304**
6.6 อาชีพที่มีโอกาสจะได้เป็นหัวหน้า ถึงแม้ว่าจะต้องใช้เวลาพยายามอย่างมาก	0.5745**	0.5953**
6.7 อาชีพที่ตนเองเป็นผู้วางแผน ออกกฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับในการทำงาน	0.6393**	0.6280**
7. <u>ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ</u>		
7.1 อาชีพที่มีโอกาสได้รักษาความงามของธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป	0.7607**	0.6580**
7.2 อาชีพที่มีโอกาสได้เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นไปของดินฟ้าอากาศ	0.7310**	0.7098**
7.3 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับความงามของธรรมชาติรอบตัว ไม่ต้องยุ่งเกี่ยวกับคนมากนัก	0.7117**	0.7232**

ตาราง (ต่อ)

ข้อความ	ค่า t	
	ฉบับนักเรียน	ฉบับผู้ปกครอง
8. ด้านความสามารถ		
8.1 อาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาอย่างเต็มที่	0.5232**	0.5979**
8.2 อาชีพที่ต้องมีการสอบแข่งขัน เพื่อเข้ารับตำแหน่ง	0.4562**	0.4358**
8.3 อาชีพที่ต้องใช้ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน	0.6284**	0.5563**
8.4 อาชีพที่ต้องใช้ความคล่องแคล่วและไหวพริบพลิกแพลงในการทำงาน	0.6253**	0.4747**
8.5 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสิ่งของ เครื่องใช้ อาคารสถานที่	0.5724**	0.2103*
8.6 อาชีพที่ต้องใช้ฝีมือในการทำงาน ถึงแม้ว่าจะปฏิบัติงานได้ไม่รวดเร็วนัก	0.5169**	0.6997**
8.7 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการคิดค้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ แม้ว่าจะต้องทำงานโดยไม่มีเวลาพักผ่อน	0.5690**	0.4587**
8.8 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้า แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่สังคม	0.6181**	0.5518**
8.9 อาชีพที่ต้องใช้ความพยายาม และความสามารถอย่างสูง เพื่อเป็นผู้นำในการช่วยเหลือตนเอง และญาติพี่น้อง	0.5826**	0.3261**

ตาราง (ต่อ)

ข้อความ	ค่า t	
	ฉบับนักเรียน	ฉบับผู้ปกครอง
9. ด้านความมีระเบียบแบบแผน		
9.1 อาชีพที่กำหนดเวลาการทำงานแน่นอน	0.3636**	0.2893**
9.2 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกถ้อยคำและเหตุการณ์ต่าง ๆ	0.4960**	0.3743**
9.3 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรักษาบันทึกประวัติและสถิติต่าง ๆ	0.4631**	0.4240**
9.4 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรับและจ่ายเงิน แม้ว่าจะต้องรับผิดชอบมาก	0.5771**	0.6386**
9.5 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการโต้ตอบจดหมาย นัดพบ และต้อนรับแขก	0.5433**	0.6317**
9.6 อาชีพที่มีโอกาสได้แต่งเครื่องแบบโก้เก๋และสวยงาม สะอาดตา	0.3522**	0.5172**
9.7 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งข่าวสารทั้งที่เป็นคำพูดหรือบันทึกข้อความ	0.5377**	0.6023**
9.8 อาชีพที่ต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน แม้ว่าจะต้องรับผิดชอบมาก	0.4057**	0.4958**
9.9 อาชีพที่มีการปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผน ถึงแม้ว่าจะช้าและไม่สะดวก	0.2838**	0.3781**

*ค่า t ที่ระดับ .05 = 1.946

**ค่า t ที่ระดับ .01 = 2.540